

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE
KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

NAŠA ZASTAVA IN MI

Letos praznujemo lepo število jubilejev. In čeprav smo Slovenci še najmanj naklonjeni hrupnemu manifestativnemu izražanju čustev ob raznih slovesnostih in proslavah, se bo letos pred 1. majem, pa nato ob dnevu zmage, ob 40-letnici leta Svoboda in ob drugih priložnostih marsikdo med pionirji revolucionarnega zanosa v stari Jugoslaviji, med NOB in po vojni rad spomnil zgodovine. Preteklosti. Tistih dni, ko se v človeku še ni naselil črv malomeščanske komodnosti. Nekak strah, da v dlaneh pokaže srce za sočloveka in ljubezen do domovine pa reče, jaz, bratje, pa čutim za domovino. In z radostjo v očeh se bodo spomnili tudi tistih slavnih dni NOB, ko pravi revolucionarji, borci, delavci, intelektualci, kmetje in mladi niso v besedah spreminjali sveta. Ampak z življenjem. Z borbo. Smrtjo. Z zastavo partije v prvih bojnih vrstah. Z našo zastavo.

Tito je pred dnevi ostro zavrnil poskuse, da bi na vzhodu omalovaževali našo NOB. Da bi nas postavili v isto vrsto z narodi, ki so leta 1941 paktirali z Nemci in so se šele leto dni pred osvoboditvijo ovedli zgodovinskega spodrija. Marsikomu med nami, ki smo rasli s svobodo, so zadrtile misli — kako si to sploh lahko dovolijo? Kako lahko zavestno spregledujejo nekaj, kar nam je najdražje, kar je iz Jugoslavije oblikovalo socialistično mnogonacionalno skupnost novih obzorij v družbenih odnosih? Kaj čutijo borci? In kaj tisti naši ljudje, ki so štiri leta z borci, z ramo ob rami, na razvalinah starega sveta vojevali nove varje? In kaj bi porekle žrtve?

Danes nam lahko vzhod in zahod očita napake, ki jih delamo v izgrajevanju družbe, za katero nimamo nobenih shojenih poti. Kar naj! Saj smo že vajeni, da kar naprej gledajo v naš lonec. Mi bomo vztrajali pri naši poti.

Toda nihče nima pravice blatiti naše NOB. Za to moramo postati občutljivi. Nasploh moramo postati občutljivi za jugoslovanskost, za slovenskost, za nacionalnost, za domovino, za naš ponos. Ponos, da živimo in delamo v družbenem sistemu, ki mu ni enakega pod soncem. Res je, dačasih skrenemo. Toda, vselej nas revolucionarni kompas vztrajnosti in doslednosti pripelje na pravo pot.

Zaradi tega, kar danes doživljamo, zaradi tega, kar pri nas gradimo, zato, ker NOB ostaja najsvetlejši zgled našega nehlapčevstva in upora in zato, ker smo sredi nenehnega spreminjanja sveta, ker smo zares sredi revolucije življenja in odnosov — bi morali v naših glavah in srcih narahlo spreminiti naš odnos do spominskih jubilejev. Proslav. Svečanosti. Tovariških srečanj in zborovanj. Ne gre le za intimni odnos do revolucije. Gre tudi za zunanje vzdušje — za zastave, za mlaje, tudi za kako parolo, za viharne pesmi... Za občutek, da nismo in ne moremo biti hladni, tudi na zunanje, do časa, ki ga gnetemo.

Ali bomo res morali z odlokom kaznovati tiste, ki, na primer, ne razbesijo zastav? Ali bomo morali s prstom pokazati na ustanovo, delovne organizacije in šole, ki ne znajo z zelenjem in mladim zanosom oživeti prazničnega vzdušja? Ali nas bo morala obliži rdečica sramu, ker mladi v šolah ne ločijo slovenske in jugoslovanske zastave? In če bomo videli, da jim pomeni naša zastava le pisano barvno blago?

Ali tako in toliko čutimo našo zastavo? In z njo, na nek način sebe, domovino. Nacionalni ponos. Ponos zaradi poti, po kateri hodimo.

JOŽE VOLFAND

NT NAGRADNI NATEČAJ

KAKO SEM DOŽIVEL SVOBODO

Letos praznujemo 30-letnico osvoboditve. Spomini še živijo. Mnogo izjemne topline ali grenkih človeških usod iz zadnjih dni pred osvoboditvijo pa je ostalo nezapisanih. Neizpovedanih. Se posebej iz tistih velikih dni svobodne pomladi, zmagoslavja, novega časa. Kako ste doživeli prve dni naše zmage? Iskreno to zapišite. Konkretno, natančno, tako kot ste res čutili. Zmago in nove odnose, ki ste jih komaj slutili.

Vse prispevke bomo objavili v NT in RC in jih honorirali. Noben sestavek ne sme presegati ene in pol tipkane strani ali dve strani rokopisa.

Začnite. Skupno bomo odkrili mnogo novega iz preteklosti, ki je ne more nihče potemneti. Kajti naša NOB je bila zares naša.

Z UREDNIKOVE MIZE

Na prvi strani NT danes objavljamo nagradni razpis z naslovom Kako sem doživel osvoboditev. Preberite ga. Pošljite nam čimveč prispevkov. Razpis je samo ena izmed naših akcij, s katero se bomo vključili v praznovanje 30-letnice osvoboditve.

Vprašujem — kolebamo, ali vas povabimo ali ne na potep z NT na izlet v neznano? Ali bi se odločili kako soboto za prijeten izlet z novinarji NT nekam v — neznano? Kaj vi predlagate?

Nagradna igra 10x1000 se nadaljuje. Pišite. Danes objavljamo spet nagradence, prihodnjic pa bomo vašim prispevkom dali več prostora.

Leteče uredništvo smo organizirali v Vrbju — uspešno. Bili so zadovoljni Vrbjani, mi pa še bolj. Berite, kaj smo o tem zapisali.

Objavljamo tudi spomine na predvojni zlet Svobod v Celju.

VAS UREDNIK

Pred nami je praznik železničarjev. Neutrudljivih delavcev ob težkih strojih, ob zahtevnih aparaturah. To so ljudje, ki delajo noč in dan, ob praznikih, celo ob novem letu je njihova dolžnost prva skrb za varno vožjo potnikov in tovornega blaga. Na tej večni straži odgovornosti sta tudi strojevodja NIKO SAJTL, doma iz Brega pri Sevnici, ki že pet let vozi električno lokomotivo, in premikač FRANC VNUK iz Šentvida pri Grobelnem, ki dela na železniških tirih že osemnajst let. Vsem železničarjem iskrene čestitke ob prazniku.

FOTO: DRAGO MEDVED

CELJE

FESTIVAL MODE

Celjski Tehnomicator je poskrbel, da si bodo lahko danes zvečer Celjani ogledali izredno zanimivo prireditel, kakršnih — tako mimogrede — žal v Celju redno primanjkuje.

Tehnomicator je prevzel pokroviteljstvo nad »Modestom« — jugoslovanskim festivalom mode, stalno prire-

ditvijski, ki v vseh večjih mestih redno predstavlja potrošnikom najnovejše modne kreacije celotnega jugoslovanskega tržišča.

Gre za povezovanje tekstilne industrije in trgovine z osnovnim namenom seznaniti potrošnike o vseh novostih na področju mode. Tako bo nocoj velika dvorana Narodnega doma prizorišče og-

leda visokih modnih dosežkov.

Na račun pač ne bodo prišli samo ljubitelji najnovejših modnih modelov, ampak tudi tisti, ki se hočejo dobro pozabavati. Zapela bo Tereza Kesovića, program pa bosta ob zvokih zagrebškega orkestra povezovala Marjan Kralj in Oliver Mlakar.

-ms

MOZIRJE: ZA JUBILEJ OBRAT

Ceprav bodo osrednjo občinsko proslavo v počastitev 30-letnice osvoboditve povezali s praznovanjem občinskega praznika, 12. septembra na Ljubnem ob Savinji, bodo v mozirski občini tudi z drugimi prireditvami počastili pomemben jubilej osvoboditve.

Tako bodo v tem času in v počastitev tega jubileja odprli v GLIN Nazarje nov obrat za družbeno prehrano. Tudi proslava delovnega kolektiva Elkraja bo imela jubilejno obeležje. Sicer pa bodo na Ljubnem ob Savinji odprli prizidek šole in telovadnico, v Gradbeniku pa novo proizvodno halo za kovinski obrat.

SLOVENIJALES

NOVO!

DOM POHIŠTVA CELJE
ZIDANŠKOVA 10 — Telefon 23-771

MIHEC

izredno sveže in živahno sestavljivo mladinsko pohištvo omogoča opremljanje različno velikih prostorov.

ANDREJ MARINC

NAŠE PREDNOSTI

Celjska občina je lahko zadovoljna z doseženimi rezultati v gospodarski rasti minulega leta. V preseganju nekajletne stagnacije se kažejo napori vseh delovnih ljudi Celja. Pomembno pa je tudi, da smo v Sloveniji v zadnjih letih kakovostno spremenili politiko do starih industrijskih središč, kar spodbudno vpliva na njihov razvoj... To je bila ena izmed uvodnih misli Andreja Marince na pogovoru z gospodarsko-političnim aktivom občine Celje, ko je prejšnji teden obiskal Celje skupaj z Andrejem Ujčičem, in je v sklepih besedi odgovarjal na nekatere razprave in vprašanja udeležencev pogovora.

Andrej Marinc je opozoril na pestrost gospodarske problematike. Zaostrene družbeno-ekonomske razmere, ki jih bomo še bolj čutili, saj ves svet pretresa hujše gospodarske krize, pa postavljajo pred vse gospodarske in politične organizacije dvoje nalog: določiti bomo morali, kaj je najnujnejše, čemu moramo dati v gospodarstvu prednost in čemu se bomo morali vendarle odreči, pri vsem tem pa ne smemo prezreti prednosti našega samoupravnega sistema, mehanizmov, ki jih vanj vgrajujemo. Predvsem solidarnost in vzajemnost med delavci v združenem delu lahko odločilno in uspešno prebrodita morebitne težave v delovnih kolektivih. Povezanost med delavci ni le politični faktor trdnega gospodarjenja, ampak ima tudi močno ekonomsko vsebino.

V vsakodnevni praksi prednosti našega samoupravnega sistema v primeri s kapitalističnimi družbenimi odnosi pogosto ne vidimo. Ali pa nezvestno spregledujemo, da se bodo združeni delavci, med seboj samoupravno solidarno povezani, bistveno drugače odzivali težavam in zadregam, ki nastajajo v procesu družbenega dela. Najnovejši podatki o vse večjem pritisku na likvidnost organizacij združenega dela, o pomanjkanju obratnih sredstev in o naraščajoči blokadi žiro računov delovnih organizacij zahtevajo pripravljenost samoupravnih in političnih organizmov na hitre ukrepe.

Ne gre le za sistemske rešitve. Andrej Marinc je upravičeno vprašal, kje so v delovnih kolektivih celovito analizirali gospodarjenje in poiskali vzroke za kritična žarišča? Zakaj zanemarjamo problem obratnih sredstev in jih usmerjamo v akumulacijo in naložbe? Kako je s stroški in zalogami? 12 odstotkov slovenskega družbenega proizvoda je zamrznjenega v zalogah. Za koga proizvajamo? Enako pomembno je vprašanje, kje smo ostali pri spreminjanju ustavnega položaja trgovine in pri integracijah.

Andrej Marinc je pozval gospodarske organizacije h kritični analizi dosedanjega gospodarjenja. Prav tako pa je celjski gospodarsko-politični aktiv seznanil z napori pri izgrajevanju ekonomskega sistema v Jugoslaviji in s pripravi na sprejem nekaterih pomembnih zakonov.

Obisk Andreja Marince v Celju je med drugim pokazal na predvidene vse večje težave v letošnjem gospodarjenju. Pravočasno organiziranje TOZD in OZD, predvsem pa dopolnitev akcijskih in stabilizacijskih programov (ocena rentabilnosti, pomanjkanje obratnih sredstev, likvidnost, uresničevanje ustave) lahko pomaga pri odpravljanju nekaterih zubljev zaostrene gospodarjenja v letu 1975.

OB JUBILEJU

ČE SLEPI VIDIJO

»Po petindvajsetih letih obstoja in delovanja organizacije oseb s prizadetim vidom na našem področju lahko z zanesljivostjo ugotovimo: v tej organizaciji se klenijo vse človeške vrline, delovne, humane, družbenopolitične. Lahko bi dejali: le s povezovanjem v organizaciji ostajajo slepi enakopravni člani naše socialistične samoupravne družbe. Še več. Zatrtili bi na številnih primerih, da je med osebami s prizadetim vidom izrazitejši razvit duh tovarštva, humanizem in socialni čut do soljudi. Bolj VIDIJO drobno krivico, socialno razliko, netovariški odnos — za kar nekateri že postajajo SLEPI.«

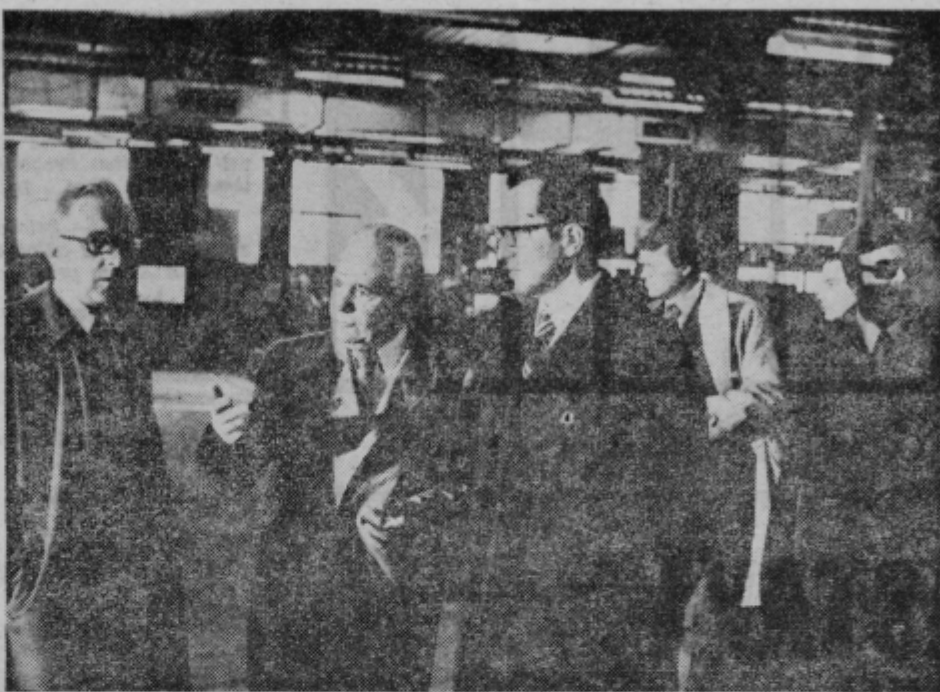
S temi uvodnimi besedami, ki so bile zapisane v brošuri Zveze slepih celjskega področja, je sekretar občinske konference SZDL v Celju, Bojan Volk, opredelil pred javnostjo 25 let delovanja, rasti in uspešnosti Zveze slepih.

Danes je v Zvezo slepih celjskega območja vključenih 164 članov, med katerimi so vsi, ki so za delo sposobni, tudi zaposleni. Morda je nekoliko težje zaposliti žene, zato je bila temu vprašanju posvečena na občnem zboru, v nedeljo v Celju, še posebna pozornost.

Stanovanjska vprašanja članov Zveze slepih so dokaj ugodno rešena in kar je najvažnejše, prostorska stiska z delovnimi prostori bo tudi rešena. Tako jim je bilo namreč obljubljeno na občnem zboru, kjer so med drugim sprejeli tudi nov statut, ki priključuje v organizacijo Zveze slepih tudi slabovidne osebe. Sprejeli so tudi obširen program dela, o katerem pa bomo spregovorili ob priliki.

Zastavljene naloge so velike in ker so jih sprejeli člani, ki se odgovornosti zavedajo, trdno verjamemo, da jih bodo tudi izpolnili.

Z. S.

Po razgovoru s člani občinskega političnega aktiva se je predsednik izvršnega sveta SR Slovenije, inž. Andrej Marinc skupaj z najvidnejšimi predstavniki celjske občinske skupščine podal na kratke obiske v nekatere delovne organizacije. Prva je bila na vrsti osnovna šola »Slavko Šlander« na Otoku, zatem kolektiv Klime pa tudi opekarne na Ljubecni. V popoldanskem času pa je imel razgovor še s predstavniki sestavljenih organizacij združenega dela za proizvodnjo, kmetijstvo, trgovino in gostinstvo. Vsa srečanja so minila v sproščenih razgovorih o delovnih uspehih, načrtih in problemih kolektivov. Zato ni naključje, če je na šoli padlo vprašanje o celodnevni pouku, četudi besed o težavah zaradi neurejenosti okolja ni manjkalo. Kolektiv Klime se že ponaša s prvimi rezultati dela v sestavljeni organizaciji združenega dela ITC, na pragu novega vzpona pa so tudi opekarne na Ljubecni, saj je pred vrati začetek poskusnega obratovanja v tovarni za proizvodnjo klinker opeke. Na svojo trdno pot pa je stopila tudi sestavljena organizacija združenega dela za proizvodnjo, kmetijstvo, trgovino in gostinstvo.

VERONA IN CELJE

SODELOVANJE

Pred dnevi je Romano Calzorali, sekretar konfederalne zbornice dela za Verono in provinco, poslal Ivanu Kramerju, predsedniku celjskih sindikatov, lokalni veronski časnik, ki je obično zabeležil obisk celjske sindikalne delegacije v Veroni. Kakor je znano, sta v drugi polovici marca na povabilo veronskih sindikatov obiskala Verono Ivan Kramer in Edvard Stepišnik, predsednik občinskega odbora sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije v Celju. Ivan Kramer je za NT nekoliko podrobneje spregovoril o sodelovanju celjskih in veronskih sindikatov.

Kdaj ste se celjski sindikati začeli povezovati z vodstvom veronskih sindikatov in kaj je bil glavni namen obiska vaše delegacije v Veroni?

Ivan Kramer: Tesnejše stike smo z veronskimi sindikati C.G.I.L. navezali že v začetku leta 1974. Ko je bil v Celju osmi kongres slovenskih sindikatov, pa so nam italijanski tovariši predlagali čvrstejšo povezavo. Radi smo jo sprejeli. Naša delegacija je v Veroni podpisala listino o sodelovanju celjskih in veronskih sindikatov, seznanili smo se z delom in težavami veronskih tovarišev, v tovarnah pa smo se pogovarjali z delavci o našem sistemu samoupravljanja.

Kaj je italijanske delavce najbolj zanimalo?

Ivan Kramer: Naši pogovori z delavci v tovarnah so bili nadvse sproščeni in tovariški. Obiskali smo tovarno Adige, kjer izdelujejo tovarne priklole, vinsko za drugo, tovarno obutve in nekatere ustanove. V tovarnah smo videli, da italijanski delavci zelo spremljajo naš družbeni razvoj. Zanimala so jih predvsem vprašanja, kako naši delavci odločajo o delitvi dohodka, kaj hočemo z delegatskim sistemom, ali smo uspešni v razvoju samoupravnih odnosov itd. Interes italijanskih delavcev je

Romano Calzorali in Ivan Kramer po podpisu protokola o sodelovanju.

v tem trenutku sodelovanje pri delitvi profita, čeprav so marsikateri že spoznali, da so lastninski odnosi tisti, ki preprečujejo boljši položaj delavcev.

Omenili ste podpis listine o sodelovanju med celjskimi in veronskimi sindikati.

Ivan Kramer: Po podpisu te pomembne listine smo v govorih naglasili enotnost delavcev, skupni prispevek k utrjevanju prijateljskih odnosov med narodi in naše enotno nasprotovanje oživljanju fašizma in nacionalne mržnje. Listina o sodelovanju predvideva izmenjavo sindikalnih gradiv in dokumentov, skupne razprave o posameznih splošnih in strokovnih temah, izmenjavo de-

legacij in drugo. Veronska sindikalna delegacija bo še v tem letu obiskala Celje.

Posebni vtisi iz Verone?

Ivan Kramer: Izjemna pozornost, prijaznost in prišrčenost. Odkrito moram priznati, da takšnega sprejema nisimo pričakovali. Bili smo gostje tudi pri veronskem županu. Konfederalna zbornica dela za Verono in provinco je vsem delavcem Celja poklonila bronasti kipec plemiča Scale Congrandea I (Scala je bila znana veronska plemiška rodbina). Na vseh pogovorih in srečanjih, ki smo jih imeli, pa so italijanski tovariši izrekli pozdrave celjskim delavcem z željo, da bi okrepili sodelovanje.

OD
VSEPOVSOD

ŽALEC: DARUJTE
KRI

Zalčani so že velikokrat darovali kri in s tem izkazali solidarnost, ki je v takšni akciji potrebna. Nehumano je namreč znašati se na solidarnost drugih. Dajanje krvi je odraz človečnosti, zato Rdeči križ pričakuje, da bo v Zalcu 22. in 23. aprila, velik. Republiški oddelek RK se vsem krvodajalcem v Zalcu že vnaprej zahvaljuje!

ŠMARJE:
IZOBRAŽEVANJE
MLADIH

Minuli teden je organizirala Šmarska Delavska unija za seminar za predsednike in sekretarje osnovnih organizacij ZSMS za šmarsko občino. Seminarja so se udeležili tudi mladinci iz šentjurske občine. O stališčih kongresa ZSMS je predsednik Metod Trebičnik, predsednik medobčinskega sveta ZSMS Celje, o religiji Zmaga Kličičeva, o vlogi mladine v družbenopolitičnih organizacijah in v krejvni skupnosti ter v TOZD pa Zmaga Kličičeva. Erik Kos je poudaril o vlogi znanja, znanosti in kulture v razvoju samoupravne socialistične družbe, o razvoju občine pa govoril Franc Miakar.

SEMINAR
O DELAVSKI
KONTROLI

Tudi ta seminar je priredila šmarska Delavska unija. Bil je konec minulega tedna. Na seminarju so se člani samoupravne delavske kontrole iz posameznih TOZD šmarske in šentjurske občine seznanili o zgodovinski, pravni in politični vlogi delavske kontrole. Seznanili so bili s področjem delavske kontrole ter navedli organiziranosti in o metodah dela.

KONJIŠKI SINDIKAT
SEJA PREDSEDSTVA

Popoldan se bodo sestali v Slovenskih Konjicah člani predsedstva občinskega sveta ZSS. Na seji bodo obravnavali o zaključnem računu občinskega sveta ZSS za leto 1974 in obravnavali proračun finančnih sredstev, njih bodo rabili v letošnjem letu. Člani predsedstva bodo informirani tudi o poteku letošnjih občinskih zborov posameznih organizacij združenega dela konjske občine, nato pa se bodo dotaknili o poteku praznovanja dneva OF in praznika del. Člani predsedstva bodo popoldanski seji obravnavali tudi predloge o podelitvi brnatega znaka Zveze sindikatov Slovenije.

ŠENTJUR:
SEMINAR
ZA MLADE

V nedeljo se je na Polju končal 4-dnevni seminar, ki je bil organiziran za sekretarje in predstavnike osnovnih organizacij ZSMS. Se ga je iz šentjurske občine udeležilo 10 mladincev. Udeleženci seminarja so poslušali predavanja na temo o religiji, o enotnosti mladine, ZK in SZDL in v samoupravnem skupščinskem sistemu. Pogovarjali so se tudi o izjavljanju sklepov 9. kongresa ZSMS in o pomembnosti vloge znanosti in kulture v razvoju samoupravne družbe.

ŠTAFETA NA OBMOČJU

TITO — MOČ NAŠE MLADOSTI

Minula sobota je bila za mlade Celjane vsekakor praznik, saj so sprejeli v svojo sredo štafeto palico s pozdravi svojemu ljubljenu tovarišu Titu, palico z željami za rojstni dan. Pred muzejem NOB na Trgu petega kongresa se je zbralo toliko mladih in občanov, kot že dolgo ne. V pričakovanju štafete se je odvijal dobro pripravljen program, ki so ga za to priložnost pripravile celjske srednje šole, poma-

gali pa so jim tudi delavci celjskih delovnih organizacij skupaj s pripadniki JLA. Mladi so bili zlasti navdušeni nad vojaškim ansamblom, ki je igral priljubljene vojaške melodije v moderni izvedbi in z zelo dobrimi pevci. Nekaj po devet uri je prišla po ulici vzdolž sodišča, narodnega doma in poslopja SDK štafeta, ki jo je prinesla do slavnostnega odra mladinka Urška Belcer, dijakinja četrtega letnika gimna-

zije, aktivna družbeno politična delavka, članica celjskega predsedstva ZSMS pa tudi republiškega. V pozdrav sporočilu Titu je spregovoril nekaj besed predsednik občinske konference ZSMS Celje, Metod Trebičnik, ki je orisal vlogo Tita, njegovega boja za boljšo, samoupravno organizirano družbo, za neodvisnost in poštenost v mednarodnih odnosih, nato pa je mladinec Marko Prikmajer, član pred-

sedstva občinske konference ZSMS Celje, prebral pozdravno pismo Titu. »Ta dan, ki je za vse prebivalce mesta Celja praznik, ti vsi iskreno iz srca čestitamo ob tvojem visokem jubileju in ti želimo, da bi še dolgo užival sadove našega dela. Ti, ki si vselej bil in ostajaš moč naše mladosti, neumorni prvi borec NOB, revolucije, ostajaš svetel lik za nas in naše znanke...« Marko Prikmajer je spre-

govoril o Titovi zgodovinski vlogi in v imenu vseh mladih Celja obljubil, da bodo zvesto hodili po poti, ki jo je tako težko zastavil ljubljani maršal. Ob spremljanju mogočnega ploskanja, igranju vojaškega ansambla in vzklikih množice na trgu petega kongresa so mladi ponesli pozdrave tovarišu Titu proti Mariborski cesti, od tam pa naprej v Vojnik in Dobrno. MILENKO STRASEK

ŠTAFETA V ŽALCU

Štafeto mladosti s pozdravi in čestitkami predsedniku Titu so minulo soboto nosili tudi mladi Žalčani. Zasujski vrstniki so jim štafeto predali na Trojanah, nato pa so jo mladi ponesli skozi Vransko, Prebold in Sempeter v Zalec, kjer je bila osrednja slovesnost ob sprejemu Titove štafete. Ob poti se je zvezni štafeti pridružil tudi več lokalnih, ki so jih mladinci prinesli iz Griž, Tabora, Sentruperta, Ponikve, Vinske gore, Galicije in Liboj. Na osrednji slovesnosti v Zalcu je mladim o liku tovariša Tita in nalogah mladih pri gradnji naše socialistične ureditve spregovoril sekretar občinskega komiteja ZK Franc Jelen.

ŽALSKI SINDIKATI

ŽE 320 SKUPIN

Predsednika občinskega sindikalnega sveta v Zalcu Veno Satler nam je razgrnil podatke o dejavnosti in uspehih žalskih sindikatov v minulemu letu in letos.

Na katerih področjih so žalski sindikati najbolj živahno delali?

V. Satler: Značilno za minulo leto je veliko število akcij v sindikatih. Med temi naj omenim volitve v skupščine družbenopolitičnih skupnosti, priprave na občne zборе, razprave o programih samoupravnih interesnih skupnosti, priprave na referendum, priprave na oba sindikalna kongresa in volitve v SIS. Najbolj pozorni smo bili pri delu do nalog v zvezi s poglobljanjem samoupravljanja v TOZD, veliko časa pa so nam odvzele tudi priprave in izvedba občinskih zborov osnovnih organizacij.

Kje ste v minulemu letu dosegli največ in katere glavne pomanjkljivosti ste ugotovili pri vašem delu?

V. Satler: Akcije, o katerih sem govoril, so nam vzelo večino časa. V svoji aktivnosti smo največ dosegli na področju krepitve samoupravljanja, kar je pogoj za dobro delo sindikatov na področju gospodarstva, kadrovske politike in drugod, kjer gre za neposredno uveljavljanje novega položaja delavca v združenem delu. Tudi pri letošnjem delu zato postavljamo v ospredje na-

Veno Satler

šo dejavnost na tem področju. Pri delu pa vselej le nismo bili dovolj učinkoviti. Še vedno se otepamo s kadrovskimi problemi v sindikatih, često še sindikat nima tiste vloge, mu pripada. Uspešno izvedena reorganizacija pa nam daje zagotovilo, da bomo pri našem delu v prihodnje uspešnejši.

8. kongres ZSS in 7. kongres ZSJ sta prelomnica za delo sindikatov. Sindikat namreč vse bolj pridobiva na pomenu. Vodilo pa naj bo, da ne sme nič, kar je pomembno za delavca, mimo sindikata. Kako boste to vodilo uresničili v vaši občini?

V. Satler: Na osnovi sklepov sindikalnih kongresov

smo sprejeli akcijski program, s katerim smo si zadali obsežne naloge. Te zajemajo vsa tista področja, kjer moramo uveljaviti interese delavcev. Še posebej bi iz tega programa izdvojili naloge sindikatov na področju gospodarjenja, produktivnosti dela, srednjeročnega planiranja, varčevanja, samoupravljanja, usposabljanja vseh delegatov, še posebej pa sindikalnih aktivistov. Dalje je tu področje družbenega standarda, stanovanjske izgradnje, zdravstva, varstva pri delu itd.

V žalski občini bo po reorganizaciji delovalo 320 sindikalnih skupin, ki so v osnovnih delovnih organizacijah že ustanovljene. Kakšne so neposredne naloge teh sindikalnih skupin?

V. Satler: S sindikalnimi skupinami bomo približali sindikat in naše delo članstvu. V njih bo članstvo oblikovalo svoja mnenja in stališča, po drugi strani pa bodo temeljne celice za obveščanje. V občini veliko pričakujemo od sindikalnih skupin, ki odpravljajo forumsko delo v sindikatih. Pripravljamo seminarje za poverjenike sindikata v teh skupinah. Usposabljanje teh novih šeststo aktivistov bo moralo povečati učinkovitost sindikalnega dela in cilje sindikata približati delavcem.

V. Satler: Na osnovi sklepov sindikalnih kongresov

BRANKO STAMEJCIC

V ŠENTJURJU TUDI LOKALNA ŠTAFETA

Na meji šentjurske in šmarske občine so mladi iz obeh občin v petek, 4. aprila, nadvse slovesno sprejeli zvezno Titovo štafeto, ki je šla letos po obronkih znanih partizanskih poti. Čeprav se je štafeta zaradi pomanjkanja časa zadržala na tem območju le kratek čas, so ji mladi pripravili tudi kratek kulturni program pred osnovno šolo na Planini. Številnim čestitkam in lepim željam za

Titov 83. rojstni dan so se pridružili tudi mladi iz obeh občin.

Sentjurska mladina pa bo v maju, mesecu mladosti, organizirala še lokalno štafeto. Te osrednje prireditve se bodo udeležili vsi mladi iz občine, organizirali bodo proslavo v počastitev 30-letnice osvoboditve in poslali pozdravno pismo tovarišu Titu.

M. P.

LEP SPREJEM V KONJICAH

Preteklo soboto so v Slovenskih Konjicah sprejeli zvezno Titovo štafeto. Konjiški mladinci so jo dobili pri Zg. Dolcu od mladincev iz Slovenj Gradca. V Konjicah so njen prihod počastili s kratkim kulturnim programom. Zvezno Titovo štafeto z najlepšimi pozdravi in čestitkami tovarišu Titu je pričakala velika množica pio-

nirjev, mladincev in delovnih ljudi Slovenskih Konjic. Letos ima ta dogodek še večji pomen, saj mineva 30 let, odkar je Titova štafeta prvič krenila na pot po naši lepi domovini. Konjiški mladinci so Titovo štafeto pri Barbari predali mladincem iz občine Slovenska Bistrica.

JOZICA KOKOT

PRESREČEN SEM

Tako je dejal učenec 8. razreda Osnovne šole bratov Juhart Marjan Zagorčnik, ki je v Sempetru prejel zvezno štafeto in jo nato po krajšem kulturnem programu predal naprej. Ko smo ga vprašali, kaj mu to pomeni, nam je povedal: »Mislim, da je to za mene enkratno doživetje, saj je velika čast in obenem priznanje, da lahko v imenu vseh sošolcev in občanov ponesem štafeto s pozdravi tovarišu Titu. Tega dogodka ne bom nikoli pozabil in bo ostal v mojem življenju kot najsvetlejši trenutek.

SLOVESNO SO JO SPREJELI V KOZJEM

Tudi v letošnjem letu smo v občini Smarje pri Jelšah sprejeli zvezno štafeto mladosti ob Titovem 83. rojstnem dnevu. To je bilo v petek, 4. aprila 1975. Na občinski meji z občino Krško smo jo sprejeli ob 15. uri, v Podsredi ob 15.05, v Kozjem ob 15.20 in v Lesičnem ob 15.35.

Na občinski meji s Sentjurjem pa je bila predaja ob 15.45 uri. V vseh krajih, kjer se je štafeta ustavila, so bile krajše svečanosti. Za izvedbo letošnje Titove štafete so bile zadolžene posamezne OO ZSMS v krajih.

Posebno slovesno je bilo v Kozjem, kjer so se na trgu zbrali učenci osnovne šole, mladinci, prebivalci kraja in prišla je tudi vsa popoldanska izmena »Metke« iz

Kozjega. Navzoči so bili tudi taborniki in gasilci ter pionirji z zastavicami. Štafeto je prinesla na trg mladinka Zinka Selic v spremstvu mladince, tabornika, gasilca in pionirja. Predala jo je Jelki Toplišek in ta jo je odnesla v smeri proti Lesičnem. Tja je štafeto spremljala dolga kolona okrašenih avtomobilov.

Tako, kot je zapisana čestitka vseh ljudi Jugoslavije v Titovi štafeti, tako smo tudi ljudje naše občine v mislih poslali še vsak svoj čestitko tovarišu Titu, ki se je zila v eno: »Živi nam še dolgo, naš ljubljani maršal, in vodi nas v svobodni in srečni domovini, kakor do sedaj!«

JOZICA KRESNIK

STORE: IN ČISTOČA STRUGE?

S povirjem rečice Vogljajne upravlja že dlje časa ribiška družina iz Stor, ki šteje skupaj z mladinci 230 ribičev. Ti redno skrbijo za ribe-mladice, gradijo ob zaježitvenem jezeru v Tratni svoj ribiški dom. Za njihov obstoj in ribolov pa je velikega pomena čistoča vode Vogljajne, ki je do Stor še relativno čista, ob Stor pa do izliva v Savinjo pa je le še mrtev industrijski kanal.

Ze leta 1974. so člani ribiške družine Vogljajna izvedli očiščevalno akcijo reke, ki je sovpadala z »mesecem čistoče« v občini Sentjur. Imenovali so štab, ki je vsakemu ribiču določil, kje mora očistiti strugo vse navlake. Sklenili so še, da bodo akcijo ponovili tudi letos. Po vsem tem se vidi, da je ribiška družina aktivna in da se zaveda svojih dolžnosti.

To delo pa naj bo še opozorilo, da bi občani ne uporabljali struge rek in potokov za odlaganje smeti in druge navlake.

Dr. I. M.

CELJE: NA PROSLAVO V ŠID

Jutri bo krenila v Šid večja skupina tabornikov druge grupe odredov, pripadnikov JLA in borcev, zlasti tistih, ki so se bojevali v Sremu, da bi skupaj z domačini proslavili trideseto obletnico znane proboja sremske fronte.

Sodelovanje celjskih tabornikov na skupni akciji jugoslovanskih tabornikov v Šidu je postalo že tradicionalno. Tako med drugim posadijo taborniki v parku pri Tovarniku, na črti proboja sremske fronte, vsako leto spominsko drevo. Letos torej že trideseto.

Letošnjega slavlja, v spomin na 12. april 1945. leta, se bodo udeležili tudi mnogi nekdanji borci petega slovenskega bataljona, ki so ga po večini sestavljali slovenski izseljenci. Tu na sremskem bojišču, v okolici Opatovca, je tedaj padlo tudi 124 slovenskih fantov, med njimi več Celjanov. Tako bodo v soboto, 12. t.m. prekopali tudi posmrtno ostanke padlih borcev slovenskega bataljona iz Opatovca v skupno grobnico padlih pri proboju sremskega bojišča v Lovasu. Okoli dva tisoč jugoslovanskih tabornikov pa bo sodelovalo v posebnem pohodu, ki se bo končal v nedeljo v Tovarniku, kjer bo tudi zaključna slovesnost.

SINDIKALNA DELEGACIJA V CELJU

V sredo se je mudila v Celju tričlanska delegacija Zveze sindikatov Jugoslavije. Prvi obisk je namenila sindikalnim delavcem v Ingradu, zatem pa je imela razgovor še v celjski podružnici Ljubljanske banke. Ob sklepu pa je bil pomenek še s člani vodstva občinskega sindikalnega sveta v mestu ob Savinji.

SOLIDARNOST V PRAKSI - KONUS

ŽIVA DOLOČILA

Prej, kot je morda kdo pričakoval, se je v konjiškem KONUSU pokazala praktična vrednost nekaterih določil iz samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v OZD KONUS.

Zapisana določila o solidarnosti med TOZD so postala konkretna praksa, saj jih že dosledno uveljavljajo. Gre za primer solidarnega pokrivanja izgube eni izmed temeljnih organizacij, ki je, ne po svoji krivdi, zašla v hude težave.

Kljub temu, da gre za posebno obliko vračanja minulega dela, pa se delavci z visoko zavestjo odločajo za medsebojno pomoč, zavedajoč se, da se zna situacija morda že jutri obrniti in bo pomoč potreboval tisti, ki jo sedaj daje.

Pred nekako dobrima dvema letoma je spričo sprememb na svetovnem tržišču prišla temeljna organizacija združenega dela »USNJARNA« v težaven položaj. Prej donosna proizvodnja je postala preko noči nerentabilna. Ker pa je ni mogoče opustiti, so se v KONUSU zavestno lotili reševanja nastale situacije.

V razmerah, ko neka delovna organizacija ali temeljna organizacija združenega dela zalde v težavo, odnosno v poslovanje z izgubo, sodi med osnovne ukrepe tudi omejevanje osebnih dohodkov. TOZD »USNJARNA« je predlani ustvarila nekaj manj kot deset milijonov izgube, ki pa so jo v lanskem letu z notranjimi ukrepi že zmanjšali na okoli sedem milijonov. Po vseh pravilih (seveda tudi zakonih) bi morali delavci v tej temeljni organizaciji dobiti najmanj 80% osebne dohodke. Vendar se Konusovemu primeru to ni zgodilo. Zakaj?

Vsa povojna leta so delavci usnjarne, ki v svojem bistvu predstavlja jedro celotne tovarne, iz svojih sredstev gradili nove obrate. Tako so bili zgrajeni obrat za proizvodnjo umetnega usnja »KONIT«, pa obrat »EXTRAMULTUS«, in seveda tudi »KO-KO«, ob-

rat usnjene konfekcije. Iz akumulacije usnjarne in kreditov so bile postavljene torej nove zmogljivosti, postavljena je bila nova proizvodnja, kjer so bila odp. ta številna nova delovna mesta. Kolektiv se je hitro razvijal, razvijali so se tudi obrati, širili so svojo proizvodnjo. Kot že rečeno pa se je »USNJARNA« znašla v hudih težavah zaradi razkoraka med cenami surovih kož in cenami surovin.

Da bi delavci te temeljne organizacije ne bili prikrajšani (in tudi po krivici kaznovani, kajti niso sami krivi, da imajo izgubo, so na podlagi določil samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD in OZD KONUS vse preostale temeljne organizacije pokrile izgubo, ki je nastala v usnjarni. Na tak način je bilo omogočeno, da delavci niso bili prikrajšani pri osebnih dohodkih. Še več, pokrivanje izgube je omogočilo, da so kljub temu, da poslujejo v nenormalnih okoliščinah, lahko v minulem obdobju dobivali delavci osebne dohodke tudi po vložnem delu. Lani so celo sprejeli novo analitično oceno delovnih mest, ki je odpravila nekatere poprejšnje slabosti v nagrajevanju. Enotno izražena

solidarnost vseh preostalih TOZD (skupno imajo v KONUSU kar 18 TOZD, od tega 13 proizvodnih in 5 trgovinskih) omogoča, da tudi delavci v usnjarni prejema plačilo po vložnem delu.

Seveda pa solidarno pokrivanje nastale izgube nikakor ne pomeni, da lahko delavci v »USNJARNI« drže križem roke. In jih tudi ne! Na pobudo svoje osnovne organizacije ZK so že pripravili konkreten akcijski program ukrepov za sanacijo razmer, svoj program pa so samoupravnim organom že v začetku leta predložile tudi strokovne službe. Sanacija je torej stekla, kajti drugega izhoda tudi ni bilo. Nesorazmerja med cenami še vedno obstoje, zato lahko usnjarni nastalo izgubo vsaj omili, kajti v celoti odpraviti je verjetno ne bodo mogli.

V KONUSOVEM primeru je praksa novih družbeno-gospodarskih odnosov po uveljavitvi nove ustave že bogatejša za pomembno izkušnjo. V samoupravnem sporazumu zapisana solidarnost je postala stvarnost, stvarnost novih izkušenj, stvarnost utrjenega prepričanja, da nastajajo med delovnimi ljudmi resnično novi odnosi.

BERNI STRMCNIK

SIP ŠEMPETER

STROŠKE NA UZDE

Sempetrski SIP je minulo poslovno leto uspešno zaključil, kljub temu, da so imeli hude težave zaradi podražitev izdelavnega materiala. Ta se je v minulem letu podražil kar za 96 odstotkov, medtem ko so lahko v SIP dvignili cene le za 19 odstotkov. Obremenitev ni bila lahka in edini izhod za kolektiv je bil v bolj produktivnem delu in višji proizvodnji. Cilj, ki so si ga zadali, so dosegli, saj so produktivnost dela podvojili in se tako izognili težavam zaradi dražjih surovin.

O tem, kaj si obetajo od letošnjega poslovanja, smo govorili z direktorjem LEOPOLDOM RAJHOM. KAKšno BO ZA SIP LETOSNJE POSLOVNO LETO?

»V letošnje leto štartamo v izredno težavnih razmerah, ko zaradi visokih cen surovin in zaostajanja naših lastnih cen vse bolj trpi dohodek. Ta je kljub stalnemu zviševanju lastne proizvodnje vse manjši. Stroški so tisti, ki nas pritiskajo ob zid, zato je naša temeljna naloga letos, da jih kar najbolj obrzdamo. Pri tem mislim na tiste stroške, ki jim lahko natakemo uzde in nadoknadimo vsaj del izpada dohodka. Gre za dvigovanje produktivnosti in uvajanje racionalizacije na vsa področja našega dela. S kar najmanjšimi stroški moramo doseči največje možne finančne rezultate. Stroške moramo obrzdati predvsem pri materialih, ki nas bodo letos stali po računih kar 15 starih milijard, in pri splošnih stroških, ki nam grozijo z osem in pol milijardami. Ob tem bi naš dohodek znašal le šest starih milijard ali

Polde Rajh

le petino celotnega bruto dohodka.

KAKSNI SO VAŠI KONKRETNI NACRTI PRI TEM VARČEVANJU?

»Pri zniževanju stroškov za izdelavni material bo največ težav, a lahko jih bomo zmanjšali z zmanjšanjem drage kooperacijske proizvodnje. Drug ukrep je var-

čevanje z materialom, izločanje uporabnih odpadnih delov, zmanjševanje škand in podobno. Če bo vsak teh ukrepov prinesel le odstotek prihranka, bo pomenilo štiri do pet odstotno znižanje stroškov izdelavnega materiala.

Največ pozornosti bomo posvetili varčevanju pri splošnih stroških, kjer bo tudi najhitreje mogoče veliko doseči. V planu smo strogo omejili vse splošne stroške. Na vsakem stroškovnem mestu bo odgovorna oseba skrbela, da stroški ne bodo ušli čez mejo. Na ta način bomo skušali znižati stroške za milijardo starih dinarjev, kar bo omogočilo doseganje normalnega dohodka.

BRANKO STAMEJČ

CELJE: ZBIRAJMO STAR PAPIR

Rdeči križ Slovenije in njim vse občinske in krajevne organizacije RK se v najboljši pridruženosti splošni prizadevanjem za gospodarsko stabilizacijo, za več varčevanje, za ohranitev na ravni bogastev, napredne higijene itd. Zato bodo njegove organizacije redno pripravljale zbiranje papirja in papirne embalaže.

Tako bo občinski odbor RK Celje s pomočjo osnovnih organizacij izvedel zbiranje starega papirja in embalaže v krajevnih skupnostih po naslednjem razporedu:

PONEDELJEK, 14. APRILA: Karla Destovnika-Kajha, Savinja, Slavko Štandl in Center.

TOREK, 15. APRILA: Dugo polje, Nova vas in Stročje SREDA, 16. APRILA: Aljež hrib, Gaberje-Hudinja, Ostrožno (samo za območje Ostrožna).

Rdeči križ vas prosi, da v vodenih dneh pripravite star papir ali papirno embalažo, zvešete vse to v snoge in pustite prihodnjim vrati na ulico. Vse naj bo pripravljeno do 10. uropoldne. Odvoz tako pripravljene papirja bo zagotovil Dinec. Za sodelovanje v akciji je naprej iskrena hvala!

VELENJE: OD NA TEKOČI RAČUN

V tovarni Gorenje sprejemajo tisoč delavcev mesečne osebne dohodke na tekoče račune. Novost so uvedli prvega januarja letos. Najprej so jo uveljavili delavci v skupnih službah, tem pa bodo postopoma prešli vsi kolektivi.

Ljubljanska banka Velenje odprla svojo agencijo pri vstopu v tovarno Gorenje. Namesto tovarne prejemajo delavci čekovne knjižice in čeke. Gotovino lahko dvignejo v banki, sicer pa lahko čakajo plačilo blago v trgovinah, prav tako stanarino, tovarno in druge izdatke. Zanimljivo je, da so v trgovinah sprva dali na to novost z nezaupanjem.

Ob drugem izplačilu osebne dohodke na tekoče račune agenciji ljubljanske banke povedali, da je privarčevani znesek višji kot so pričakovali.

Industrija čevljev Beograd

obvešča potrošnike, da že

POSUJE V NOVI PRODAJALNI — v Stanetovi ulici v Celju.

Nudijo vam veliko izbiro obutve, torbic in nogavic.

Priporoča se kolektivni prodajalec!

ZBOR SAMOUPRAVLJALCEV BANKE

ZAMUDE V NALOŽBAH

Šesti zbor upravljalcev celjske podružnice Ljubljanske banke — Nova pota v samoupravnih odnosih — Pomoč kmetom na potresnem območju

Tudi šesti zbor upravljalcev celjske podružnice Ljubljanske banke je potrdil, da se v tem denarnem zavodu vse bolj uveljavljajo ustavna načela in zato samoupravna in upravljalška organiziranost. Ne gre samo za nov, enakopraven položaj upravljalcev, marveč tudi za novo vlogo varčevalcev oziroma njihovega odbora, ki bo poslej aktivno sodeloval pri oblikovanju in uresničevanju poslovne politike banke. In končno — v upravljalški strukturi je pomemben tudi nadzorni odbor, kot novi organ, ki bo spremljal izvajanje vseh splošnih aktov in sklepov in tako ugotavljal tudi poglobljanje samoupravnih odnosov na relaciji združeno delo—banke.

»Sicer pa so se v poslovanju banke lani pojavljali vsi značilni gospodarski tokovi, pozitivni in negativni. Tako porast družbenega proizvoda, povečanje fizičnega obsega proizvodnje ter blagovnega prometa in drugi. Cene so naraščale hitreje kot smo predvidevali, vrh tega pa tudi niso bila izpolnjena predvidevanja glede izvoza in uvoza,« je med drugim v poročilu o delu celjske podružnice Ljubljanske banke ugotovil predsednik njenega izvršilnega odbora, Emil Jug.

»Zaradi vsega tega in drugih gibanj so potrebe po dodatnih kreditnih sredstvih naraščale hitreje kot je bila kreditna zmogljivost, sicer pa zbirni podatki govorijo, da se je bilančna vsota v primerjavi z 1973. letom povečala za 570 milijonov din ali za 16,7 odstotka. Četudi je bilo povečanje skupnih sredstev za 490 milijonov, ugotavljamo le minimalno povečanje sredstev gospodarstva. Relativno močno pa je povečanje sredstev negospodarstva in sicer za nekaj več kot 80 milijonov din.

Poseben poudarek velja aktivnosti podružnice pri zbiranju sredstev prebivalcev. Hranilne vloge so predstavljale lani 31 odstotkov skupnih sredstev podružnice in so bile tako druga najmočnejša postavka.

V izvajanju kreditne politike pa smo dosegli naslednja gibanja: kratkoročni krediti so se povečali za 232 milijonov ali za 40 odstotkov, investicijski za 330 milijonov ali za 45 odstotkov, potrošniški za 53 ali za 25 odstotkov in stanovanjski za 122 milijonov ali za 25 odstotkov.

Lani odobreni investicijski krediti za osnovna in trajna obratna sredstva so znašali

Emil Jug

preko 530 milijonov dinarjev, sicer pa njihovo koriščenje ni bilo zadovoljivo, saj je bilo doseženo le s 57 odstotki, kar znova kaže za veliko zamujanje v izvajanju investicijskih del.

Zal se na področju potrošniških posojil še srečujemo z vrsto odprtih problemov in še vedno ni uveljavljen, kljub našemu prizadevanju, enoten način za vso državo, to pa je, da bi vsa potrošniška posojila odobraval le preko poslovnih bank.

Zadovoljiva pa je ugotovi-

tev, da so se kreditne naložbe v stanovanjsko gospodarstvo lani povečale za več kot 120 milijonov din ali za 40 odstotkov. Za primerjavo naj navedem, da je bilo v 1973. letu povečanje teh naložb samo za 6 odstotkov.

Šesti zbor upravljalcev celjske podružnice Ljubljanske banke je sprejel pobudo o sodelovanju banke kot celote pri izgradnji plinovodnega omrežja v Sloveniji, prav tako pa tudi ukrepe pri naložbah v kmetijsko proizvodnjo na območju šmarske in šentjurske občine kot delež banke pri odstranjevanju posledic lanskega potresa.

Pomemben pa je tudi sklep o formiranju izvršilnega odbora kot upravljalškega organa za stanovanjske in komunalne zadeve.

MB

KINOPODJETJE

Pred dnevi je zbor delovnih ljudi Kinopodjetja v Celju izvolil za novega direktorja Franca Horvata, doslej pomočnika glavnega direktorja PTT Celje. Dosedanji direktor Damjan Brvar odhaja v pokoj zaradi zdravstvenih razlogov.

USKLADITEV POKOJNIN

S prvim januarjem letos so bile pokojnine povečane le v obliki akontacije po približni oceni primerjav rasti osebnih dohodkov in življenjskih stroškov v lanskem letu. Tako so dobili upokojenci letos za 15 odstotkov višje pokojnine ter 40 dinarjev dodatka.

Na osnovi družbenega dogovora o uskladitvi pokojnin pa je skupščina pokojninsko invalidskega zavarovanja sprejela še sklep, da bo sedanja akontacija zaokrožena na valorizacijo. Za pet odstotkov se povečajo januarski zneski pokojnin, izplačani v celoti za nazaj pa bodo v mesecu maju. Junjsko pokojnino pa bodo upokojenci dobili enkratni znesek za rekreacijo v višini 340 dinarjev.

Pri uskladitvi pokojnin so upoštevali tudi valorizirane postavke pri pogojih za dodelitev varstvenega dodatka, tako da se število ujemalcev tudi letos ne bo skrčilo. Najnižji mejni znesek pokojnin znaša v letošnjem letu 1358 dinarjev in to ob izpolnjenih pogojih za polno pokojnino.

CELJE

KAKO ZA UČITELJE

V ponedeljek je bil pri medobčinskem svetu SZDL v Celju posvet o izhodiščih za reformo pedagoškega šolstva.

Posebna komisija pri republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje je pripravila predlog reforme šol, ki izobražujejo pedagoške delavce. Kot osnovno izhodišče je služila ugotovitev, da potrebujemo več učiteljev in vzgojiteljev in da naj le-ti več znajo, ker so pred njimi nove naloge v zvezi s celodnevno šolo, celoletno malo šolo, podaljšanim bivanjem, prostovoljnimi aktivnostmi otrok ipd. Poleg tega pa se znanost hitro razvija in spreminja in učitelji morajo biti usposobljeni za hitro prilagajanje tem novostim in spremembam. Zato bo potrebno smotrno narativati neprekinjeno izobraževanje ob delu.

Nova organizacija šol za pedagoške delavce bo morala biti taka, da bodo šole dajale kadre, kakršne potrebuje praksa. Če je za neko delo dovolj dve leti srednje šole, naj se izobrazba konča po dveh letih, če pa je potrebno na delo šolanje v srednji in višji šoli, naj se izobrazba konča na višji šoli in podobno. Toda vsaka stopnja mora biti organizirana tako, da se lahko sposobni šolajo še naprej bodisi v rednem šolanju bodisi ob delu.

Na posvetovanju so ugotovili, da ima Celje ugodne pogoje za ustanovitev takega pedagoškega centra, ki bi povezoval šolanje pedagoškega kadra od skupnih splošnih osnov na začetku usmerjenega izobraževanja do končane višje šole. Sedanje možnosti kažejo, da bi lahko v Celju izobraževali vzgojni kader vseh stopenj do višje in učitelje razrednega pouka. Pri tem pa so mnogi poudarili, da je treba z reformo pohiteti in da je potrebno zajeti v nove oblike izobraževanja tudi nekatere sedanje letnike srednje šole, kajti ne kaže čakati pet in več let, da bi prišli do novih kadrov. Čas bi nas namreč prehitel; potrebe se povečujejo iz leta v leto, kadrov pa šola daje premalo.

JOZE LIPNIK

TURIZEM

Olga Antolovič, referent za dopuste v turistični agenciji celjskega Izletnika

Vključena v praznovanje TUDI RADUHA

Kljub snežni »poplavi«, ki jo je prinesla uradna vigred, Gornja Savinjska dolina in s tem zlasti Logarska s Solčavsko panoramsko cesto niso bili odrezani od sveta. To tudi po zaslugi nekaterih višinskih kmetov, ki so pridno plužili.

Planinski dom v Logarski dolini bo menda odprt v sredini tega meseca. Upajmo, da bo do takrat že tudi vreme primerno. Sicer pa so odprta ne glede na vreme, zimo in sezono stalna gostišča kot Plesnik v Logarski dolini, Rinka in Zadržnik v Solčavi ter Rogovile pred vhomom v tih Rožanov kot.

Solčava tudi pozimi ne spi. Razen del na gradnji ceste v Logarsko dolino, ki jih je začasno prekinil sneg, je bilo vso zimo živahno družbeno življenje. Prosvetna dvorana ni bila prazna niti eno soboto. Sicer pa smo na pragu predaha, saj bodo kmalu končani tudi občni zbori raznih organizacij.

Iz Beograda je prišla novica, da bo Planinska zveza Jugoslavije v počastitev 30-letnice osvoboditve odprla »pot osvoboditve Jugoslavije. V vsaki republiki sta določena po dva gorska vrhova, v avtonomnih pokrajinah pa po eden. V Sloveniji sta izbrana Triglav in Raduha. Triglav kot najvišji vrh Slovenije in Jugoslavije (2864 m) in Raduha (2062 m) kot najvzhodnejša gora Alp v Jugoslaviji. Divja razklanost in navpične stene Raduhe, gledane iz Solčave, res lahko ovrednotijo to goro kot vredno zastopnico Slovenije v tako pomembni gorski poti. Od daleč, zlasti tedaj ko jih oblije sonce, se zde stene Raduhe neprehodne. In vendar sta tudi z Grohota, s solčavske planine, speljani na vrh dve markirani poti, razen teh še vsaj dve plezalni in od Rogovilca še ena markirana pot preko Gojzda na vzhodno, obraščeno pobočje ter na vrh Raduhe. Dve planinski koči, na Grohotu in Loki, omogočata kratke ture vsakomur. Razen tega je vrh Raduhe tudi obvezna točka na slovenski transverzali in seveda tudi na koroški in solčavski planinski poti.

Valent Vider

IZLETNIKOVE POCENI POČITNICE

ROVINJ VABI

Zaradi jezika ima še danes tremo. Toda ta je iz dneva v dan manjša, saj se sicer prikupna Beograščanka krepko loteva slovenščine, jo usvaja in spoznava.

Olga Antolovič je v turistični agenciji celjskega Izletnika že dve leti referent za dopuste. Zato se vsak dan srečuje z mnogimi ljudmi, jim svetuje, pomaga...

»Kako vam je všeč to delo?»

»Zelo, ker je razgibano, ker imam opravka z ljudmi in ker se v delovni sredini dobro razumemo.«

»Lotili ste se akcije v Rovinju pod geslom — Izletnikove poceni počitnice. Kako jo ocenjujete?»

»Čeprav smo v aprilu in smo z akcijo šele komaj prav začeli, je dobila velik odmev. Čedalje več je kolektivov, ki se zanjo zanimajo. Prav tako je tudi vse več posameznikov, ki sprašujejo, kakšni so pogoji za letovanje v Rovinju. Skratka, menim, da bomo uspeli, četudi se na drugi strani zavedam, da bo silno težko zasesti skozi celo sezono okoli 300 postelj. To je namreč pogoj, da bo penzion za člane delovnih kolektivov tako nizek — v sezoni 85, v pred in posezoni pa 75 dinarjev na dan. Za posameznike, ki bodo hoteli v Rovinju, bo ta cena, predvsem zaradi naših stroškov, nekoliko večja. Na vsak način pa je cena v vseh primerih tako ugodna, da je ponudba tudi zaradi tega vabljiva. Sicer pa je tudi Rovinjski tisti, ki je zaradi svoje lege, pogojev za kopanje in uživanje dopusta, mikaven.«

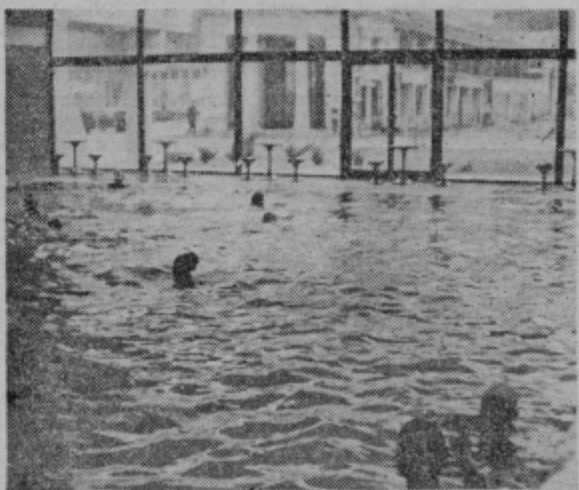
»Kakšno pa je sicer zanimanje za letovanje v letošnjem letu?»

»Na vsak način ugodno, skoraj veliko. Že zdaj prihajajo ljudje in se zanimajo. Največje povpraševanje je vsekakor za Istro. Torej tudi za Rovinjski. Na drugem mestu pa je območje od Splita do Dubrovnika.«

»In kaj bi svetovali kolektivom in posameznikom?»

»Na vsak način to, da z odločitvijo ne odlašajo. Pravočasne prijave omogočajo tudi večjo izbiro. Sicer pa še enkrat priporočam Rovinjski.«

MB

To je posnetek v novem hotelu Donat v Rogaški Slatini. Pokrit bazen z ogrevano vodo so izkoristili tudi tisti, ki jih je zdravje ali pa lastna pobuda pripravila do tega, da so pričeli s shujševalno kuro. Pod vodstvom fizioterapevta Zdravilišča Rogaška Slatina marljivo izrabljajo svoje odvečne kalorije za osvežujoče gibanje v prijetnem bazenu.

Foto: Drago Medved

Znanost in s tem sodobna vzgoja sta prodrli tudi v zakonodajo in druge predpise o izvrševanju kazni odvzema prostosti. Tako se ti dve in druge sodobne metode odražajo tudi v naših zaporih in kazensko poboljševalnem domu za mladoletnike, v katerih prestajajo kazni odvzema prostosti obsojenci v starosti od 16. do 23. leta. V največ primerih so to osebe brez popolne osemletke in poklicev. To terjajo od nas oz. od celotne družbe, da ustvarimo take pogoje, v katerih si bodo obsojenci lahko pridobivali osnovnošolsko in strokovno izobrazbo. Zato razvijamo naše delavnice in jih opremljamo s sodobnimi stroji, strojnimi napravami ter drugo opremo, in službe, ki na teh področjih delajo. Le tako nam je mogoče spoštovati načelo, da kazni ni povračilo, temveč da je njen glavni namen, da se obsojenec prevzgoji, tudi s tem, da pridobi potrebno znanje in delovne navade, s katerimi se bo po prestani kazni na prostosti lahko vključil kot enakopraven član naše družbe v normalno življenje. Da vse to lahko izvajamo oz. dosežemo in gremo cilju nasproti, se v naše skupno delo vključujejo delavci različnih strok in poklicev. Obstojče število teh strokovnih delavcev pa ne zadostuje več in zato vabimo na delo v naš zavod še naslednje sodelavce in to take, ki imajo voljo, smisel in veselje do dela z delinkventno mladino:

1. PSIHOLOGA

diplomirani psiholog z opravljenim strokovnim izpitom; urejena vojaška obveznost;

2. SOCIALNEGA DELAVCA

visoka ali višja šola za socialne delavce, opravljen strokovni izpit, moški mora imeti urejeno vojaško obveznost;

3. 2 VZGOJITELJEV

ustrezna višja ali srednja izobrazba, strokovni izpit, moški z urejeno vojaško obveznostjo

4. 2 VODIJ IZMEN PAZNIKOV

srednja penološka ali druga ustrezna srednja šola s 4 leti delovnih izkušenj v pazniški službi ali milici, odslužen vojaški rok; strokovni izpit

5. 4 PAZNIKOV

srednja penološka, druga ustrezna srednja šola, ali končana 8-letka, odslužen vojaški rok. Možnost šolanja na srednji penološki šoli;

6. 3 PAZNIC

srednja penološka, druga ustrezna srednja šola, ali končana osemletka. Možnost šolanja na srednji penološki šoli

7. VODJE PROIZVODNJE

ustrezna višja ali srednja izobrazba s 4 oz. 6 leti delovnih izkušenj, urejena vojaška obveznost

8. VODJE PRIPRAVE PROIZVODNJE

ustrezna višja ali srednja izobrazba s 4 oz. 6 let delovnih izkušenj, urejena vojaška obveznost

9. OBRATOVODJE ORODJARNE

ustrezna višja ali srednja izobrazba s 3 oz. 5 leti delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu, obvezni kovinarski poklic, urejena vojaška obveznost

10. VZDRŽEVALCA STROJEV IN STROJNIH NAPRAV

ustrezna srednja izobrazba z 2 leti delovnih izkušenj, urejena vojaška obveznost

11. STRUGARJA

ustrezna srednja izobrazba z 2 leti delovnih izkušenj kot strugar, urejena vojaška obveznost

12. REZKALCA

ustrezna srednja izobrazba z 2 leti delovnih izkušenj kot rezkalec, urejena vojaška obveznost

13. KLJUČAVNICARJA

ustrezna srednja izobrazba z 1 letom delovnih izkušenj, urejena vojaška obveznost

14. VODJO KUHINJE

ustrezna srednja šola, urejena vojaška obveznost

15. SALDAKONTISTA — BLAGAJNIKA

4 ali 2-letna ustrezna srednja šola z 1 letom delovnih izkušenj v računovodski stroki

16. STROKOVNEGA KNJIGOVODJO

4 ali 2-letna ustrezna srednja šola

17. FAKTURISTA

4 ali 2-letna ustrezna srednja šola z 1 letom delovnih izkušenj, znanje strojepisja, preizkus znanja iz strojepisja

Na vseh delovnih mestih, razen pod zap. št. 15, 16 in 17 je delovna doba s povečanjem.

Nastop službe možen takoj oz. po dogovoru.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Kandidati morajo biti popolnoma zdravi in imeti vse moralne politične kvalitete ter ne smejo biti kaznovani ali v kazenskem postopku.

Svojeručno napisano prošnjo z obširnimi življenjepisom ter z dokazilom o šolski oz. strokovni izobrazbi naj kandidati osebno prinesejo v zapore Celje, Linhartova 3.

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

ŠENTJURSKA SZDL

FRONTNO DELO

Iz pogovora s predsednikom SZDL Šentjur, Stanetom Lesniko, o vlogi in delu novo organizirane SZDL, o volilnih konferencah krajevnih organizacij SZDL, ki so zadnje v sklopu kadrovske graditve na terenu, je moč zaključiti, da bo SZDL v novi organiziranosti in z novimi kadri uspešno delovala.

Razvoj samoupravnih odnosov in sprememba ustave ter uvajanje delegatskega sistema zahtevajo, da se temu prilagodi tudi SZDL. Kako ste se v vaši občini lotili dela.

S. Lesnika: v občini smo prešli k spremembam skupaj z razpravo o statutu SZDL Slovenije. Izdelali smo osnutke pravih krajevnih organizacij in občinske organizacije SZDL.

Ali že potekajo volilne konference?

S. Lesnika: »V nekaterih krajevnih skupnostih že volijo nove organe v SZDL. V ostalih bodo volitve v naslednjih dneh, tako da bodo do polovice aprila že konstituirane nove konference in njih organi po krajevnih skupnostih. Glede organiziranosti izhajamo iz določil statuta SZDL Slovenije, ki predvideva SZDL kot fronto vseh organiziranih socialističnih sil. Če primerjamo stanje pred takšno organiziranostjo in sedaj, lahko ugotovimo, glede na majhnost občine in na majhne krajevske skupnosti, da je SZDL že sedaj delovala frontno, saj so se politične organizacije in društva povezovala v skupnih akcijah pri delu.

Kaj menite o novi organiziranosti SZDL?

S. Lesnika: Sedanji način organiziranja je po-

Stane Lesnika

stavljen tako, da že sam po sebi, zaradi svoje strukture zagotavlja in zahteva frontno delo. Ker pa so pogoji in struktura različni, ne smemo dovoliti uniformiranosti brez realnih potreb ljudi po krajevnih skupnostih. Zato pri nas v nekaterih krajevnih skupnostih občani sami predstavljajo krajevno konferenco, spet v drugih, večjih in bolj razvitih pa imamo voljeno konferenco po teritorialnem načelu, in sicer tako, da delujejo podobori, vaški odbori... Tako smo se prilagodili potrebam krajevnih skupnosti.

Ko načrtujemo bodoče delovanje SZDL, moramo predvsem upoštevati, da je delo vseh organizacij, ki se združujejo v SZDL, čim bolj aktivno. Da ne

bi volilne konference potekale preveč formalistično, smo se dogovorili, da istočasno z izvedbo teh konferenc izdelamo programe delovanja, ki bodo izhajali iz konkretnih potreb ljudi. To bo zagotovilo, da bodo ljudje sprejeli SZDL za svojo. V program delovanja je potrebno vključiti spremljanje, pomoč in vzpodbujanje delegacij pri njihovem delu, pomoč in vzpodbujanje različnih društev in interesnih skupnosti. Vse to je potrebno upoštevati pri izdelavi programov KO SZDL.

Kakšna bo vloga krajevnih organizacij SZDL in njihova organiziranost?

S. Lesnika: Nova vloga KO SZDL zahteva tudi ustrezno organiziranost. Če hoče SZDL postati koordinator političnega delovanja v krajevnih skupnostih, je potrebno, da se široko organizira. Zato je dogovorjeno, da bi poleg konference, kot najvišjega organa SZDL v krajevni skupnosti, deloval še izvršni odbor kot izvršni organ, sekcijska začetništva, kot posebna oblika političnega delovanja kmetov, potem volilna komisija, koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja, svet za družbeno aktivnost žensk in še vrsta drugih koordinacijskih odborov glede na potrebe, ki bodo nastale. M. P.

FRANJO TEPEJ

SOLIDARNOST JE!

Pred kratkim so vse slovenske občine podpisale družbeni dogovor o splošni in skupni porabi v letošnjem letu. Tako tudi občina Slovenske Konjice. Ob tem pa smo poprosili predsednika izvršnega sveta te občine, Franja Tepeja, za kratko oceno družbenega dogovarjanja o splošni in skupni porabi v konjiški občini.

»Če ocenjujem potek družbenega dogovarjanja v primerjavi s preteklim letom, lahko rečem, da je bilo letošnje dogovarjanje veliko bolj pripravljeno kot lansko, pa čeprav smo tudi letos točno postavljene termine zamujali. V naši občini so vse samoupravne interesne skupnosti do meseca septembra izdelale programe svojih dejavnosti za letošnje leto, saj smo hoteli izpeljati javno razpravo v predvidenem roku do konca novembra meseca. Vendar se je zataknilo pri tem, ker skupnosti niso vedele, kolikšna bo stopnja, po kateri bodo zbirale denar za dejavnost letošnjega leta in so bili programi zato neutemeljeni. Dejstvo je, da je za takšno stanje kriv republiški koordinacijski odbor, ki je še tik pred podpisom družbenega dogovora skoraj vsakodnevno spreminjal

višino prispevnih stopenj za posamezne skupnosti. Vendar se mi zdi kljub težavam, ki jih v zvezi z letošnjim dogovarjanjem vsi poznamo, pomembno poudariti element solidarnosti, ki je bil močno prisoten ob letošnjem načrtovanju in dogovarjanju o splošni in skupni porabi. Ta solidarnost je veliko bolj sprejemljiva kot lani, seveda pa še ni dodelana. Kljub vsemu pa menim, da bomo letos več storili za to, da bo dogovarjanje zaključeno, da bo republiški koncept do konca leta in da bo republiški koordinacijski odbor opravil svoje delo pravočasno.

DAMJANA STAMČIČ

V ŽALCU MANJ ZA KULTURO

Predsednica izvršnega odbora žalske kulturne skupnosti LOJZE RAK: »Odločitev o diferenciranem načinu financiranja slovenske kulturne skupnosti je v naši občini ugodno odjeknila. V minulem letu smo namreč za dejavnost regijskih kulturnih zavodov prispevali okoli 50 starih milijonov, letos pa bo ta delež lahko znatno nižji, saj bo celjska kulturna skupnost po tem novem načinu prispevala mnogo manj sredstev. Tako smo zaradi solidarnosti, ki smo jo pokazali lani, v znatno boljšem položaju letos, ko bomo prispevali le za spomeniško varstvo.

Naša kulturna skupnost bo letos sicer razpolagala z manjšimi sredstvi kot lani, tako da nam je grozilo, da bomo morali program svojega dela znatno okrniti. Ta nedavna odločitev kulturne skupnosti Slovenije pa nam je omogočila, da smo ohranili program skoraj v celoti neokrnjen, kljub temu, da za investicije skoraj ne bomo denarja. Letos moramo namreč še prispevati sredstva za gradnjo kulturnega doma v Žalcu, ki je v B programu referendum. B. S.

Lojze Rak

DESETLETJE USPEHOV IN TEŽAV KOZJANSKEGA ŠOLSTVA

PIŠE:
LEOPOLD
VEBER

4

Poleg tega so učitelji v zadnjih letih vedno pogostejše uporabljali objektivnejše metode preverjanja znanja (testi, naloge objektivnega tipa ipd.) tako da so bila subjektivna merila pri ocenjevanju, ki so bila prej zelo odločilna, vedno bolj potisnjena v ozadje. Tudi sicer lahko trdimo, da se je kvaliteta učnega dela izboljšala, učitelji so bili ob sodobnih učnih pripomočkih primorani uporabljati sodobnejše metode in oblike dela. V zavest učiteljev vedno bolj prodira nujnost uvajanja individualizacije in diferenciacije pri pouku, pri čemer se zahteve glede obsega znanja prilagajajo različnim sposobnostim učencev. Veliko vrzeli v znanju slabših učencev odpravljajo z obveznim dopolnilnim poukom. Ko bodo tudi učbeniki prilagojeni vsem zahtevam modernega pouka in ko bodo imeli učitelji na voljo dovolj pripomočkov, ki jih morajo sedaj še sami pripravljati, se bo kvaliteta dela pouka še hitreje izboljševala.

Rezultat izboljšanja učnih uspehov je občutno zniževanje osipa. V letu 1969/70 še preko 40 odstotkov učencev, ki so se vpisali v šolo pred osmimi leti, v tem času ni uspešno dovršilo osmega razreda, ker so po enkrat ali večkrat ponavljali kakšen razred. V zadnjih dveh šolskih letih je bilo takih učencev 28 do 29 odstotkov. Ta podatek velja za celotno Kozjansko, na nekaterih šolah pa so uspeli osip znižati že pod 20 odstotkov (n. pr. Rogaška Slatina 15,6 odstotka).

V primerjavi z ostalimi občinami v celjski regiji sta obe kozjanski občini glede učnih uspehov in osipa še vedno na dnu lestvice, vendar so razlike vedno manjše. Dvoletne nerazvitosti pač ni mogoče odpraviti čez noč in dosedanje materialne izboljšave se bodo odražale v boljših učnih uspehih in nižjem osipu šele v prihodnjih letih.

Vzporedno z nadaljnjim razvojem osnovnih šol bo treba poskrbeti v danih možnostih še za druge dejavnosti.

Zaradi prostorske stiske je bil na vseh večjih šolah že nekajkrat omenjen dvoizmenski pouk, zato ni bilo mogoče odpirati oddelkov podaljšanega bivanja,

ki nudijo učencem zaposlenih staršev primerno varstvo, šibkejšim pa tudi pomoč pri učenju. V obeh kozjanskih občinah, ki imata približno 6.500 učencev, je bil le en oddelček podaljšanega bivanja s 35 učenci, na primer v občini Celje, ki ima približno 7.000 učencev, pa je bilo v takih oddelkih 640 učencev in ker le redki od teh niso izdelali razreda, je to občutno vplivalo na boljše učne uspehe v občini. Tudi prehod na celodnevno šolo bo tam, kjer imajo oddelke podaljšanega bivanja, mnogo lažji. Osnovna zahteva bo tudi še v bodoče povečevati kapaciteto šol. Če ob dosedanjih gradnji novih šol smo bili preveč ozkosrčni, žal pa se te napake ponavljajo tudi pri najnovejših gradnjah.

Naslednja velika vrzel v šolstvu na Kozjanskem so tudi posebne šole. V vseh posebnih osnovnih šolah celjske regije je bilo v preteklem šolskem letu v 90 oddelkih 978 učencev, od tega na Kozjanskem v 15 oddelkih 160 učencev. (V Rogaški Slatini vključno s posebno šolo Šmarje 143, v Šentjurju 8 in v Slivnici 9 učencev.) Ker oddelkov posebne šole v drugih krajih razen letos tudi v Podčetrtku, ni, morajo učenci z motnjami in duševnim in telesnim razvoju obiskovati redne šole, ker pa ne zmorejo predpisanega programa, ostajajo med ponavljalci in znižujejo učni uspeh šole. Najbolj občutno je to v prvem razredu, kjer je učni uspeh med najnižjimi. O tem, da povzročajo ti učenci učiteljem osnovnih šol dodatne težave, ne bom govoril, vendar tudi tem učencem ni lahko, ker ne morejo uspešno sodelovati s svojimi vrstniki v razredu. V najbližji bodočnosti bo treba poiskati prostorske in kadrovske možnosti, da bomo odpirali oddelke posebne šole v vseh večjih krajih.

Tudi mreža vzgojnovarstvenih zavodov je na Kozjanskem še dokaj nerazvita. Čeprav smo v zadnjih petih letih dosegli določen napredek, še močno zaostajamo za razvitimi občinami v celjski regiji. V letu 1969 je bilo v štirih oddelkih 77 predšolskih otrok (Šentjur in Rogaška Slatina), v letu 1974 pa v 14 oddelkih 285 otrok. V teh letih smo odprli nove stavbe

za vzgojnovarstvene zavode v Šentjurju, Šmarju, Rogaški Slatini in Logatcu. Razen v teh krajih je en vzgojnovarstveni oddelček tudi v Podčetrtku. Trenutno je zajetih v vseh navedenih vzgojnovarstvenih zavodih 5 do 6 odstotkov vseh predšolskih otrok, kar je v primerjavi z občino Celje, kjer je takih otrok 25,5 odstotka, ali z občino Velenje, kjer jih je 22,5 odstotka, še občutno premalo. O pomembnosti sistematične predšolske vzgoje ne bom razpravjal, omenim naj le to, da se marsikateremu otroku v nerazvitem okolju šele v prvem letu rednega šolanja razvijejo tiste osnovne sposobnosti in spretnosti, ki bi jih že moral prinesiti v šolo in je zato njegov uspeh ogozden, čeprav je umsko normalno razvit. Pomanjkljivosti domače predšolske vzgoje nekoliko nadomestimo z vključevanjem novincev v malo šolo, ki je kot organizirana oblika priprave novincev za šolsko delo postala nepogrešljiva že na vseh šolah. Ker pa je trajanje male šole le prekratko, ga želijo marsikje podaljšati na eno leto, če bodo na voljo denar, ustrezní prostori in učitelji. Kljub temu pa bi bilo tudi to le skromno nadomestilo za redno in večletno vzgojo v vzgojnovarstvenem zavodu. Zlasti v manjših krajih, kjer so otroci že itak prikrajšani za marsikaj, bi bile take vzgojne ustanove nujno potrebne in zato bo treba v prihodnjih letih mrežo vzgojnovarstvenih zavodov hitreje širiti kot doslej. Odpirajo se nam realne možnosti povsod tam, kjer so v novih šolah predvideni prostori za predšolske otroke in tudi mladega vzgojiteljskega kadra bomo imeli več.

Kljub trenutnim težavam šolstva na Kozjanskem pa je situacija le vzpodbudna. Napredek v zadnjih desetih letih je pomemben in dokazuje, da obstaja velika volja in prizadevnost vseh odgovornih dejavnikov in celotne družbe, da bi se čimprej otresli dolgoletne nerazvitosti. Pot je pravilno zastavljena ker je podlaga za hitrejši splošni razvoj boljša izobrazba, pogoj za to pa ustrezní delovni pogoji šolstva. Upajmo, da bodo vse želje uresničene prej kot v naslednjih desetih letih.

Leopold Veber

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

POLITIČNA ŠOLA V METKI

VELIKO NOVEGA

INVALIDI V VELENJU
DELAJOTOZD LIK
SAVINJA
ŠEMPETERODLO-
ČAMO

V temeljni organizaciji združenega dela LK Savinja v Šempetru je zaposlenih 156 delavcev, ki proizvajajo barvasto pohištvo »Mozika«. Kot temeljna organizacija združenega dela so se organizirali lani. O tem, kakšen je položaj te TOZD, smo se pogovarjali z direktorjem Dragom Naprudnikom.

Kakšen je samoupravn položaj vaše temeljne organizacije? Prehod na lastno TOZD v okviru LK Savinja Celje za nas ni bil težak, saj že od leta 1965 poslujemo samostojno s svojim lastnim obračunom. Kljub temu je prišlo po ustanovitvi TOZD še do premikov v samoupravni organiziranosti in v utrjevanju samostojnega položaja TOZD. Pripravili smo svoje lastne samoupravne akte in tako formalno in pravno uredili svoj položaj. Sicer, da smo največji premik dosegli pri za-vesti naših delavcev. Opazili smo, da se je okrepilo njihovo zanimanje za sadove lastnega dela, raje sodelujejo v razpravah in samoupravnih postopkih, hočejo dejansko sodelovati o rezultatih svojega dela. Seveda smo se na začetku po-

imate zaradi dislociranosti od matične organizacije združenega dela kakšne posebne težave?

Emil Jančar

Prejšnji teden se je pričela v organizaciji združenega dela Metka Celje interna politična šola za člane vodstev družbeno političnih organizacij in člane ZK. Šolo so v Metki organizirali s pomočjo celjske Delavske univerze, predavanja pa ne tečejo zaporedno, marveč so jih razdelili tako, da bodo tekla dalj časa in da bodo udeleženci šole poslušali predavanja dvakrat tedensko po tri ure. O namenu te interne politične šole ter o rezultatih, ki jih dosega, pa so nam povedali delavci OZD Metka sami.

EMIL JANČAR: »Oba kongresa zveze komunizma, pa tudi sindikalni kongres in kongres ZSMS sta poudarila, da moramo delavce izobraziti do te mere, da spoznajo samoupravni sistem, način organiziranja in delovanja družbenopolitičnih orga-

Marjeta Strmšek

nizacij in funkcioniranje delegatskega sistema. Na osnovi teh dokumentov smo tudi v Metki pristopili k organiziranju politične šole za člane ZK in za člane vodstev družbenopolitičnih organizacij. Šola se je pričela pretekli teden, obsegala pa bo predavanja o petnajstih različnih temah. Program predavanja politične šole smo izdelali na temelju občinskega programa o družbenopolitičnem izobraževanju članov ZK, pa tudi na temelju programov osnovnih družbenopolitičnih organizacij. K takšni obliki izobraževanja pa smo pristopili zaradi racionalnejše razporeditve časa in pa smotnejše porabe sredstev, ki jih naša delovna organizacija namenja izobraževanju.

MARJETA STRMŠEK: »Jaz sem prvič vključena v politično šolo in re-

Srečko Kolar

kla bi, da delavec v predavanjih zve veliko zanimivih stvari, ki jih drugače ne pozna. Mene je v šolo predlagalo predsedstvo osnovne organizacije sindikata in menim, da bom v šoli izvedela stvari, ki mi bodo tudi v nadalje služile za dobro in učinkovito delo v tej družbenopolitični organizaciji.

SREČKO KOLAR: »Tudi jaz prvič obiskujem predavanja politične šole. Menim, da daje takšna šola samoupravljalcu, delavcu, širšo osnovo za njegovo nadaljnje delovanje in je zato tudi toliko bolj pomembna. Še posebej pa bi morali takšne oblike izobraževanja nameniti mladim, ki so po mojem še premalo seznanjeni s procesi, ki se odvijajo danes v naši družbi.

DAMJANA STAMEJCIC

MOZIRSKI
DELEGATI

V osnovni šoli Mozirje ter v obratu celjske cinkarne v Ljubliji pri Mozirju so v delegacijah za samoupravne interesne skupnosti naslednji člani kolektivov:

OSNOVNA ŠOLA MOZIRJE: Milan Kojc, Magda Marolt, Irena Poličnik, Tatjana Radotič, Mojca Klančnik, Vida Prušek, Heda Herman, Darinka Karče, Franc Kolar in Marjeta Robnik.

CINKARNA, OBRAT LJUBIJA: Fanika Acman, Ivan Acman, Peter Beričnik, Ivan Hriberšek, Ivan Grofelnik, Vida Kaker, Mija Praprotnik, Stanko Sedovšek, Fanika Urbanc in Ivan Verbuč.

OGLAŠUJTE V
NOVI
tednik

CELJE
ŠOLA DELEGATOV

V celjski občini bodo že v maju uvedli stalno šolo delegatov kot tisto izobraževalno obliko, ki bo zagotavljala načrtno družbeno-ekonomsko in idejno-politično usposabljanje več kot 4500 delegatov v celjski občini. Takšen predlog so sprejeli predsedniki delegacij na ponedeljkovem posvetu, ki ga je organizirala komisija za idejna vprašanja pri komiteju občinske konference ZKS Celje.

Dosedanje usposabljanje delegatov v Celju ni bilo načrtno in tudi ne dovolj obsežno. Skromne rezultate so dosegli le v nekaterih organizacijah združenega dela. Doslej so bili prepuščeni samemu sebi tudi delegati splošnih delegacij. Prav zato so udeleženci pogovora menili, da bi morala vsaka TOZD sprejeti program družbenega izobraževanja za vse zaposlene delavce, znotraj tega načrta pa še zlasti za delegate in aktivne samoupravljalce. Predsedniki delegacij iz več kot 20 OZD so odločno podprli zamisel o uvedbi stalne šole delegatov. Šola bi imela

v začetku le en oddetek s 30—35 slušatelji. Ti bi v enem tednu poslušali ciklus predavanj s temeljno družbeno-ekonomsko in aktualno vsebino. V drugem tednu bi prišla na vrsto druga skupina itd. Delegati, ki bi obiskovali šolo, bi dobili tudi potrdilo, uvrščeni pa bi bili še na seznam tistih kadrov, za katere bi šola pozneje organizirala poglobitvene oblike usposabljanja.

Koristnost in pomembnost take šole delegatov je razvidna v njeni načrtnosti in stalnosti. Delavska univerza bo organizator in izvajalec šole. S politično akcijo subjektivnih sil, skupščine, delegacij, samoupravnih organov in drugih pa nameravajo v Celju doseči, da bi temeljne organizacije združenega dela organizirano kadrovale člane delegacij v stalno šolo delegatov.

Nedvomno gre za izvir in pomemben pristop v sistemu družbenega usposabljanja delegatov v celjski občini. Zato zasluži najširšo podporo in čim hitrejšo izpeljavo.

NOVI
tednik

PODGRAD V CELJU

BOGATI — NE
REVNI — ZA

Delegat krajevne skupnosti Podgrad v Celju — MIHA CVETREŽNIK, ki je hkrati tudi predsednik iniciativnega odbora za asfaltiranje cestnega odseka v Košnici, je prišel v naše uredništvo ter nas seznanil s težavami, s katerimi se srečuje pri delu in organizaciji za asfaltiranje prepotrebne odseka v njihovi krajevni skupnosti.

»Krajevna skupnost Podgrad ima v letošnjem delovnem načrtu med drugimi stvarmi tudi asfaltiranje cestnega odseka v Košnici in sicer od glavne ceste do posestnika Kača. Vsega skupaj je 1200 metrov. Letos smo resno pristopili k tej akciji in na zboru volivcev, kjer je bilo prisotnih več kot polovica koristnikov, je bil sprejet sklep za uresničitev. Odbor je že pripravil dokumentacijo in pobirali smo izjave za sodelovanje. Večina je bila ZA, ena deseterina pa odklanja denarno udeležbo, ki znaša 30 odstotkov od skupne denarne vsote. Posamezno gospodinjstvo

bi moralo dati 2500 dinarjev in jo vplačati do konca meseca maja. Tudi znižati smo jo pripravili, če se bo pokazalo, da bo dovolj denarja. Naprosili smo namreč za pomoč tudi delovne organizacije, ki imajo ljudi zaposlene na našem območju. Ker pa zdaj nočejo v akciji vsi sodelovati, odpovedujejo pa zlasti tisti, ki imajo dovolj pod palcem, oni, ki so ubožni, pa so pripravljeni odriniti predvideno vsoto, smo prisiljeni razpisati krajevni referendum. Sklep sveta krajevne skupnosti je že tak, čeprav se slišijo glasovi, da bi se morala dati prioriteta kanalizaciji. Za to pa je predviden drug iniciativni odbor in v srednjeročnem načrtu sta stalno območje Košnica je predvidena kanalizacija, cestna razsvetljava, novo zajetje vodovoda ter razširitev vodovodnega omrežja. To pa je čisto druga zadeva, ki z gradnjo usfaltiranega odseka v Košnici nima nič skupnega. Le toliko bi rad javnost seznanil s tem problemom.

Posebnih težav ni, čeprav nismo le v drugem kraju kot matična OZD, ampak tudi v drugi občini. Smo povsem samostojni pri odločanju o vključevanju v občinske akcije, nobenih težav ni v postopkih sporazumevanja. Tudi novozvoljeni samoupravni organi — delavski svet, odbor za medsebojna razmerja, delavska kontrola in družbenopolitične organizacije že dobro delajo. Pohvalno pa je predvsem to, da pri svojem delu nismo lokalistični in ozko usmerjeni, ampak delujemo v tesni povezanosti z matično OZD in njenimi centralnimi samoupravnimi organi.

BRANKO STAMEJCIC

Ob pevski reviji v Laškem

V nedeljo 13. aprila bo v Laškem prva revija pevskih zborov Društev upokojencev iz Celja, Slov Konjic, Šoštanj, Velenja, Hrastnika, Trbovelj, Zagorja in Laškega. Nastopilo bo veliko število pevcev — upokojencev, ki jim prepevanje pomeni življenje. Tak nastop je veliko več kot zgolj pregled dosežkov, je prijateljsko srečanje, je izmenjava besed, ki vlivajo voljo do življenja in aktivnega vključevanja v kulturno življenje.

Iniciativo za tak nastop je dala komisija za kulturno razvedrilo pri republiškem odboru Društev upokojencev. Pobuda je našla plodna tla še posebej pri celjskih in laških pevcih. Priprave so stekle, organizacijsko vodstvo pa je prevzel celjski upokojenski zbor, skupaj z Laščani. Skupaj so našli pokrovitelja — Pivovarno Laško — in se s tem kulturnim dogodkom vključili v proslavljanje 30-letnice osvoboditve. Pri tem sodeluje tudi Občinska konferenca SZDL Laško. Revija ima tudi značaj ocenjevanja kakovosti, kajti najboljši zbori iz vse Slovenije bodo pripravili v maju ali juniju svoj slovenski festival zborov iz vrst upokojencev. Tako se tudi pevski zbori Društev upokojencev aktivno vključujejo v kulturna prizadevanja, ki jih vsestransko podpira Zveza kulturno prosvetnih organizacij.

Vsebinski značaj pesmi ustreza proslavljanju in so se zato dogovorili, da bo vsak zbor zapel eno partizansko, delavsko, narodno in eno pesem po lastnem izboru. Na sporedu bodo pesmi Zorka Prelovca, Vinka Vodopivca, Rafka Gorenška, Avgusta Cerarja, Vilka Miheliča, Scheu-ja, Jakoba Aljaža, Ipvaca, Ivana Narolčnika, Venturiniča, Medveda, Kernjaka, Rijavca, Radovana Gobca, Sivica, Preglja, Petra Jereba, Simončiča, Rive, Volariča, S. Miheliča in drugih.

Ob tem moramo omeniti predvsem resnost s katero so se organizatorji lotili te dokaj zahtevne organizacije. Zdi se nam, da take zagnanosti velikokrat primanjkuje celo mladim. Upokojenci želijo biti sredi družbenega dogajanja, nikakor pa ne morejo priznati ustvarjalne nesposobnosti. Tudi s to prireditvijo se hočejo predstaviti kot vzorni organizatorji, mladi po srh, predvsem pa kot izredni ljubitelji slovenske pesmi. Želimo jim čim več uspehov!

STEFAN ŽVIŽELJ

NAMESTO KOMENTARJA

Kultura „na dopustu“

Prihodni teden bo naslednja seja izvršilnega odbora celjske Kulturne skupnosti — prejšnja seja je bila namreč nesklepčna. Nedvomno je pred nami neprijetno dejstvo: treba bo spregovoriti dokončno besedo o finančnem položaju naše kulture — ne celjske, ne regijske, ampak naše.

Strokovna služba je pripravila še tri variante razdelitve finančnih sredstev, torej jih je skupaj pet. V zadnji odpadejo nekatere dejavnosti: denarja ne bo dobila Grupa Poetica. Gledališki list, Celjski zbornik?!, grad Lemberg in taborna cerkev na Svetini pa zato, da bo stekla vsaj akcija na celjskem gradu. Teden domačega filma bi dobil samo 2 milijona od predvidenih devet, revija Obrazi pa od predvidenih sedem samo tri stare milijone. Prizadete so ostale dejavnosti, preveč bi bilo vse naštevati. Izvršilni odbor bo moral spregovoriti tudi o predlogu srednjeročnega načrta kulture, kjer je vse lepo zapisano, kako se morajo nuditi „ustrezni pogoji za razvoj kulture. Kaj, ko bi se našel kdo, in bi najprej rešil „ustrezni položaj kulture danes! Kajti kulturniki sami morajo najprej v tem trenutku pomisliti, kako bodo prišli do osebnih dohodkov od meseca maja dalje.

DRAGO MEDVED

Zdravilišče Rogaška Slatina

„Celoletna kultura“

Malce nenavaden naslov a resničen. V Zdravilišču v Rogaški Slatini so se odločili, da bodo pripravili spored kulturno zabavnih prireditev za celo leto in ne samo za mesece turistične sezone. Ta pobuda je izredno dragocena. MARTIN KENE že vrsto let pripravlja in organizira kulturno zabavne programe. Je direktor TOZD HOTELI pa tudi zadovoljen za dobro počutje gostov z duhovne plati.

»Za letoletno kulturno zabavno življenje smo se odločili med drugim tudi zato, ker bodo vse prireditve brezplačne,« je dejal Martin Kene. »Raje imamo v dvorani 300 gostov pa da spremljajo kulturni program, kot pa samo 50 — čeprav bi vstopnico plačali. Letos načrtujemo 65 prireditev, od tega 14 folklornih (Emona Ljubljana, France Marolt, Adria Zagreb in Jedinstvo Subotica), sedem koncertov vokalne glasbe (Partizan Maribor, ki že po tradiciji poje dan pred dnevom borca, Slovenski oktet, ki bo letos v Rogaški Slatini že 25. leto in bo to majhen jubilej, Oktet Fallus, pevski zbor Zdravilišča in zbor Pevskega društva skla-

Martin Kene

dateljev Ipvacev iz Sentjurja), operne arije in operete, Ladko Korošec in drugi pevci ljubljanske Opere, ena baletna predstava ljubljanskega baleta. Na spredni bodo tudi trije plesni turnirji s teklavanjem med mesti Dunaj — Gradec in Maribor, ter tradicionalni plesni turnir za prvenstvo Rogaške Slatine. Na sporedu je tudi plesni troboj mest Ljubljane, Kranja in Maribora, štirje fantovski večeri ter deset varietetskimi programov v novem baru, ki bo letos nared.

DRAGO MEDVED

Likovniki „Prešerna“

Koncem minulega tedna je v razstavnih prostorih celjskega Muzeja revolucije odprl profesor Anton Aškerc, predsednik skupščine Kulturne skupnosti Celja, likovno razstavo članov likovne sekcije železničarskega prosvetnega društva »France Prešerna« iz Celja. Tokrat razstavljajo: Milena Dereani, Vera Fišer-Pristovšek, Alojz Golaž, Arna Ham, Stefanija Papič, Cveta Rožencvet, Vika Sekulič, Anta Trobej in Branko Vudler.

To je že tradicionalni pregled dela likovnikov »Prešerna«, ki nam že več let tako posredujejo svoja prizadevanja, ki niso zaman. Resda nekatera dela kažejo, da bi morali sčasoma poostri kriterije pri izbiri del za razstavo, vendar večina eksponatov govori v prid povezanemu delu amaterjev — pravih ljubiteljev likovnega sveta. Tako letos prav izstopata s svojimi deli Anta Trobeja, posebno s slikami »V pričakovanju sonca«, »Proti soncu«, »Črtica v rdečem« in »Šoštanjka razglednica«, Štefica Papičeva pa je nedvomno napredovala s »Pokrajino«, »Motiv iz Vojnika«, »Motiv iz Istre«, »Bele brez« in »Močvirje«. Omenjena likovna dela izpričujejo že tolikšne likovne kulture v kompoziciji in barvni razčlenjenosti, da so že na meji, vulgarno rečeno, rutinskega likovnega podajanja.

Namreč že dejstvo, da se iz leta v leto pojavljajo pred nami vsaj v veliki večini nova dela, je razveseljivo. Zato je nemiselnost dajati kakršnekoli primerjave s poklicnimi umetniki, z akademskimi slikarji. Saj navsezadnje vsi služijo istemu namenu. Toda kot sem omenil že na začetku, morali bi poostri kriterij za izbiro del za razstavo in tako bi dobili še bolj izostreno podobo likovnega dela te marljive, morda najbolj delavne skupine na področju slikarstva v ljubljanskih vrstah. Zato je takšna razstava ki je trenutno v Muzeju revolucije, samo spodbuda za nadaljnje delo, morda pa tudi pobuda za kakšno razstavo več v letu, ki ni za kulturno življenje nikoli prekratko — kljub kratki finančni odeži.

DRAGO MEDVED

France Onič

Pred dnevi smo v Ljubljani pokopali Franceta Oniča, pesnika iz Savinjske doline. Mnogo ljudi je od tam prišlo na njegovo zadnjo pot, posebno iz Gotovelj. To je bila njegova vas, v obsevu hmeljskih vrtov. Sam se je kot otrok naučil ljubiti vse, kar zemlja daje: postal je profesor naravoslovja. Nikoli se ni oddrgal od savinjskih njiv in sadovnjakov, vedno in od povsod se je sam in s pesmijo vračal v domaćo vas, med svoje ljudi.

Kot študent je bil v prvih vrstah kosovelovec, takrat, ko so izdajali Mladino, zvest Kosovelovi veri v zmago.

To vero je Onič prinesel tudi v domaći kraj. Na domačiji pri Cesarjevih in ob vasovanih po gotovelskih hišah se je tista leta razpravljalo o dediščini Cankarjevi, o Marxu in Leninovem nauku. To je bila setev, ki je v teh krajih klas poglala, ko je udarila usodna ura leta 1941.

Oničeva prva pesniška zbirka »Darovanje« je polna ekspresionističnih metafor, a njena izpoved je jasna: »Tako se je godilo nam, ki nismo znali zatajiti svojih sanj in hrepenenj, rojenega v trpljenju. Zrelega pesnika kažejo pesmi iz zbirke »Luči na obali« iz l. 1959, v »Osvitih« pa se že obrača na prehojeno pot.

V stari Jugoslaviji je bila to pot »znamenovana« slovenskega intelektualca: zaporu že kmalu po Obznani, brezposelnosti in potem premeščanju z gimnazije na gimnazijo. Pot slabo plačanega in vsako uro nadzorovanega profesorja — a kdo bi mogel dati profesorju lepše priznanje, kot ga je ob Oničevem grobu izrekel pisatelj Potrč: »Mogoče, da ne bi bil to, kar sem, ko ne bi bil Ti prišel na ptujsko gimnazijo s tisto svojo neznansko vero v mladega človeka.«

Nemci so profesorja

Oniča z družino izselili v Srbijo; od tam se je njegova misel vračala med savinjske hmeljnike, grenka, obtožujoča ob mrkem pridu.

Zaprta hiša. Mrtva strada za Na njej v jeziku tujem rdeč plakat. Zaplenjena! ves dan kriči. Zvečer nihče ne gre njo vasovat. Nikogar ni iz nje. Na živ du živ plakat.

Ze v osvobojenem Beogradu je France Onič sodeloval pri radiu, pozneje je postal direktor radija v Ljubljani. Urejal je časopise, pisal eseje, gledališke kritike. Vendar je ostal predvsem šolnik, učitelj v najlepšem pomenu te besede. Ne vem več, ali je bil takrat ravnatelj na gimnaziji ali na učiteljski, ko mi je rekel profesor Stupanova: »Če je Onič tvoj ravnatelj, ne moreš drugače, kot da si dober profesor.«

Tako je mnogo ljudi od Savinjske doline do Kočevja, Maribora, Ptuja in Ljubljane, ki so profesorju Oniču hvaležni za svojo življenjsko usmeritev, za duhovno besedo in razumevajoči nasmehe iz tistih značilnih oči. Tudi takih je, ki so odkrili umetniško resnico in človeško toplino njegove tihe, vase obrnjene pesmi.

DARINKA JOSTOVA

RAZPIS NAGRAD SKLADA STANETA SEVERJA ZA 1975

V skladu s pravilnikom Sklada Staneta Severja

razpisuje upravni odbor sklada za leto 1975 naslednje nagrade:

1. dve nagradi za igralsko stvaritev v slovenskem poklicnem gledališču,
2. nagrado za igralsko stvaritev v slovenskem amaterskem gledališču,
3. nagrado za igralsko stvaritev študenta AGRFT, ki se praviloma podeljuje kot štipendija.

V poštev pridejo igralske stvaritve, ki so nastale v času od 15. novembra 1974 do 15. novembra 1975 in ki ustrezajo pogojem pravilnika sklada. Pri amaterskih igralskih stvaritvah se upošteva tudi uspešno in kvalitetno večletno delo.

Kandidate predlagajo z ustreznimi pismeno obrazloženo poklicna gledališča, republiško združenje slovenskih dramskih umetnikov, AGRFT in ZKPO Slovenije. Vsak predlagatelj lahko predlaga največ dva kandidata. Predhodne možne prijave lahko predlagatelji pošiljajo sproti, dokončno prijavo pa najkasneje do 20. novembra 1975.

Ziriji sklada mora biti omogočen pravočasni ogled predlagane predstave.

Nagrade bodo javno podeljene 18. decembra 1975.

Prijave pošljite na sedež sklada: AGRFT, Ljubljana, Nazorjeva 3. — UPRAVNI ODBOR SKLADA.

DOGODKI

VRANSKO: NOVO VODSTVO

Mladi v krajevni skupnosti živijo in delajo v vseh njenih sredstvih. V začetku meseca februarja je bila volilna konferenca za novo vodstvo OO ZSMS Vransko. Za novega predsednika je bil izvoljen Franci Farčnik iz Čepelj pri Vranskem. Tajniške posle pa bo vodila Anica Junger iz Vranskega. Franci Farčnik je zaposlen v TT v Preboldu in je zelo aktiven v družbenopolitičnem delovanju v tovarni, veliko pa je pripomogel tudi k uspehu tabornškega oddreda »Vrance« Vransko.

Prepričani smo, da bomo z novim vodstvom dosegli tudi boljše sodelovanje z drugimi organizacijami, ki združujejo mladino. Na sestanku je bil sprejet tudi program dela za letošnje leto, v katerega so vključena različna tekmovanja in sodelovanja na različnih kulturnih prireditvah. Poskrbljeno bo tudi za zabavo in razvedrilo.

ZLATKA CENCEN, Vransko

BREZE: MLADI ORGANIZIRANO

Pred kratkim so na Brezah ustanovili osnovno organizacijo Zveze socialistične mladine. Mladi so se zavezali z vso resnostjo. Za začetek so si uredili prostor, ki jim ga je odstopila šola. Pogovorili so se tudi o konkretnih zadolžitvah in nalogah, ki jih nameravajo izvršiti. Ob tem jim moramo iskreno čestitati. Prav bi bilo, če bi mladi dobili ustrezno pomoč tudi pri vseh družbeno političnih organizacijah. Tako bo njihovo delo lažje steklo.

JOZICA VENGUST

KONJICE: SEMINAR ZA KOMUNISTE

Jutri se bo pričel v Frankolovem dvodnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij, aktivov in svetov ZK konjske občine ter za člane komiteja in predsednike komisij pri občinski komisiji ZKS. Seminarja se bodo udeležili tudi člani medobčinskega sveta Zveze komunistov, prisostvoval pa bo tudi predsednik komisije za idejna vprašanja pri CK ZKS Emil Roje, ki bo na seminarju govoril o aktualnih nalogah ZK v sedanjem obdobju. Na seminarju bodo komunisti obravnavali vrsto vprašanj, pomembnih za njihovo nadaljnje delovanje. Tako bodo govorili o reorganizaciji zveze komunistov, o izvajanju stališč občinskega komiteja ZK, o povezovanju in integracijskih procesih v občini, o kadrovanju v pedagoški poklic, vojaške in vzgojiteljske šole in pripravi komunistov na šolah, o aktualnih nalogah komunistov na področju delovanja samoupravnih interesnih skupnosti in drugih. Seminar bodo konjski komunisti zaključili v soboto popoldne.

D. S.

ŠENTJUR: 30 LET SVOBODE

Letošnjemu jubilejmu leti dajejo v Šentjurski občini velik pomen. V programu imajo precej proslav in prireditev, ki bodo vse nosile pečat 30-letnice osvoboditve. Ena teh proslav je že bila v mesecu marcu, ob krajevnem prazniku. 29. aprila pa bo v okviru SZDL in sindikata proslava ob obletnici ustanovitve OF. 1. maja in 30-letnici osvoboditve. Ob tej priložnosti bodo podeljena priznanja OF in srebrni znak sindikata. V mesecu maju pa bo v občini zanimivo srečanje borcev za severno mejo.

M. P.

ŠEMPETER: O NALOGAH SINDIKATOV

Pred dnevi se je v Šempetru zaključil prvi iz vrste seminarjev za novozvoljene sekretarje in predsestnike osnovnih organizacij Zveze sindikatov v žalski občini. Na tem seminarju so udeležencem predavali o neposrednih nalogah sindikatov po sindikalnih kongresih, družbenoekonomskem razvoju občine, o samoupravljanju v združenem delu, uveljavljanju delegatskih razmerij, osnovah kadrovske politike, ljudski obrambi in metodah dela in organiziranosti sindikatov.

Seminarja se je udeležilo nekaj nad štirideset slušateljev. Prav danes pa se je pričel že drugi seminar za novozvoljena vodstva sindikalnih organizacij.

B. S.

DOBJE: PIONIRSKA HRANILNICA

Pred dnevi so na podružnični šoli Dobje pri Planini ustanovili pionirsko hranilnico. Kot za vse dosedanje je tudi za to, 71. po vseh sto otrok na šoli. Na zboru, ki so ga povezali z lepim kulturnim sporedom, so predsedniško mesto sveta pionirske hranilnice podelili Ireni Guček, medtem ko je mentorske odgovornosti prevzela Ivanka Jazbec.

VELENJE: OBISK IZ ČRNE GORE

Na dvodnevem obisku v Sloveniji je bila delegacija Izvršnega sveta SR Črne gore, ki jo je vodil predsednik Marko Orlandić. Prvi dan so bili v Velenju, Nazarijih in Lučah. V Velenju so si ogledali Gorenje, saj je znano, da ta kolektiv v zadnjem času zelo uspešno deluje s proizvajalcem bele tehnike Obodom iz Celja. V tej smeri so tudi tekle pogovori za še nadaljnjo rast medsebojnega sodelovanja na vseh področjih ter pri delitvi proizvodnje posameznih artiklov, da ne bi prišlo do nepotrebnih dvojnosti na tržišču.

T. V.

ŽIVETI JE TREBA

Pogostokrat lahko bremo v časopisih o raznih družinskih tragedijah, ki se porajajo v neugodnih življenjskih razmerah, kjer so ponavadi največje žrtve otroci. Veliko je takih družin. Družba se trudi, jim pomaga na najrazličnejše načine, toda vse to nikoli ne more nadomestiti tiste prave družinske sreče neboljenim otrokom, ki so že od vsega začetka primorani spoznavati življenje z najtemnejše plati.

Pred dnevi sem obiskal eno tako družino v vasi Perovec 7 pri Tepanju. Domačija Golobovih, ali kot se reče po domače »pri Bezgetovih«, leži ob makadamski cesti. Že prvi vtis, preden sem prestopil hišni prag, je bil silno klavrn. Veliko zidano hišo je že močno načel zob časa. Omet na vseh straneh odpada, zidovi pokajo. Očna so polomljena, večna vrata imajo veliko luknjo, kar v vročih poletnih dnevih kar prav pride, toda sedaj, ko mraz močno pritiska, ta hladna ventilacija še bolj stiska k peči sedmero malih otrok.

Ko sem sedel v veliki izbi na stari, pošvedrani klopi, so se okoli mene zbrali vsi mali junaki. Prišla je tudi njihova mama Ivanka, medtem ko je stara mama žalostno slone-la na veliki peči. Mamo Ivanka sem poprosila, naj mi pove nekaj besed o svojem težavnem življenju, o svoji družini.

»Stara sem 38 let. Devet nas je v družini. Poleg otrok je še stara mama, ki jih tudi šteje blizu osemdeset. Moj mož si je lani vzel življenje. Že prej nam ni šlo preveč rožnato, toda zdaj nam je še mnogo huje. Sama kmetije ne morem obde-

lovati, otroci so še majhni, drugih dohodkov pa ni. Tako sem se primorala znajti. Kakor vem in znam. Imamo dve kravi in konja. Dnevno namolzem osem litrov mleka, toda sedem litrov moram prodati, če hočem, da dobim kak dinar. Tisti ubogi litrček pa potem ostane za nas devet.«

Mojo pozornost so vzbudile razbite stene.

»Elektriko bi si rada napeljala. Menda smo edini daleč naokoli, ki si še svetijo s svečo. Pa kaj, ko je vse tako drago. Dobila sem posojilo od druge, ampak to še zdaleč ne bo dovolj. Ne vem, kako bo. Pa tudi do vodovoda bi radi prišli. Pri tem nam precej pomaga krajevna skupnost.«

V sobi je bilo hladno skoraj tako kot zunaj. Otroci so bili ves čas veseli in nasmejani. Kot sem že omenil, sedem jih imajo pri hiši: Franci, Ivan, Magda, Branka, Erika, Joži in Breda. Najstarejši je

star 14 let, najmlajši pa jih še štiri nima. Bili so slabo oblečeni, obuti v škornje.

»Z obleko so težave«, je rekla njihova mama. »Posebej še s čevlji. Enkrat jih dobi eden, drugi drugi Pet jih že hodi v šolo; trije v Konjice, dva pa v Tepanje.«

Ko je odšla mama Ivanka za trenutek iz sobe, so se otroci razgovorili. Križem kračem so mi pripovedovali, koliko so stari, kako jim gre v šoli, kaj jedo, kje spijo.

»Pred tremi leti nam je zgorela štala!« je eden strokovno izjavil. »Jaz pa najraje jem žgance!« se je odrezal mali Jožek, ki se je ves čas moško postavil z velikim črnim klobukom.

Vse pri hiši je borno. Sedem otrok se stiska na dveh posteljah. Zimske posteljnine sploh ne poznajo. Pohištva nimajo, niti enega stola. Okenske šipe so tu in tam razbite in za silo zakrpane z leseni-

tom ali papirjem. Stara mati je skoraj negibna. Mislim, da bi lahko takšni družini priskočila na pomoč tudi kakšna delovna organizacija. Tako jim je na primer LIP iz Konjic že obljubil nekaj stolov. V prvi vrsti pa je družina potrebna pralnega stroja, kajti samo mama Ivanka ve, kaj se pravi vsak dan prati za devet ljudi.

Ko sem odhajal, so me otroci pospremili del poti. Vsi so bili veseli, nasmejani. V tankih najčkah in hladnih škorenjih. Najraje bi bil vse skupaj vzel v naročje in jim povedal tople besede, toda bolj kot toplih besed so potrebni tople obleke, obutve...

Sedem jih je. Sedem mladih življenj stopa po poti revščine nič kaj lepi prihodnosti nasproti. Pomagajmo jim!

Tekst in foto: TONE PETELINŠEK

10 x 1000

Pred nekaj leti so tukaj zajezili nekaj potokov in tako je nastalo Šmartinsko jezero. Jezero se je razlilo med gozdove, travnike, njive in sadovnjake. Predvidevali so, da bo služilo za industrijsko vodo naših celjskih tovarn. Potem pa se je načrt za taknil in služi v glavnem ribiški družini Celje. V jezeru je veliko rib: krapci, ščuke, podusti, itd. Zato naše Šmartinsko jezero privablja mnoge ribiče in turiste na ogled in lov. Vendar se malo teh, ki uživajo svoj prosti čas ob jezeru zaveda, da tudi ljudje ob Šmartinskem jezeru ljubijo čisto okolje. Vseeno jim je, ko odhajajo, in puščaajo vse, kar se ni dalo pojediti in spiti. Tako, da bos ni varno hoditi ob obali, ker je tam polno razbitega stekla, škotel od konzerv, papirja in podobnega. Ne pazijo niti kod hodijo sami in njihovi otroci. Medtem, ko se odrasli zatope v lov, se otroci mirne duše lovijo po veliki travi in žitu. Na več krajih se do jezera lahko pripelješ z avtomobilom. Vendar ti vozniki parkirajo, kjer se jim zljubi. Ne pomislijo nič na škodo. Ribiška družina ima tukaj, ob jezeru

Dvakrat o Šmartinskem jezeru

čolnarno, kjer sposojajo čolne, in na več krajih prodajajo ribiške karte. S tem pa tudi služijo lepe denarce. Na naših krajevnih cestah pa nastajajo iz dneva v dan večje luknje! Vaščani so prizadeti, ker morajo s prostovoljnimi delom popravljati ceste, da se vsaj za silo da peljati z mopedom ali kolesom v trgovino ali v službo. Zato naj bi ribiška družina dala na vseh petih dovozih do jezera nekaj denarnih sredstev, ne samo na dveh cestah, ki sta vrisani na zemljevidu jezera.

Pa še to: Ljudje, ki prihajajo sem na oddih, postajajo tudi žejni in lačni. V bližini pa ni nobenega bifeja ali gostilne. Vaščanom pa tudi občina ne pusti prodajati pijače in hrane. Zato bi bilo dobro,

da bi uredili gostinski lokal ali pa pustili vaščanom, da bi lahko prodali kakšen litrček domačega vinčka ali narezka.

TEREZIJA ARČAH, Brezova 40

Kot povsod, tudi pri nas ne manjka problemov. Šmartinsko jezero je bilo zgrajeno pred štiri leti. Takrat so zgradili tudi novo cesto za vas Loče in del Brezove, namesto stare, ki je pod vodo. Zgrajena cesta je bila gladka in lepa. Sedaj pa nima lastnika, da bi jo vzdrževal. Zgrajena je po raznih gričkah, zato jo je že prvo leto modila voda, sedaj je pa skoraj popolnoma uničena. Vaščani bi jo s pomočjo krajevnih skupnosti vzdrževali, če bi bila sa-

mo za našo uporabo, pelje pa po njej vsak dan, posebno ob nedeljah in praznikih, več sto avtomobilov. Zato se vsak upira udarnišnemu delu. Cesta je že navaden kolovoz. Da je stanje še slabše, so nekateri tako kulturni, da dovažajo vso neuporabno ropotijo in jo mečejo v jarke, ali pa kar na cesto. Svoje avtomobile parkirajo po travnikih in gozdovih. Za njimi pa ostajajo pločevinke, steklenice, vrečke in ostanki ogorkov tabornih ognjev.

Mislim, da če je že toliko, bi se dalo urediti še to: Z opozorilnimi tablamimi in občinskimi odlokom.

RUDI KRANJC

Oba prispevka si delita prvo nagrado.

belinka

tovarna kemičnih izdelkov
61001 Ljubljana
poštni predal 5-1
telefon h. c. 061/314 177
telex 31 260 yu bel

SADOLIN PX 65

- uživa mednarodni sloves
- odlikuje ga bogata tradicija in novi tehnični dosežki
- najbolj iskano sredstvo za dolgoletno zaščito lesa
- uničuje plesen in zajedalce ter je odporen pred vremenskimi vplivi
- služi za osnovni ter končni premaz in je izdelan v 13 barvah

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN NAVODILA ZA UPORABO

DELAVCI KONJIŠKE TOZD

IZBOLJŠATI STORILNOST

TOZD Plastika, konjiške organizacije združenega dela Kostroj, je mlada organizacija. Tako po svoji proizvodnji kot tudi po svojem nastanku. Tri leta je tega, kar so začeli v Kostroju proizvajati plastična okna in takrat se je rodila tudi današnja temeljna organizacija Plastike. Nič čudnega ni, če je prav v njej tudi veliko problemov, s katerimi se srečujejo delavci vsakodnevno. Veliko je namreč stvari, ki se zaradi nove organiziranosti in položaja združenega dela pojavljajo dan za dnem in ki jim delavci še niso kos. Mnogo težav pa izhaja tudi iz samega položaja Plastike na jugoslovanskem trgu, ki še ni v celoti sprejel osnovni proizvodni program te temeljne organizacije.

Katere težave jih pestijo in kako poskušajo vsakodnevne probleme čimbolje reševati, so nam povedali delavci TOZD Plastika sami.

Milan Erjavec je vodja TOZD Plastika v konjiškem Kostroju. V razgovoru nam je povedal, kakšen je ekonomski položaj te temeljne organizacije.

»Mi smo mlada organizacija,« je dejal Milan Erjavec, »zato je še toliko več problemov, ki jih moramo vsakodnevno reševati. Tako se

srečujemo s problemom povpraševanja po naših izdelkih, ki zaenkrat še ni zadovoljivo. Trdno upamo, da bomo letos z našim osnovnim proizvodom — plastičnim oknom — končno prodrli na jugoslovanski trg. Potem se srečujemo tudi z vprašanjem surovin. Doslej smo namreč osnovno surovino v celoti uvažali, ravno v teh dneh pa delamo poskuse s surovinami domačih proizvajalcev. Računamo, da bomo lahko 75 odstotkov vse surovine dobili doma, in da jo bomo samo še četrtno uvažali. To je še toliko bolj pomembno v sedanjem gospodarskem trenutku, ko težimo čimbolj

zmanjšati materialne stroške proizvodnje. In prepričan sem, da nam bo uspelo ob tej akciji veliko prihraniti. Naj omenim še nekaj problemov, ki so za nas zelo pereči. To je vprašanje strokovnih delavcev, ki jih nikakor ne moremo dobiti, pa vprašanje delovne discipline in storilnosti, ki je po naših ocenah še zelo nizka.«

»Res je, kar je dejal Milan Erjavec,« je dejal Mirko Robar, delavec TOZD Plastika. »Delovna disciplina je pri nas zelo vprašljiva. Rekel bi, da je to pomanjkanje zavesti delavcev v tem, da je od discipline in storilnosti odvisen tudi njihov zaslužek.

Morda smo za takšno stanje v naši temeljni organizaciji krivi tudi sami, saj delavce premalo obveščamo o posledicah ali prednostih dobrega dela, dobre storilnosti. Mislim, da bomo vprašanje delovne discipline rešili takrat, ko bomo v delavcih prebudili zavest, da so proizvodnja, zaslužek in dobiček odvisni od njihovega dela in odnosa do dela.«

Tudi Tilčka Hojnik je menila, da so delavci premalo obveščeni o vsakodnevnih stvareh, ki se dogajajo v temeljni organizaciji. »Zaradi slabega obveščanja,« je dejala Tilčka Hojnik, »prihaja tudi do popačenih informacij, ki pa delavce najbolj razburijo. Tako se je pred kratkim zgodilo, da je nek delavec ustvaril pravo paniko s tem, ko je dejal, da je ekonomski položaj naše temeljne organizacije slab in da nas bodo zato odpustili z dela. Delavci so bili seveda močno razburjeni. In dejstvo je, da če bi bili dobro obveščeni o naši ekonomski situaciji, o položaju na trgu in o povpraševanju po naših izdelkih, do takega preplaha nikoli ne bi prišlo. Zato sem mi zdaj res potrebno, da sistem obveščanja v naši temeljni organizaciji še izpopolnim.«

Martin Smolnikar je pred-

Milan Erjavec

Mirko Robar

sednik sindikalne organizacije v TOZD Plastika in povedal nam je, kako ta množična organizacija skrbi za delavce.

»Menim, da je sindikat v naši temeljni organizaciji kar veliko naredil za delavca. Tako imamo urejeno prehrano, skrbimo za rekreacijo delavcev, urejene imamo počitniške domove in po najboljših močeh poskušamo reševati stanovanjske probleme naših delavcev. Vse te probleme rešujemo v okviru celotne organizacije združenega dela, če pa se pojavijo težave v naši temeljni organizaciji, jih poskušamo rešiti kar na delavskem svetu. Ker nas je v naši temeljni organizaciji zaposlenih samo 38, vsi tvorimo tudi delavski svet, kar je za nas seveda tudi določena prednost. Naj povem tudi to, da je sindikalna organizacija letos skrbno izdelala program svojega dela in da bomo poskušali še naprej čimbolj uspešno reševati delov-

ne in življenjske probleme naših delavcev.«

Veliko je torej problemov, ki tarejo to mlado organizacijo. Vendar se teh problemov zavedajo vsi in prav tako. Kajti s tem, ko s problemov zavedajo, jih poskušajo tudi reševati. Seveda pa bomo morali v tej temeljni organizaciji še veliko storiti za to, da se bodo vsi delavci vključili v proces samega upravnega odločanja. Kajti ravno problem delovne discipline je dokaz, da nekateri delavci nimajo pravega odnosa do dela, da se nočejo vključevati v proces odločanja in vplivanja na odločitve. In šele ko bodo rešili problem delovne discipline in tem v zvezi tudi odnos do dela, bodo lahko resnično vsi odločali o vseh vprašanjih, ki se pojavljajo v temeljni organizaciji združenega dela.

DAMJANA STAMEJCI

Tilčka Hojnik

Martin Smolnikar

VELENJČANI O SAMOPRISPEVKU

VSI MORAMO BITI „ZA“

Poročali smo že, da se je prvi velenjski samoprisepek, ki so ga sprejeli 22. marca 1970, prejšnji mesec iztek. Prebivalci občine Velenje so bili med prvimi v Sloveniji, ki so sklenili, da bodo s krajevnim samopriskom občanov zbirali sredstva za izvajanje programa negospodarskih naložb. Zagotovo pa so se občani Saleške doline pred petimi leti odločili za najvišji krajevni samoprisepek — 2 odstotka od izplačanih netto osebnih dohodkov.

Program izgradnje negospodarskih objektov, sprejet ob uvedbi krajevnega samopriskov leta 1970, so v občini Velenje uresničili. Še več — zgradili so še nekaj objektov, ki v program niso bili prvotno vključeni. Zato je tudi razumljivo, da so delovni ljudje in občani Saleške doline že pred iztekom prvega krajevnega samopriskov razmišljali o drugem, da bi rešili še druge pereče prob-

leme, ki so posebej še na področju šolstva in otroškega varstva. Ob sprejemu programa razvoja občine Velenje do leta 1980 je bilo podarjeno, da se je zaradi hitrega gospodarskega razvoja Saleške doline in povečanja števila prebivalstva znova nakopičilo toliko problemov, da jih brez sodelovanja občanov in delovnih ljudi ni mogoče rešiti.

Tako bodo 20. aprila občani Saleške doline ponovno na referendumu glasovali za podaljšanje samopriskov, da bi v naslednjih letih prišli še do tistih objektov, ki jih nujno potrebujejo za nadaljnjo rast in razvoj. Geslo drugega referenduma za uvedbo krajevnega samopriskov je »Danes — za jutrie!«

Sestavljen je že štab za izvedbo referenduma, kjer so najvidnejši družbeno-politični in gospodarski delavci, izvršni odbor štaba pa vodi

Jože Veber, medtem ko je podpredsednik Štefan Dolejši, kot člani pa še sodelujejo: Marcel Medved, Ivan Puki, Vlado Videmšek, Rudi Hudovernik, Drago Tratnik, Ivan Fece, Ivan Kolar, Ljuban Naraks, Lado Zakošek, Jože Melanšek, Milan Valenčak, Franjo Korun, Avgust Jeriha, Ivo Gorogranc, Ferdo Kukovec, Ivo Marin, Milan Štimac in Marjan Marinšek. Tajniki izvršnega odbora so Peter Tratnik, Bogo Gnezda, Pavla Jurjevc, Marija Skornšek in Lojzka Rihterič.

Zanimivo je, da so se v Velenju vse krajevne skupnosti odločile za skupen program in skupno zbiranje sredstev. Tako bi s 70 odstotki združenih sredstev krajevnega samopriskov zgradili IV. osnovno šolo, posebno šolo, vrtec v Pesju in krajevni skupnosti desni breg ter Šmartnem-Saleku, V. osnovno šolo, glasbeno šolo in telovadnico v Pesjem. Ostalih 30 odstotkov bi porabile posamezne krajevne skupnosti za svoje interne potrebe. Ostale krajevne skupnosti v velenjski občini so že sestavile programe svojih potreb in jih bodo izvedle z denarjem, ki ga bodo zbrale. Prevladujejo komunalni in kulturni objekti, šole in podobno.

Kaj menijo o novem samopriskov štirje velenjski občani?

FRANC SILC je že 15 let zaposlen v termoelektrarni Soštanj, drugače pa stanuje v Velenju: »Z novim samopriskom bomo vsekakor veliko pridobili, saj bomo lahko z zbranim denarjem zgradili tiste objekte, ki so za nadaljnji razvoj kraja in

občine nujno potrebni. Velenje se širi, narašča tudi število prebivalstva, vse to pa zahteva pogoje za normalen razvoj, kot šole, vrte, ceste, kulturne domove. Ker smo občani Saleške doline složni, to smo že dokazali na raznih udarniških akcijah in s prvim referendumom, sem prepričan, da bomo tudi tokrat rekli da.«

ADELA LOJEN je zaposlena v Ljubljanski banki v Velenju kot pripravnik, drugače pa je predsednica mladine v tej delovni organizaciji: »V mladem mestu Velenje je veliko mladih in zato sem prepričana, da bomo rekli da. Seveda pa se zavzemamo, da bi končno tudi mladina dobila neke prostore, kjer bi se lahko organizirano zbirala in delovala. Mladinci si bomo prizadevali, da bomo vse akcije v pripravi na podaljšanje samopriskov vestno izpeljali v korist nas vseh.«

ALBIN AMON pravni referent v REK, deluje pa v Krajevni skupnosti desni breg: »Tokrat se bodo sredstva zbirala na žiro računih posameznih krajevnih skupnosti in prav nerodno bo, če katera KS ne bi uspela izpeljati referenduma. Zavedati se je treba, da bodo zbrani denar posamezne krajevne skupnosti porabile za urejanje svojih problemov, tako da ne bo več nepotrebnega strahu, kam bo denar šel.«

STANE HUDALES je zaposlen v TE Soštanj, deluje pa v KS Staro Velenje: »Smatram, da bodo krajani podprli tudi ta podaljšek referenduma, saj smo lahko videli, kaj vse smo naredili s prvim. Gre torej za skup-

Franc Silc

Adela Lojen

no akcijo, od katere bomo imeli vsi koristi in to v objektih, ki jih nujno potrebujemo — šole, vrte, igrišča, ceste in drugo.«

Tako. V velenjski občini

so pripravljeni, da 20. aprila ponovno obkrožijo »da« na referendumu, ki nosi naslov »Danes za jutrie!«

TONE VRABLO
LOJZE OJSTERSEK

Osnovna šola Frana Kranjca, Celje Polule

razpisuje prosta delovna mesta za predšolski vzgojno varstveni oddelek — vrtec

1. VARUŠKE

Pogoj: končana osnovna šola, starost najmanj 18 let.

2. SNAŽILKE

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop službe 1. 5. 1975.

Prošnje pošljite na Svet šole v 15 dneh po objavi.

»REMONT« CELJE Obrtno gradbeno podjetje Celje, Cesta na Ostrožno 8

objavlja

prosto delovno mesto V RAČUNOVODSTVU

Pogoj: končana ekonomska srednja šola z znanjem strojepisja.

Nastop dela takoj.

OD po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Albin Amon

Stane Hudales

CIGANKA!

TEREZA IN ANTON ŠEPEC

NEUTRUDNA AKTIVISTA

Med sobotnim križarjenjem po Vrbju, kjer smo imeli leteče uredništvo, nismo mogli mimo Šepčeve družine, ki je tesno povezana z zgodovino NOV v Vrbju. Tudi povojno življenje kraja, predvsem prizadevanja za uspešne oblike družbenega in gospodarskega življenja v Vrbju, vsebujejo velik prispevni delež TEREZIJE in ANTONA ŠEPCA — mame in sina.

Pa začnimo zgodbo od začetka, v času, ko sta se vzela mati Terezija iz Vrbja in njen Andrej, oštr, doma iz Kapele pri Brežicah.

Da sta se spoznala dva iz tako oddaljenih krajev, ni bilo težko. Pri obeh so imeli doma gostilne, treba je bilo po opravkih, da je »kšeft« tekel in tako sta se spoznala ter vzela. Njun zakon je dal dva sina: Andreja, ki ga ni več, in Antona, ki je pozneje z materjo aktivno sodeloval v narodnoosvobodilnem boju. Ko je bilo prvemu Andreju osem let, je umrl. Oče ga je hotel pokopati v Vrbju. 1931 leta je kupil posestvo v Vrbju in odpravil se je urejevati listine, da bo po postavi vse prav. Ko se je peljal z avtobusom v Celje, se je v Medlogu pripetila huda nesreča, ko je vlak trčil v avtobus. Oče Andrej je bil mrtev.

Mati Terezija me je presenetila. Sedemdeset let šteje, pa je čila in krepka, da bi ji ne prisodil več kot šest križev. Povzela je: »Pri nas smo bili vedno levo usmerjeni. Že kot deklina sem bila za liberalce, ko

pa so prišli Nemci, sem vedela, da ne bo nič dobrega. V naši hiši so se naselili štirje. Trije nemški vojaki in en, kaj je že bil — nekaj manj kot podporočnik, no, in so stanovali pri nas. One tri je spravil spat ven, sam pa se je naselil v sobi, kjer je spal moj sin Anton, ki je bil takrat že v partizanih. Ko sem mu neko jutro pripravljala zajtrk, me je vprašal, koliko otrok imam. Rekla sem, da je prvi umrl, drugi pa, da je v hosti. Kar tako sem mu rekla. Tako debelo me je pogledal, da še danes ne morem pozabiti tega pogleda. Drugo jutro je odšel, ni ga bilo več v hišo, oni trije pa so se vrnili v sinovo sobo...»

»Ja, res je bilo takor, pravi sin Anton, invalidski upokojenec, sicer pa rezervni kapetan, kmetijski tehnik in še vedno aktiven družbeni delavec v Vrbju.

»Bili so težki časi, je nadaljeval, »saj sem bil kurir, pozneje pa koman-

dir kurirske postaje. Prehodil sem celo Savinjsko in vse tja do Kozjega me je pot zanesla. Po vojni sem šel 1948 leta v oficirsko šolo in napredoval do kapetana. Še prej smo takoj po vojni, 1946 leta ustanovili v Vrbju prvo zadrugo, oziroma, takrat se je imenovala kolektivno posestvo Slavka Šlandra. Njen predsednik je bil Peter Malgaj, jaz pa sekretar. Zatem sem odšel za leto dni v Češko, v njihovo hmeljarsko središče Zatec (Zalec!) Še danes kaj prevajam iz češčine za kombinat, vezan sem na hmelj. Danes se spominjam vseh. V odboru osvobodilne fronte za Vrbje so bili Peter Malgaj, med vojno je imela to nalogo njegova žena Justina, člani pa so bili že pokojni Jože Kač, tudi že pokojni Vinko Korent, Franček Ribič, Justo Malgajeva, za mladino pa jaz in Ljuba ter Tjaša Kopriva in Dane ter Boris Debič.

Zvedel sem, da mati Terezija veliko bere. Je

stalni gost v knjižnici, bere pa predvsem zgodovinske povesti in biografije. Sunda ne pogleda. O Napoleonu menda ve toliko, kot bi bil njen sin... Pri hiši imajo domala vse časopise, kar jih je pri nas dobili. Mati Terezija modruje: »Danes tako malo dobim za možem. Komaj deset starih tisočakov. Ali je to kakšen denar. Pa prvi zadružniki smo bili, prodali zemljo! Vam pa povem eno zanimivost. Sem že prej rekla, da smo bili vedno bolj v levo pri nas, tako smo bili tudi naročeni na »Jutro«. Ko se je mož Andrej smrtno ponesrečil, sem dobila od »Jutra« deset tisočakov — veste, koliko je bilo to takrat denarja?»

Sin Anton je bil skojec že 1943 leta, samo leto pozneje pa že v partiji, predčasno sprejet. Vsa leta po vojni aktivist do danes, o tem pa pričajo tudi odlikovanja: red dela s srebrnim vencem, medalja za hrabrost, medalja za zasluge

za narod, medalja za vojne zasluge. Ko sem ju hotel fotografirati, sta stopila ven pred nekakšen kozolec, k drvom in

koruzi. Med pršenjem aprilskega dežja je nanju sijalo pomladno sonce.

DRAGO MEDVED

40 LET ZLETA SVOBOD V CELJU

SPOMINI IVANA ŠTANTETA

„BIL SEM BLAGAJNIK“

»Spomini. Koliko spominov. Toda, če bi takrat vedel, da bi jih moral obujati po tolikšnem času, bi jih morda čuval drugače. Sicer pa, nekaj je kriva tudi vojna, da nimam več materiala, ki bi zdaj prišel še kako prav, ki bi govoril o našem delu, izredni aktivnosti...»

Tako sva začela pomek. In ga kmalu zatem speljala na njegovo konkretno delo v celjski Svobodi v času znanega zleta in tik pred razpustom organizacije. Ivan Štante je bil v tistem času med aktivnimi odborniki Svobode.

»Bil sem blagajnik Svobode in tako tudi zadnji čuvar premoženja Svobode do njenega razpusta. Čeprav sem že marsikaj pozabil, tega nisem, da smo pridno in vestno delali. Pa tudi veliko. Pošteno smo morali prijeti, če smo hoteli imeti za delo potrebna sredstva.

Naša Svoboda je imela tedaj okoli 250 članov. Članarina pa je bila pet dinarjev. Pri njenem pobiranju nismo imeli težav. Tudi članarina je bila zrcalo pripadnosti organizaciji.

»In kakšni spomini vas vežejo na sam zlet?»

»Na vsak način lepi. Sicer pa, domačini smo imeli tisto nedeljo polne roke dela kot organizatorji. Bil sem med reditelji, kajti blagajniški posli so bili v rokah osrednjega društva v Ljubljani. Zato tudi z dohodki zleta nisem imel opravka. Da, bili so tudi dohodki, saj smo prodajali posebne zlate znake. Sicer pa se še dobro spominjam, da sem bil tisti dan na nogah že od pol petih zjutraj in da sem se vrnil domov šele v večernih urah.

Tako je obujal spomine 76-letni Ivan Štante. Spomini na celjski zlet Svobode. Toda, njegovi spomi-

ni so bogatejši še za druge dogodke in borbo delavskega razreda za svoje pravice.

»V napredno delavsko gibanje sem se vključil takoj po prihodu iz italijanskega ujetništva 1920. leta. Kmalu za tem sem postal tudi član Svobode.

Svoje aktivno delo pa sem začel v tovarni emajlirane posode, v surovinskem oddelku. Tu sem tudi postal član sindikata — kovinarjev in tu sem tudi doživel vse »pravice« delavca, ki se bori za svoj obstoj. Štrajki. Tudi tistega, avgusta 1936. leta, sem doživel v tej sredini. Bilo je hudo. Težki dnevi. To pa so bili tudi moji zadnji dnevi v tej delovni sredini, kajti po štrajku sem delil usodo s približno 260 drugimi delavci. Bili smo odpuščeni.

Potem sem približno leto dni delal v gramoznici v Levcu, v okviru komunalnega podjetja Ceste—

kanalizacije. Če se spominam na to obdobje, se mi zdi, da sem bil na prisilnem delu.

Aprila 1937. leta sem prišel v celjski Elektro. Tu sem ostal do konca. Sicer pa je bilo to obdobje polno raznih dogodkov, sestankov, srečanj delavcev in podobno. Še predvsem v okviru sindikalne organizacije. Tako tudi zlet kovinarjev na Jesenicah 1935. leta in podobni.

»Najbrž bi lahko v tej zvezi obudili tudi spomine na praznovanje prvega maja?»

»Seveda. Kdo ve, kolikokrat smo se zbrali in odhajali na Svetino, Smohor, Mrzlico in drugam, zlasti tem prvomajskim Zdi se mi, da se moram srečanjem zahvaliti, da sem tudi sicer rad hodil v hribe. To so bila prijetna doživetja, polna tovarištva, iskrenosti, lepoga...»

M. BOŽIČ

Ivan Štante

Foto: M. Božič

pisma

Prijeten večer

Se vsa sem pod vtisom koncerta slovenskega instrumentalnega kvinteta, ki je nastopil v Celju. Kvintet se je na svoji turneji po Sloveniji ustavil tudi pri nas. Dvorana kina Metropol je sprejela pod svojo streho številne ljubitelje domače narodnozabavne glasbe. Nismo bili razočarani. Razgrete dlani poslušalcev so navdušeno pozdravile in za nastop nagradile ansambel, ki nam je nudil dve urici prijetnega poslušanja. Čeprav smo se nekateri težko odločili med evrovizijskim prenosom in nastopom tega ansambla, smo vsi zadovoljni zapustili dvorano.

Takih nastopov si še želimo.

Angela Tratnik,
Zagrad

Novo pokopališče

Pod občino Šentjur spada tudi kraja Gorica pri Slivnici in Slivnica. Krajevna skupnost Slivnica si prizadeva, da bi se v kraju Gorica pri Slivnici uredilo novo pokopališče. V vasi Slivnica pa se nahaja dokaj lepo pokopališče, ki ima še dosti prostora tudi za razširitev. Razen tega pelje do pokopališča lepa asfaltirana cesta.

Zato ne morem razumeti, zakaj novo pokopališče, zakaj jemati obdelovalno zemljo, ki jo Kozjanskemu že itak primanjkuje. Razen tega je tu še finančno vprašanje.

Odgovorni ljudje ali ko-

mislija si naj dobro ogledajo, obstoječe pokopališče v Slivnici in možnost za njegovo razširitev.

Vaščan S. K.

Učenci se vračajo

Uspešno usposabljanje naših učencev je vsakakor odvisno od zgodnje obravnave po programu posebne osnovne šole. Pri usposabljanju in za uspešno zaposlitev ima veliko vlogo družina, iz katere izhaja učenec. Veliko vlogo pa imajo posebna šola, strokovne službe, humanitarna društva in delovne organizacije, v katerih se naši učenci uspešno zaposlujejo.

Ugotavljamo, da kažejo delovne organizacije občine Zalec izredno razumevanje pri sprejemu naših učencev na obvezno delovno prakso, kot tudi pri sprejemanju naših absolventov v delovno razmerje in to na ustrezna delovna mesta.

Kot je znano, dela POS Zalec v izredno težkih razmerah, toda kljub temu z dobrim strokovnim kadrom dosega uspehe pri usposabljanju. Bivši absolventi naše šole se radi vračajo v šole po razne nasvete. Zanimajo se za delo v naših delavnicah, radi se spominjajo tudi šole v naravi, ki je bila preteklo leto organizirana v Vrsarju. V tem šolskem letu so že v teku priprave na organizacijo obvezne delovne prakse za učence 7. in 8. razredov. Aktivno delujeta tudi

pevski zbor in dramski krožek.

Učiteljski kolektiv Posebne osnovne šole Zalec kljub težkim prostorskim pogojem dela z dobro voljo na vseh področjih. Ne pozabljen pa bo datum začetka gradnje Posebne šole v Zalcu, saj bomo ta dan svečano zapisali v šolsko kroniko.

Jože Drofenik,
POS Zalec

Človek človeku

Kot zvesta bralka Novega Tednika sem prebrala tudi članek »Človek človeku«. Predstavljam si stanje tega bolnika in njegove žene, ki mu je edina pomoč. Sklenila sem, da bom še te dni naredila majhen paket in ga poslala na navedeni naslov. Vem, da ga bodo veseli, srečna pa bom tudi jaz, da sem lahko pomagala.

V tujini živim že 18 let in sem Slovenka.

Marija Villes,
Nemčija

Onesnaženo okolje

Najprej bi rada pozdravila Bredo Gajšek, ki je v vaši rubriki napisala članek »Gremo v Zvezdo«. Lani sem tudi jaz doživela nekaj podobnega. Ko stopiš v Zvezdo, se včasih zdi, kot da si stopil na dvorišče.

Se nekaj drugih članikov, ki sem jih prebrala o onesnaženem okolju, me je napotilo, da sem šla pogledat na breg reke Ljubnice, kjer smo lani šolarji čistili okolico. Nabrali smo več košev polivilastih vrečk in papirja ter drugih odpadkov. Vse to smo spravili na kup in zažgali. Zdaj pa je ob Ljubnici spet tako, kot je bilo lani. Ali ljudje mislijo, da bomo šolarji vsako leto čistili za njimi?

Okužen zrak in onesna-

ženo okolje povzročata številne težke bolezni.

V Ljubnem je odpad 20 minut ven iz trga; tja bi morali nositi tržani večje odpadke. Seveda bi bilo veliko bolje, da bi obljubljeni traktor, ki naj bi odvažal smeti iz trga, tudi čimprej dobili.

Darja Ušeničnik,
Osnovna šola
Ljubno ob Savinji

Naprej z avtostopom

Kako prijetno je v današnjem času. Avtobusov je kot listja in trave in potuješ lahko kamor hočeš in kdaj hočeš. Pogledaš na vozni red, izbereš kraj odhoda, vstopiš v avtobus, plačaš in...

Toda ni vse tako rožnato, kot izgleda.

V petek, 21. III. sem se napotil v Zalec. V Velenju sem vstopil v Izletnikov avtobus, ki ima odhod ob 18.30. Na voznem redu in na tabli je pisalo Velenje—Zalec—Celje. Plačal sem 6 din za vozovnico do Zalca. Toda, ko smo se pripeljali do Petrovc, mi je sprevednik pojasnil, da avtobus

ne bo peljal v Zalec in da naj izstopim. Ko sem mu pojasnil, da sem plačal vozovnico do Zalca, mi je dejal, da velja do Petrovc ista cena. Moral sem izstopiti, avtobus pa je odpeljal proti Celju. Kaj pa tisti potniki, ki so čakali na ta avtobus v Zalcu?

Veseli potnik
Vlado Šuster

Še odmevi na izlet

Zahvaljujem se vam za prijeten izlet na morje, saj si kmečke žene ne moremo privoščiti oddiha poleti, zato je še bolj lepo, da ste vi poskrbeli za nas. Še posebej je bila prijetna vožnja na obe strani. Vožnja po morju pa je bila doživetje zase. Pristali smo na malem otočku, kjer smo se razkropile po obali, nabirale školjke in okušale vodo, če je res slana.

Kar prekmalu smo se morali posloviti. Še enkrat — hvala!

Marija Golouh,
Medlog 14,
Celje

Ta dan je bil zame nekaj čudovitega, saj nas je

že iz Celja spremljala dobra volja.

Kljub mojim letom mi ni bilo nikoli prej dano videti morja, zato je bilo doživetje še toliko lepše. Hvala tudi soferju avtobusa, ki nas je tako lepo vozil, hvala vsem voščem in ženskam za prijetno družbo.

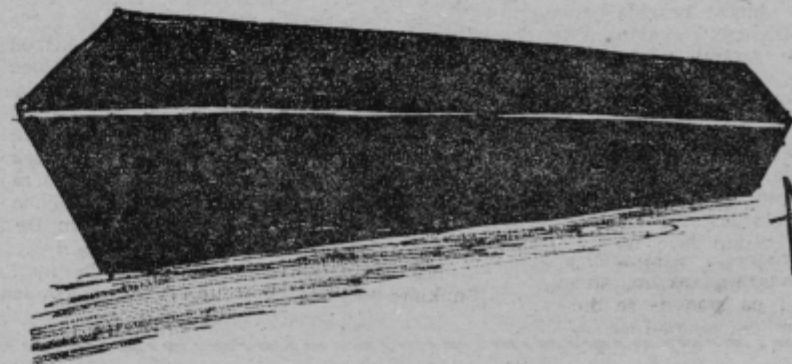
Ko sva se s sosedo pripeljali domov na Svetino, so nas sosedje 'epo pričakali in prisrčno pozdravili. V bifeju pa so nas moški tudi počastili. To je bil moj najlepši dan žena.

R. R.,
Svetina

Že večkrat sem vam hotela pisati, toda nikoli mi to ni uspelo. Zdaj, ko berem, kako lepo so se imele kmečke žene na morju, sem se odločila, da vam tudi jaz napišem nekaj vrstic, ki nisem bila izžrebana. Zdaj ne vem, ali naj vas jaz hvalim ali grajam. Toda upam, da mi bo naslednji žreb bolj naklonjen. In morda nas boste popeljali na izlet kar z avionom. To bo lušno.

Bralka iz Brez

M. ALAŠEVIĆ

Enosobno stanovanje

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA:

26

30 LET OSVOBODITVE

PIŠE FRANJO FIJAVŽ

Grobosti, objestnost in brezobzirnost mladih celjskih petokolonašev v kapucinskem samostanu in drugih zaporih.

Navedeni so bili zaprti dan, dva v Gornjem gradu, nakar so jih odpeljali v celjske zapore. Stari pisar je imel premajhno zmogljivost za velik dotok aretiranih Slovencev iz raznih krajev Zg. in Sp. Savinjske doline, iz celjske okolice, največ iz samega Celja. Tudi možje in fantje iz brežiškega in trboveljskega konca so polnili celjske zapore. Zato so nemški oblastniki spreminili za nekaj časa v zapore tudi kapucinski samostan in mestno kasarno, sedaj heroja Slavka Slandra. Zaporniki so okusili grobosti policistov in stražarjev, pri čemer so najbolj žalostno vlogo odigrali njihovi pomočniki — celjska kulturbundovska mladina. Le-ti so se pri vsakodnevni »jutranji telovadbi« grdo izživljali nad zaporniki, ki so bili po večini srednjih let, nekateri tudi v visoki starosti. Številni počepi, poskakovanja, dvigovanje telesa z rokami in podobno, je bila prava muka za starejše može.

Gornjegrajske kakor tudi večino ostalih zapornikov so po nekaj tednih prestavili v Maribor v kasarno na Meljski cesti. Zaporniški režim je bil nekaj milejši, toda tisti, ki so morali na delo — razbijati so morali in odnašati ali s samokolnicami odvažati material s porušene pravoslavne cerkve, ne bodo nikdar pozabili dni prisilnega dela. Kot nalašč, so v delovne skupine vtaknili precejšnje število katoliških duhovnikov!

Zaporniki so kaj kmalu zvedeli, da bodo njih in njihove družine izselili iz Stajerske. Kam, kdaj? Negotovost je težka, podobna tihemu mučenju. Toda lepega dne je negotovost, ki je vladala v celjskih zaporih, prešla. Iz mariborskih zaporov je bil, kot še marsikateri iz drugih krajev, izpuščen gornjegrajsčan Frane Božič, ostale so po dobrem tednu ali desetih dneh preselili na Hrvaško ali v Srbijo.

Povedati je še treba, da so svoji zaprti kaj kmalu zvedeli kako surovo ravnaajo z njihovimi bližnjimi. Na svetu nikdar ni bilo takšne ječe, da se ne bi dalo vsaj nekaj poglobitnih novic posredovati tistim, ki so na svobodi, seveda po skrivnih poteh. Pri tolikšnem številu zaprtih in posebno še, ko je bil ta ali oni vendarle po nekaj dnevih izpuščen domov, res ni bila

FRANCISKA SEBENIK, rojena 28. oktobra 1883, doma iz Dola pri Gornjem gradu je bila sodelavka OF vse od prvih dni začetka odporniškega gibanja v gornjegrajski okolici. Aretirana je bila 23. septembra 1942, junaško pretrpela mučenje, nikogar bremenila in je bila ravno radi tega že po desetih dnevih, 2. oktobra 1942, ustreljena v Mariboru.

nobena tajnost v Celju. Te vesti, kaj se dogaja za kapucinskimi zidovi, v mestni kasarni in v Starem piskru, so se pa hitro razširile po deželi. Ne le tisti Gornjegrajsčani, ki so imeli zaprte družinske očete, tudi drugi so bili razburjeni. Žalost, skrb in jeza nad Nemci se je odražala na obrazih ljudi kadar so se srečali znanci, ki so si med seboj zaupali.

Presetjevanje v Srbijo in na Hrvaško — pot v negotovost

Potem je prišlo do izgnanstva članov družin zaprtih mož. Postopek je bil vse prej kot človeški. V dvajsetih, tridesetih minutah je morala družina stla-

čiti najnujnejše potrebe v kovčke, nahrbtnike ali cule in že so jo policisti ali vojaki odvedli do zbirnega mesta, naložili in odpeljali s kamioni. Zbogom, srečno, domači kraj, ali te bom še videl kdaj, si je prenekateri zastavljal vprašanje. Hiše so pa ostale prazne, zapečatene za dalj časa. Tako je bilo v tistih časih v raznih mestih, trgih, industrijskih in vaskih naseljih po Stajerskem, tako je bilo tudi v zgornjesavinjskem koncu.

Iz Gornjega grada je bila prva odvedena štiričlanska dr. Rakova družina, potem dve tričlanski družini, in sicer dr. Majakova in Košeninova. Nadalje dvočlanska Vrhovškova in tričlanska Repenškova. Nekaj dni po odvedbi naštetih družin so policisti zaprli in odpeljali v celjske zapore Viktorja in Tonija Tratnika. No, policisti so kmalu prišli še po starše in tako so bili skupno izgnani na Hrvaško. Tudi tričlanska družina Ljudmille Pahor, osemčlanska družina Jožeta Škulja, petčlanska družina Antona Tratnika, štiričlanska družina Jožeta Tratnika in tričlanska družina Jožeta Jelenca so bile izseljene. (op. avtorja: če so pomotoma izpuščena imena še drugih izseljenih ljudi, bi prosil prizadele za dopolnila na naslov uredništva). Kaj vse se je potem dogajalo s preostalim premoženjem izseljenih, si lahko predstavljamo. Toda to je že poglavje, o katerem bi bilo treba čisto posebej pisati. Največ bi lahko prispevali samo tisti, od doma pregnani in težki usodi prepuščeni izgnanci. Po povratku nazaj v rodni kraj, v kolikor so ga dočakali, so našli v slabem stanju, gospodarska poslopja prazna, brez živine in gospodarskega orodja. Mnogi domovi v Gornji Savinjski dolini pa so bili porušeni in požgani in za marsikoga se je pričelo znova garaško življenje, kljub pomoči, ki jo je povratnikom nudila družba. Vemo, kako je bilo treba po osvoboditvi povsod zasukati rokave, krampati in obnavljati.

Novo življenje v drugih krajih...

Veliko je bilo že napisanega kaj vse so doživeli naši ljudje v izseljeništvu. Poznamo je, da so jih, posebno v Srbiji, lepo sprejeli in enako tudi na Hrvaškem. Toda tu, če so prišli v kraje in področja, kjer je bil del prebivalstva prijazen ustašem, izseljencem ni bilo dobro in tudi njihova življenja niso bila varna.

Cisto okolje

Rada bi vam napisala, kako živimo pri nas v Podgorju pod Resevno. Veliko govorimo o čistoči okolja in srce me boli, ko vidim, kako ležijo prazne steklenice in odpadki po vseh travnikih, cestah in tako dalje. Ob skrajni rob gozda so ljudje nanosili vse mogoče odpadke, in kadar pride močan nalič, raznese te smeti na vse konce. Ti ljudje ne znajo upoštevati trdega kmečkega dela. Svojo hišo čistijo, odpadke pa vržejo kamorkoli. Sprašujem se tudi, kako ti ljudje vzgajajo svoje otroke, če sami ne znajo ceniti lepote narave.

Fanika Gobec

Vojaški dežniki

Na račun rekrutov se stari borci večkrat malo pozabavajo. Prve dni vojaškega življenja so rekruti dvignili opremo, nazadnje pa jih je desetar z ostrim glasom vprašal: »Fantje, kdo se ni dvignil dežnika, naj to stori čimprej!« Tisti dan je kot nalašč deževalo, zato so vsi enoglasno zavpili: »Jaz ga še nisem!« Desetar je vse napotil v skladišče. Množica mladih vojakov je prišla k skladiščniku in mu povedala, da so prišli po »SMB dežnike kratke«, kakor jim je bil predhodno naročil desetar. Skladiščnik se je namuznil, pogladil po laseh in komaj da je še zadržal smeh. Hitro se je znašel in napol v smeju dejal: »Popoldan fantje, trenutno imam samo dežnike RK (rekrutske kišobrane).« »Razumem,« so odvrnili rekruti, stari borci pa smo se še dolgo potem smejali na račun rekrutskih dežnikov. Vojak Vili Jazbec Banjaluka

Trdo delo

Doma sem iz Smiklavža, kjer še vedno delajo opeko ročno. Tam daleč v temnem zatišju gozda stoje na hribočku že ma-

lo razpadle »cigonce«. Okrog njih je mnogo starih dreves, hrastov in smrek, previs pa je zasedel debel in okoren hrast.

Način, kako delajo opeko, je sicer enostaven, toda težak in naporen. Zaslužen denar je resnično prepojen z znojem delavcev. Tu že vrsto let delata opeko tudi moj stric Rudi in njegova žena Cirila. Poleti začno z delom, ko se zdani za približno 1000 opek porabijo 5 ur delovnega časa. Ko naredijo nekaj tisoč opek, jo pustijo, da se posuši, nato pa jo vložijo v pečnico. To vlaganje je zelo zapleteno, toda moj stric izredno dobro opravlja to delo. Med vloženi opekami mora namreč biti dovolj zraka, da pride ogenj do vrha pečnice. Spodaj v pečici pa so narejeni mali tunelčki, kamor nalagajo drva. Sprva kurijo trd les, potem pa vedno več mehkega. Pri kurjenju je treba biti zelo pazljiv.

Nekega poletnega večera sva se z bratom odpravila v »cigonce«, da bi tam preživela noč. Ko sva prispela do opekarnice, naju je stric Rudi z začudenjem pogledal, nato pa se je veselo zasmejal. Takoj smo dali peči krompir, nato pa smo se pogovarjali o načinu izdelave opeke. Čas je tako hitro minil, da smo se spomnili na krompir, ko je bil že zažgan. Dali smo peči drugega, medtem pa sem zaspal na kupu slame in še danes ne vem, kako sem sploh mogel zaspati. Sprašujem se tudi, kako stric Rudi lahko prebdi toliko noči?

Boris Arčan

Smiklavž pri Skofji vasi

Evrovizija na rešetu

Kaj je tujina in kako grenak kruh daje našemu človeku, je lahko nedavno tega ugotovil vsak gledalec televizije, ki je spremljal naš ansambel in njegov nastop na letošnji

NAGRADNA IGRA

10 x 1000

Vzemite v roke svinčnik, pero, kuli, kar želite. Uporabite tudi pisalni stroj. Lahko na dopisnici, v pismu, kakor želite. Napišite, kaj je novega ali kaj se dogaja v vaši:

- krajevni skupnosti
- tovarni
- ustanovi
- šoli
- društvu
- igralski ali pevski, kulturni skupini
- zaselku, vasi
- samoupravni interesni skupnosti
- in vseh drugih, kjer živite in delate ali pa pišite o zanimivih:

- delovnih posameznikov
- jubilarit
- družinah
- posebnostih
- zbiratelj
- in drugih delavcih, občanih, ljudeh
- lahko pa tudi o:
- težavah kmečkega dela

popevki Evrovizije. Ti politični in koristljubni apetiti so vsako leto hujši. Prireditev, ki nosi zvonce ime »Pesem Evrovizije«, je le miš-maš Zahodne Evrope. Toda mi smo trmasti in morda še kaj! Prireditev je ena sama velika kuhinja.

Vse priznanje dajemo poslušalci čudoviti skladbi »Dan ljubeznije«, saj vsebuje vse prvine, ki so potrebne za dobro in celo odlično popevko.

Zelim, da nas bi ta že večletna šola z nastopi na tem festivalu spametovala. Dani iz Laškega

Na morju

Rada bi se vam zahvalila za vaš prelep izlet. Marsikatera kmečka žena še v sanjah ni pomislila, da bo sploh kdaj videla morje od blizu. Zato se še enkrat zahvaljujem vsem organizatorjem tega izleta in vsem, ki so kakorkoli prispevali k temu, da nam je bilo lepo.

Marija Cvetenožič
Bistrica ob Sotli

- oddaljenih šolah in skrbnih učiteljih
- naporih zdravnikov
- mladih, ki bežijo v dolino

in še o drugem, kar nam kaže življenje. Snovi je veliko. Pogum. Ne bomo gledali na slovnične napake. Bodite raje kratki, jedrnat, natančen, s točno navedbo imen, priimkov, naslovov, krajev, društev itd., da se bomo znašli, ko bomo brali vaše prispevke.

Vse vaše zapise moramo dobiti v redakcijo vsakega do petka zjutraj do 8. ure. To je zadnji rok.

Vaš trud ne bo zaman. V uredništvu bomo vsak drugi teden zbrali najprivlačnejše, najboljše prispevke in jih nagradili. Nagrade so tri: 1. 1.000,00 din; 2. 500,00 din in 3. knjiga.

Začnimo!

K prispevku morate obvezno priložiti izpolnjen kupon!

KUPON ŠT. 5

Ime in priimek:

Točen naslov:

Krajevna skupnost:

Delovna organizacija, kjer ste zaposleni:

Pisma naših 100 žena, ki so bile z nami prvič na morju, še vedno prihajajo in še vedno ni konec navdušenja. Tu in tam nas že kar mika, da bi še enkrat napolnili popotne torbe in jo mahali plavemu Jadranu naproti.

Pred nedavnim nas je na morje znova spomnila naša bralka Malči Lesjak, ki nam je poslala tole sliko. Na njej lahko vidite eno prvih tovrstnih skupin slovenskih žena na morju, članice nekdanje republiške zveze kmetijskih zadrug v Poreču. Slika je posneta leta 1948 v neposredni bližini hotela Materada. Zadržnice, ki jih vidite na sliki, so nekje iz Savinjske doline in so torej nekakšne predhodnice našega izleta.

MST

ANTON NOVAČAN

SPOMINI NA MLADOST

4

— Ne gre, je previsoko, je dejal in nas pogledal razgorečeno in smeh se mu je širil po licu.

Vojak Knez pa je trkal na vrata in klical stražo. Razbijal je dolgo in lukal skozi ključavnico. Končno je straža odprla. Rezki »was ista« je zadonel po brlogu.

— Ich will mit Kajzar sprechen, se je zadržal Knez v slabi nemščini.

Šap! je zavnelo in vrata so se zaprla. Knez se je opotekel in prijel za usta. Iz nosa mu je lila kri, vse po tleh je kapljala. Na srečo je bilo v brlogu nekaj vode, da so mu izmili nos in ustavili kri. Knez je molčal in gledal s pijanimi očmi. Majal je z glavo in končno dejal kratko:

— To je moja petnajsta šola!

Na to se je zasmejal visoko in usta so mu drhtela kakor v krču. Sedel je na deske, privlekel iz žepa molitvenik in razložil majhne podobice po kolenih.

— To je sveta Ana ... Dala mi jo je botra, moja krstna botra ... To je Marija z Jezusom

In je našteval imena svetnikov, kakor jih je bral na podobicih. Nato je vzel svojo vojaško čepico in je zatikal podobice za rob. Prebiral je po molitveniku potglasno, kakor bi se s kom zaupno pogovarjal. Vsi smo ga gledali in molčali. Udarec, ki ga je dobil Knez od straže, nas je silno pretresel. Strah in negotovost sta nam uklenila srca. Jaz nisem odvrnil očesa od krvavih madežev na tleh ...

Savinjčan je prešteval ljudi in našel, da nas je vseh skupaj osemnajst. Knez pa je začel noreti in prepevati o kukovci in o »češčeni Mariji«. Dri se je vedno bolj, ježno in s poudarkom, kakor da bi se kregal s celo množico. Nazadnje je udaril Savinjčana v hrbet in se zakrohotal blazno in obupno.

— Streljali naju bodo, je vpil, tebe prvega, mene drugega, tebe prvega, mene drugega ...

— Norec! — ga je zavrnil Savinjčan. Se v šestnajsto šolo boš moral!

Knez je oživel, vstal in začel z nočicem kraspati

po zidu številke. Ena, dve, tri, napisal jih je petnajst po vrsti. In je razlagal svojih petnajst šol. Prva njegova šola je bila, ko so doma apno gasili in je njegov bratec padel v jamo gorečega apna. Druga šola je bila prava šola z učiteljem, z abecedo in s palico. In vse lepo v redu jih je našteval. Deseta šola je bila v Zagrebu. Služil je za kočijaža in imel dekleta, mlado Madžarko, ki ga je veliko, veliko stala. Med svoje šole je uvrstil tudi smrt svoje matere. Doma je bil nekje pri Sevnici in je zvedel za smrt svoje matere, ko je bila že pokopana. Prišel je ponoči domov, šel naravnost na pokopališče ter tulil v grob: »Se niste nič oglasili, mi niste nič znamenja dali, a?« Mati pa mu je odgovorila iz groba: »Jej, Franček! Doma na polici je žegnana voda. Teci mi po njo, grob mi požegnaj, so gospod pozabili.« Knez je letel domov, toda med potjo so ga ustavili fantje in ga peljali v krčmo. Tam so pili žganje, veliko so pili. Knez pa je postal žalosten in jezen. Razbil je vse in ranil z nožem krčmarico. Zaprl so ga in to je bila njegova trinajsta šola. Štirinajsta šola je bila, ko je zapela »bojna tromoa«. Rekel je: »Tutu, tutu, Knez ne pride nikdar več domu!«

Pripovedoval je živo in se zaganjal od časa do časa v svoj bridki grenki smeh. Nazadnje si je želel cigareto in zlezal pod deske, da bi našel kak utika.

Tista nedelja se je vlekla v neskončnost. Dopolodne smo že še nekako pretolkli. Na dvorišču vojaški šunder, godba, glasovi ... Nad mestom zvonovi, opoldne pet minut odprta vrata našega brloga, ko so nam dajali hrano. Pomnim še, da ni bilo žlic in da je neki tovariš treščil z menažo v zid. Popoldne pa je bilo umiranje. Neznosno soparno je bilo v brlogu in še vedno nove žrtve so prihajale. Bili so sami kmetje, tihi možje, ki se niso pritoževali. Sedali so po tleh, kakor je kdo mogel, zakaj na deskah ni bilo več prostora. Nabralo se nas je trideset in ko je prišla noč, smo se stiskali kakor ribe v ribniku, kadar odteče voda.

Zejo in glad in neznošno vročino v brlogu smo lah-

ko pozabili. Morila pa nas je vse po vrsti tista strasna negotovost, kaj se bo zgodilo z nami. Vedeli smo, da je vojna slepa za pravico in zakone, vedeli smo tudi, da je sovraštvo državne oblasti do nas Slovencev neizmerno in da nas bodo ugonobili, kakor koli bodo hoteli. V brlogu se je šepetalo o streljanju ... Kar popeljejo nas ponoči nekam na samoto in nas postrelijo od zadaj kakor pse. Domišljija, vsled živčne napetosti še bujnejša, nam je slikala vso grozo tako nizke pasje smrti. Zdelo se mi je, da ležimo na dnu globokega vodnjaka. Vse okrog mrak in obup in le gori visoko nekaj malo, nekaj tesne svetlobe upanja. Mikuž je silno trpel in se po vrhu še boril s svojo močnatostjo in skrbjo za deco, ženo in dom. Tisto noč menda ni nihče zatislil očesa, drugi dan pa smo se plašili sonca, ki je tako žalostno vrglo snop stija v naš brlog.

Prot tretji uri popoldne pa so se vrata na sležaj odprla in narednik, pravi Nemeč, je zakričal: »Vsi ven na dvorišče!« Pobrali smo se in se riniti, vsak je hotel biti prvi. Mikuža pa je skrbelo. Posrečilo se mu je, da je vprašal narednika, kam nas peljejo. Narednik je odgovoril robato, da bomo že videli kam in nas je meril s pogledi zaničevanja. Na dvorišču so nas obdali z gostimi stražami in po kratkem čakanju smo odkorakali v sprevoču iz vojašnice. Sli smo mimo Narodnega doma do magistrata, tam pa bogve zakaj par trenutkov čakali. Ob obeh straneh so stali ljudje in prodajali zija. Oziral sem se po znanih in zagledal znano učiteljico, s katero sva še pred par dnevi prijetno kramljala. Tudi ona me je opazila. Pozdravil sem jo in iskal v njenih očeh troho sočutja in simpatije. Ona pa mi ni odzdravila, ampak je strahopetno okrenila glavo in gledala v stran. Pljunil sem od gnuša in ponovil v srcu svojo kruto sodbo o Slovencih; o zbastardirano pleme hlapcev in sužnjev, o, podlo potomstvo graščinskih valptov, kruhoborska zalega brez ljubezni in značaja! ...

FOTOKRONIKA

Iz novega hotela Donat v Rogaški Slatini že delajo prehod, ki bo ta novi turistični objekt povezal s terapijo in pivnico. Tako bodo povezana vsa poslepa od Strossmayerjevega doma do pivnice. Prehod bo veljal ekoli sto milijonov dinarjev, speljan pa bo tako, da bo nad stezo, po kateri bo možen prehod v park pred terapijo, oziroma pivnico.

Foto: D. MEDVED

KOVINOTEHNA

EXPORT — IMPORT

Veletrgovina s tehničnim blagom CELJE — Mariborska 7

razpisuje
naslednja delovna mesta:

V TOZD Skladišče in transport

1. DIREKTORJA TOZD

V TOZD Maloprodaja

2. POMOČNIKA DIREKTORJA TOZD

V TOZD Veleprodaja

3. POMOČNIKA DIREKTORJA TOZD — (2)

V TOZD INŽENIRING

4. PONUDBENI INŽENIR za ostala področja

5. PROJEKTANT I.

6. PROJEKTANT II.

7. ADMINISTRATIVNI REFERENT

V TOZD Zunanja trgovina

8. POMOČNIK DIREKTORJA TOZD — izvoza

9. VIŠJI CARINSKI REFERENT

10. INOKORESPONDENTA — za nemški
jezik

V delovni skupnosti Skupnih služb

11. PRAVNIKA

POGOJI:

pod 1. in 3.: visoka šolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 5 let prakse na ustreznem delovnem mestu od tega najmanj 2 leti na vodilnem delovnem mestu, ali višja šolska izobrazba enake smeri in 8 let delovnih izkušenj od tega najmanj 3 leta na vodilnem delovnem mestu;

pod 2.: višja šolska izobrazba ekonomske ali pravne smeri in 8 let delovnih izkušenj od tega najmanj 3 leta na vodstvenem delovnem mestu ali srednja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 4 leta na vodstvenem delovnem mestu

pod 4.: visoka šolska izobrazba strojne smeri in 6 let prakse na ustreznem delovnem mestu, ali višja šolska izobrazba enake smeri in 9 let delovnih izkušenj

pod 5.: visoka šolska izobrazba strojne smeri in 4 leta prakse ali višja šolska izobrazba enake smeri in 7 let delovnih izkušenj

pod 6.: visoka šolska izobrazba strojne smeri in 3 leta prakse ali višja šolska izobrazba enake smeri in 6 let delovnih izkušenj

pod 7.: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravno-administrativne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na področju administrativnih poslov

pod 8.: visoka šolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 5 let prakse, ali višja šolska izobrazba enake smeri in 8 let prakse od tega najmanj 5 let na vodilnem ali vodstvenem delovnem mestu, znanje enega svetovnega jezika in soglasje za delo v zunanji trgovini

pod 9.: višja šolska izobrazba ekonomske ali pravne smeri in najmanj 7 let delovnih izkušenj na ustreznem delovnem mestu, znanje enega svetovnega jezika

pod 10.: srednja strokovna izobrazba in 5 let prakse na ustreznem del. mestu, aktivno znanje nemškega jezika, znanje strojepisja

pod 11.: visoka šolska izobrazba pravne smeri in 4 leta prakse, opravljen pravosodni izpit.

Pismene vloge s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije 7 dni po objavi.

KADROVSKA SLUŽBA

NAŠ KRAJ

● Mrtvašnica pa taka!

Reči moramo, da se središče Smartna ob Paki zadnje čase lepša, posebno odkar smo dobili samopostrežno trgovino, pa še lepše bo, ko bo zrastle še nekaj novih stavb in ko bo okolica centralnega spomenika padlim borcem dobila drugo obliko. Vse to pa kvari mrtvašnica, ki je še vedno taka kot pred sto leti. Res je potrebna temeljite obnove ali pa postavitev na drugo mesto. Kaj si le mislijo tujci, ko vidijo tako strašno! Toda njena notranjščina, notranjščina... Tu pa bi bilo res potrebno, da jo pregleda sanitarna inspekcija.

● Pomota ali kaj?

Fotolik je založil novo razglednico Smartnega. Na spodnji polovici je Smartno kot celota, na zgornji polovici na levi strani središče Smartnega, na desni pa naj bi bila po napisu sodeč Paška vas, vendar to ni, temveč Rečica (del) ob Paki. Škoda, kajti razglednica je sicer prav lepa. Najbrž pomota, ali kaj?

● Šmartno: Priborili kipec kurirja Jovice

Leta 1966 je svet za vzgojo in varstvo otrok Jugoslavije prvič podelil najboljšemu pionirskemu odredu v vsaki republiki pomembno priznanje — bropasti kipec kurirja Jovice. Prvi slovenski odred, ki si je to priznanje zaslužil, je bil PO na osnovni šoli v Podčetrniku. To priznanje je dobilo na Slovenskem doslej 9 pionirskih odredov, letos pa ga je dobil za svoje uspešno delo v raznih kroških pionirski odred Bratov Letonja na osnovni šoli Šmartno ob Paki. To je prvi PO v občini Velenje, ki je ta kipec prejel.

Čestitamo pionirjem in šoli!

ZORKO KOTNIK

● Vitanj: Kdaj samopostrežba?

Vitanje leži ob vznožju južnega Pohorja, v kotlu, obdan s hribi, na zahodu pa z razvalinami dveh gradov. Kakor mi je znano iz zgodovine tega kraja, se je Vitanje nekdaj imenovalo Sv. Peter in Pavel na jezeru. No, ostala so samo še jezera in to na cesti ob dežju. Pozneje je kraj dobil ime po graščaku Vitanju, ki je gospodaril v enem izmed gradov. Ob cesti Vitanje—Stranice še stoji polovica hiše, za katero tudi najstarejši ljudje ne vedo, kdo je bil njen prvi lastnik in kdaj je bila zgrajena. V prvem delu so ob podiranju našli šop ženskih las, zakopanih v fliovico.

Toda naj se vrnem v sedanji čas.

V Vitanju bi nujno potrebovali vsaj še eno samopostrežno trgovino, v kateri bi bila malo boljše izbira. Zdaj moramo po razne drobnarije hoditi v Konjice ali v Celje. Čudim se tudi, kako to, da niso ob Novem letu v Vitanju obdarovali starejših ljudi. V Vitanju imamo celo 90-letnico, pa se je nihče ni spomnil ne za Novo leto in ne za Dan žena.

BERNARDA KOS
Vitanje

● Šentjur: Prometno tekmovanje

Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu je pripravila zanimivo tekmovanje v obvladanju prometnih predpisov ter v spretnosti in ocenjevalni vožnji.

Tekmovanja so se udeležile ekipe štirih od petih popolnih osnovnih šol (razen Planine), sicer pa so v skupini za četrte in pete razrede tri ekipe, v skupini za višje razrede pa štiri. Vseh tekmovalcev je bilo 28.

Zaključno tekmovanje res ni bilo množično, zato pa je dosti več učencev sodelovalo na šolskih izbirnih tekmovanjih, ki so jih pripravile vse šole razen planinske.

Predsednik komisije Jože Pečenko je povedal, da je bilo znanje o prometnih predpisih in v spretnosti vožnji zelo dobro, nekoliko slabše pa v ocenjevalni vožnji.

Rezultati občinskega prvenstva so še pokazali, da so posvetili največjo pozornost vzgoji otrok na šoli v Slivnici, saj so Slivničani zmagali ekipno in posamezno v obeh skupinah.

E. Rečnik

● Arja vas: Gasilcev ni?

V Arji vasi pri Petrovčah je bilo pred leti, predvsem pa takoj po vojni, najdelavnejše gasilsko društvo na tem območju. S svojimi gasilskimi spetnostmi so se pomerili tudi z najboljšimi društvi v Sloveniji. Tudi pri gasilski opremlitvi niso bili med zadnjimi.

Kaj pa danes?

To društvo že nekaj let stagnira, aktivnost je zamrla. V gasilskem domu namreč domuje tudi aktiv mladincev iz Arje vasi. Ti mladi naj bi bili hkrati tudi člani tega društva, žal pa ni nikogar, ki bi z njim strokovno delal. Mladi so seveda v prostori doma prirejali zabavne večere in pri tem naredili manjšo materialno škodo, kar je povzročilo spore med vodstvom gasilskega društva in med mladimi.

Toda nekaj mora biti jasno. Brez pravega strokovnega vodstva in brez pripravljenosti mladih ne bo in ne more biti napredka. Vodstvo gasilskega društva bi moralo skrbeti za svoj naraščaj in za to določiti strokovne delavce. Pred krajevno konferenco SZDL in krajevno skupnostjo Petrovč se postavlja dvojno vprašanje. Ali s kadrovske okrepitve postaviti društvo spet na svoje noge ali pa se odločiti o njegovi pripojitvi h gasilskemu društvu Petrovč—Dobriša vas.

Albin Mlinar

● Rogaška Slatina: Aktivni taborniki

Odred »Zdravilni vrelci« iz Rogaške Slatine je lani praznoval že 15-letnico obstoja in uspešnega delovanja. Odred sestavljajo tri družine medvedkov in čebelic, četa tabornikov in tabornice ter klub. Vse pa je že nared za ustanovitev voda murnov, to je tabornikov, ki se ne obiskujejo osnovne šole.

V letošnjem letu smo si zastavili zelo obširen program dela. Vključili smo se v celoletno tekmovanje za značko Živka Lovšeta. Naj naštejemo le najvidnejše akcije. Člani našega odreda so se udeležili pohoda na Stol, pripravili smo tudi tečaj iz prve pomoči. V marcu smo se spomnili tudi dneva žena, izdelali smo čestitke in pripravili praznovanje za starejše tabornice. Organizirali smo tečaj iz gasilstva in pomladanski izlet v naravo. Meseca aprila bomo organizirali mnogoboj, 22. aprila, na dan tabornikov, pa bomo organizirali propagandni tabor z razstavo ročnih del medvedkov in čebelic. V mesecu maju nas čaka partizanski pohod in akcija »ilegalci«.

Naš program pa vsebuje še veliko drugih aktivnosti, ki se bodo izvršile skozi vse leto.

TIC

● Velenje: Dom kulture obnavljajo

Dom kulture v Velenju bo do 10. aprila zaprt za vse prireditve razen kinogledališča. V tem času bodo položili na odru nov pod iz hrastovega lesa. Že pred tem je temeljna kulturna skupnost uredila dvizni oder za operne predstave.

Direktor Doma kulture v Velenju Lavrič Matja je povedal, da bo dom že kmalu nared za vse kulturne in zabavne prireditve.

Tako bo že 11. aprila 1975 modna revija, ki jo bo priredil Modni salon iz Velenja. V zabavnem programu modne revije bo nastopila »Pepe in kri« ki je zastopala Jugoslavijo na evrovizijski popevki v Stockholmu. Vstopnice bodo v predprodaji v recepciji Doma kulture po enotni ceni 40,00 din.

Kmalu za tem bo v Velenju republiška revija harmonikarjev, proti koncu aprila pa bo na sporedu še operna predstava »Matija Gubec«.

H. J.

Peter Bizjak

Peter Bizjak je do Polzele in je neločljivo slikarskega pribora, dela v polzelskem kot lesni tehnik. Svo h kruhu je pričel prav kot soboslikar. T lic si je čisto drugače

ODMEV IZ SLIVNICE

NEKAJ GRAJE

Ker krajan FRAN CE iz Turnega pri niki ni bil prisoten ustnem časopisu, ki ga imeli pred kratkim Slivnici pri Celju, je šel v naše uredništvo prošnj, naj pri obnavljanju razmer v kra ni skupnosti Slivnica vemo tudi nekaj pro mov, na katere so teli pri gradnji cest njihovi krajevni skup sti.

Franc Frece je sod val pri gradnji cesti Turnega v Javorje. vedal je, da je cesta v redu, nočejo pa lje poprijeti, da bi uredil pešpot na isti rela. Zahvaljuje se vsem, ki do zdaj sodelovali, more pa razumeti, za je tolikšna mlačnost vneprej.

Isti krajan je opoz tudi na nekaj izredno rečih socialnih prime katerih je v tej kraje skupnosti še veliko.

VEČ KOT HOBI

LE Z OLJEM

Pozneje se mu je zdelo preveč monotono, preostalo, malo svoje domišljije, kakršnekoli kreacije lahko vlagal v to delo. Ker pa je želel, da bi bilo delo možnosti veliko. Ko se je začel, je šel k vojakom, vrtnitvi je še nekaj časa delal kot soboslikar, pozneje so rabili v Garantu plečarja in se je Peter uprejel v Garant. Tam pa ga je hotel zanimati les, pa kot upinovodja je moral ime večjo izobrazbo. Tako se je lotil ne več rosno mladene tehniške šole in jo opustil.

Ta uvod je bil samo zato, da bi vsaj približno spoznali, kako čudna je lahko pot do ruha in kako ljudi nemalo, da ta pot vodi še dalje, do tega, brez česar ne bi mogli živeti, kljub dobri mesečni plači. To je za Petra kajaka slikarstvo. Že stari je je slikal, sicer svete podobice, a je vendarle na nek način vcepil Petru tisti občutek za zlahtnost barvite teze, ki pozneje nikoli več ne izgine. Peter pravi, da slika bolj intenzivno šele zadnji čas, ker je medtem moral postaviti še hišo in še kaj storiti doma in v službi. Kaj si je postavil v Sempetru ob vходу v rimsko neopolo majhen atelje v dogovoru s Turističnim društvom. Radi bi, da bi jim Peter naslikal nekakšno zgodovino Savinjske doline. Na

Peter Bizjak: V gozdu, olje

primer obiralce hmelja in še kaj. Tudi reklamni napis za jamo Pikel in rimske izkopanine v Sempetru so njegovo delo. Pravi, da se bo zdaj dela prijel zares. Prav gotovo bo treba veliko de-

lati. In ne za ceno okusa vsečnosti ampak likovnega razvoja, ki ima nedvomno dobro osnovo v nekaj prav zanimivih oljnatih delih.

BESEDILO IN SLIKI
DRAGO MEDVED

SNEŽINKA KOT PROMETNI ZNAK

Vozniki motornih vozil, ki peljejo skozi celjska križišča ali celotno Celje, se sprašujejo, kaj pomeni »snežinka« na drogovih s prometnimi znaki. To sporno »snežinko« (izraz ni niti najboljši!) so postavili pred meseci, zanimivo pa je, da takšnih »snežink« ni možno zaslediti v našem pravilniku o cestno — prometni signalizaciji.

Zanimivo je, kako gledajo na »snežinko« tam, kjer je v uporabi že več let. To se pravi, v drugih državah.

Tam, kjer se na podlagi konkretnih izkušenj ugotovi, da se že pri minimalnem mrazu na cestišču tvorijo led (preko mostov, nasipov, ob zaključkih gozdov ipd. ter da to voznikom ni dobro opazno!) je znaku spolzka cesta (A 13) dodana dopolnilna tabla »nepričakovana nevarnost poledenosti« (snežinka?). Te dopolnilne table namestijo tik pred zimo in jih odstranijo spomladi, torej takoj, ko je nevarnost zmrzovanja mimo.

Pojasnimo k celjskemu primeru nameščanja »snežink« pa bi lahko dal predstavnik Cestnega podjetja Celje, ki je znake za izredne odredbe (B 7a) z dopolnilnimi tablam namestilo tik pred križišči. Voznike (predvsem tujce) lahko to zapelje in zato pričakujejo pojasnilo.

T. VRABL

MALA ANKETA

KONTROLA DELA

Minilo je že več kot leto dni, kar so v vseh organizacijah združenega dela in temeljnih organizacijah ustanovili komisije delavske kontrole. Tudi v žalski občini komisije že delajo. Zanimalo nas je, kje je težišče njihovega dela, s kakšnimi težavami se pri delu srečujejo in kakšni so njihovi neposredni načrti.

Obiskali smo štiri kolektive in se pogovarjali s člani komisij delavske kontrole.

Leon Metelan, predsednik komisije delavske kontrole v SIP: »Petčlanska komisija delavske kontrole pri nas dela že skoraj dve leti. Kljub temu sodim, da smo še vedno na pol poti, saj je delo delavske kontrole nevarno, odgovorno pa tudi naporno. Težišče našega dela je pri preverjanju uresničevanja sprejetih odločitev samoupravnih organov, preverjanje trošenja reprezentance, kilometrine in podobno, zlasti skrbni pa smo pri obravnavi napak in pomanjkljivosti v proizvodnji. Čeprav se ne smemo hvaliti, sodim, da smo pri delu dokaj uspešni, delavci nam zaupajo in se pogosto obračajo na nas, če je posredovanje komisije potrebno.«

Zvone Radišek, član komisije delavske kontrole v TOZD Aero Sempeter: »Naša komisija delavske kontrole dobro dela. Sprejet imamo letni načrt dela, obravnavamo pa vse tiste probleme, ki zadevajo našo TOZD, predvsem pa problem poslovanja, zalog, discipline, izvrševanja sprejetih nalog in podobno. V TOZD smo postavili tudi nabiralnike, v katerih zbiramo pritožbe in pripombe delavcev. V kratkem nas čaka posebej odgovorna naloga, ko bomo preverjali, kako je bilo z dodeljevanjem stanovanj. Sodim, da so pri delu še napake, saj se komisija s svojim delom še ni dovolj uveljavila.«

Anton Trnovšek, član komisije delavske kontrole v TOZD LIK Savinja Sempeter: »V naši TOZD smo komisijo delavske kontrole ustanovili šele decembra, poprej pa smo imeli komisijo na ravni OZD, v kateri je bil tudi naš delegat. Ta komisija je dobro delala, medtem ko o naši tega ne morem reči, ker je bila šele ustanovljena. V kratkem se bomo sestali in pripravili program dela ter v njem opredelili tiste naloge, ki jih bo treba najprej rešiti. Komisija ima tri člane, pet stalnih in dve rezervi. Sestajamo se redno, vendar imamo pri delu precej težav, zlasti zaradi izredno obsežnega področja, ki naj bi ga nadzirali in zaradi narave našega rednega dela, ki zahteva veliko terenskega dela. Čeprav nadziramo uresničevanje sprejetih sklepov, sodim, da je težišče našega dela prijavljanje nepravilnosti, ki jih pošiljajo naši delavci. Doslej smo obravnavali dve taki prijavi in tudi ustrezno ukrepali, vendar smo ugotovili, da dolgo traja, preden so naši sklepi uresničeni. Veseli pa nas, da se delavci obračajo na komisijo za pomoč pri zaščiti delovnih pravic.«

Franc Kveder, predsednik komisije delavske kontrole v Sigmil Zalec: »Naša komisija ima sedem članov, pet stalnih in dve rezervi. Sestajamo se redno, vendar imamo pri delu precej težav, zlasti zaradi izredno obsežnega področja, ki naj bi ga nadzirali in zaradi narave našega rednega dela, ki zahteva veliko terenskega dela. Čeprav nadziramo uresničevanje sprejetih sklepov, sodim, da je težišče našega dela prijavljanje nepravilnosti, ki jih pošiljajo naši delavci. Doslej smo obravnavali dve taki prijavi in tudi ustrezno ukrepali, vendar smo ugotovili, da dolgo traja, preden so naši sklepi uresničeni. Veseli pa nas, da se delavci obračajo na komisijo za pomoč pri zaščiti delovnih pravic.«

Komisije delavske kontrole torej povsod delajo, čeprav se ubadajo še s številnimi problemi in iščejo svoje pravo mesto v delovnih sredinah. Vendar že sama zavzetost pri delu teh komisij in to, da ne delajo mimo delavcev, ampak predvsem po njihovih pobudah, pričajo, da bo čas uvajanja v delo kmalu za njimi in da bo njihovo delo dalo kmalu vidnejše rezultate.

BRANKO STAMEJČIČ

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Weber T.: Od Vikingov do astronomov. Ljubljana 1974. S. II 6863/2.

Milović J.: Njegoš u slici i riječi. Titograd 1974. S. II 8868.

Hay R., P. M. Syng: Enciklopedija okrasnih rastlin. Ljubljana 1974. S. II 6870.

Girard R.: Die ewigen Myas. Zivilisation und Geschichte. Wiesbaden 1975. S. 43105.

Bolezni mišičja, srca in ožilja. Ljubljana 1974. S. 43107/1974/1.

Senegačnik J.: Biokemija mena domačih živali. Ljubljana 1974. S. 43107/1974/11.

Bratko I., V. Rajković: Uvod v računalništvo. Ljubljana 1974. S. 43110.

Košak S.: Odzadni slovar belgijskih imen. Ljubljana 1974. S. 43113.

Pajk M.: Gradbeno poslovanje, 3. predel. izd. Ljubljana 1974. S. 43116.

Opretnik M.: Termofizika. Ljubljana 1974. S. 43117.

Jelaković T.: Transistorjska audio pojačala. Zagreb 1973. S. 43118.

Kosec V.: Organizacija in poslovno spise v trgovini. Ljubljana 1974. S. 43115.

DANES POJE TEREZA

Vocjo bo na MODEFEU v Narodnem domu, tudi TEREZA KEVIA, ki bi morala biti že prejtri koncerte, v vsi trije odpadli iz aktivnih razlogov. V telefonskem intervjuju poudarila, da z veseljem prihaja med celjske mladalce, ki jih ima dve rada in ji je zelo všeč, da so prvi trije koncerti odpadli.

Ljubljanska banka

podružnica celje

TUDI TEKMOVANJA

Ni naključje, če posveča celjska podružnica Ljubljanske banke največjo skrb mladim varčevalcem. Tudi zaradi znanega reka »Kor se Janezek nauči, to Janez zna.« Toda, naj bo tako ali drugače, že dosednji uspehi na področju mladinskega varčevanja so pokazali, da napori, vloženi v to smer, niso bili zaman. Krog mladih varčevalcev se širi skoraj iz dneva v dan.

V dejavnosti celjske podružnice Ljubljanske banke se uveljavljajo zlasti štiri smeri mladinskega varčevanja. Prva pot banke je opravljena že pri rojstvu otroka. Novorojenček dobi hranilno knjižico z vlogo 30 din in hranilnik pikapolonice. Do konca lanskega leta je celjska podružnica Ljubljanske banke izdala že 1854 takšnih priznanj. V zadnjem času pa se je ta pozornost razširila tudi na civilne krste, kjer novorojenček dobi hranilnik pikapolonice in knjižico z vlogo 50 dinarjev.

Zelo razširjeno je varčevanje predšolskih otrok, ki je tudi vezano na igro pikapolonice. Največji uspehi pa so bili vsekakor doseženi v ustanavljanju pionirskih hranilnic v šolah in v vključevanju šolskih otrok v varčevanje. Ob koncu lanskega leta je bilo na območju, kjer dela celjska podružnica Ljubljanske banke, že 66 pionirskih hranilnic (danes jih je že 71), ki so vključevale nad 11.000 otrok.

In četrta oblika: varčevanje srednješolske mladine v mladinskih hranilnicah.

Da bi poživila dela pionirskih hranilnic v šolah, je Ljubljanska banka, podružnica Celje, razpisala tudi dvojne tekmovanje. Eno od teh je namenjeno pionirskim hranilnicam. Tekmovalno obdobje je celo šolsko leto, ocenjene pa bodo samo tiste hranilnice, ki bodo svojo udeležbo v tekmovanju prijavile do 30. aprila!

Kriteriji za ocenjevanje so ne-le uspehi v varčevanju, marveč tudi drugi. Posebna komisija pa bo ločeno ocenjevala uspehe pionirskih hranilnic v populni osemletkah in v podružničnih šolah. V prvem primeru je na voljo deset nagrad od 1.200 do 500 din, v drugem pa pet nagrad od 600 do 200 din.

In končno gre za pisanje spisov in risanje plakatov. Tako bodo učenci nižjih razredov pisali na temo »Zakaj varčujem v pionirski hranilnici«, učenci višjih razredov pa »Varčevanje, potreba današnjega časa«. Tema za risanje plakatov pa je »Oktober, mesec varčevanja«. Tako kot za spise, je tudi za risbe razpisanih po pet nagrad od 250 do 50 dinarjev. Komisija pa bo ocenjevala le tiste spise in risbe, ki jih bodo mladi varčevalci poslali na naslov: Ljubljanska banka, podružnica Celje, odsek za pospeševanje denarnega varčevanja in propagando, Celje, Trg V. kongresa, najpozneje do 30. maja letos.

PRAVI NASLOV ZA DENARNE ZADEVE

KMETIJSTVO

ZMEŠNJAVA

Čudne stvari se godijo, v našem kmetijstvu. Če še tako ugibaš, težko uganeš, kaj bo prišlo v prihodnjih mesecih. Podobno je vremenu, ki pogosto noče biti takšno, kot ga napovedo vremenslovci po preizkušeni in strokovnih opazovanjih.

Zakaj tako črno gledanje na kmetijstvo? Pred nekaj meseci živinorejci niso mogli prodati vseh dopitanih goved, v februarju pa so se začele iz Vojvodine širiti vesti, da nekatere večje klavnice ne dobijo dovolj mlade pitane živine na svojem območju. Iščejo jo drugod, kjer je lani niso odkupovale. To niso prazne govornice. Povedali so na velikem poslovnem združenju kmetijstva in živilske industrije, v katerem so povezane delovne organizacije iz Vojvodine, Srbije in Hrvaške. Mladih pitanih goved je torej premalo, če zadržijo jih bo primanjlovalo še poleti, ko bodo turisti pojedli več mesa ali se bo morda bolj odprl izvoz?

Na tem poslovnem združenju so hkrati povedali, da je ponudba pitanih prašičev močno presežala zmogljivost klavnic. Da pri odkupu ne bi nastal zastoj, kot lani pri govedih, so Zveznim materialnim rezervam predlagali, naj odkupijo za svojo zalogo 1000.000 prašičev. Tako je zdaj. Nihče pa ne ve, kako bo čez nekaj tednov ali mesecev, ker ni pregleda, koliko prašičev in goved imajo kmetje v neorganizirani reji in kdaj jih bodo ponudili mesarjem. Morda bo poleti tudi prašičev premalo.

Odkupne cene, določene po stroških reje, še vedno visijo v zraku. Obljubljeno je bilo, da jih bodo določili do konca marca. Pri sedanjih preskrbi s koruzo pa je to zelo težko. Ali ni čudno, da je pri nas lahko koruze premalo in hkrati preveč? Zaradi pomanjkanja in previsoke cene je živinorejcem bil dovoljen uvoz. Pridelovalci koruze pa zahtevajo, naj bi jim dovolili izvoz, češ da je ne morejo prodati. A dokler koruza ne bo imela ustrežnejše in stabilnejše cene, je težko določiti zamrznjene cene živine.

Prava zmešnjava je v tem kmetijstvu. A kdo jo povzroča? Po dejstvih sodeč kmetovalci. Na svetovnem trgu se je koruza močno pocenila, pri nas pa se še vedno drži, čeprav na blagovni borzi v Novem Sadu ugotavljajo, da je premalo kupec. Za 1 kg je treba plačati še precej več kot 3 din. V Avstriji, kjer vzdržujejo precej trdne cene, je na blagovni borzi po 2,60 din. Tuji trgovci pa jo ponujajo po 2,30 din kg. Ali bi se pri taki ceni našim pridelovalcem splačalo izvažati koruzo? Ali menijo, da bo na svetovnem trgu cena spet močno porasla? Če mislijo tako, se gotovo motijo, kajti tudi drugod živinorejci ne morejo pitati živine s predrago koruzo in se je poraba zmanjšala. Sprijazniti bi se morali z resnico: sedanja cena koruze pri nas je previsoka, ne le za rejo živine, ampak tudi v primerjavi s pšenico in drugimi poljščinami.

Zato menim, da zmešnjavo povzročajo predvsem kmetovalci. Kdo naj jim uskladi cene živine in koruze, če ne sami? Kdo naj vodi pregled, koliko živine je v pitanju, če ne njihove organizacije? Družba lahko pomaga s premijami. Take možnosti pa so omejene, ker je sredstva za njih treba od nekod dobiti. Zato naj bi cene usklajevali najprej kmetovalci s pametnimi in poštenimi odgovori. Tak je naš sedanj sistem.

NOVA GENERACIJA

ŠOLANIH KMETOV

Sentjurska šola za kmetovalce je dala slovenskim kmetijam deseto generacijo izsolanih fantov in deklet za opravljanje zahtevnega kmečkega in kmečko-gospodinskega poklica. Letos končuje drugi in s tem zaključni letnik okoli 60 kmečkih fantov in deklet, ki bodo v naslednjih dneh opravljali izpite, pisali naloge in dobili diplome o opravljeni kmetijski, oziroma gospodinski šoli.

Takšno število gojencev (okoli 30 fantov in 30 deklet) bo verjetno napolnjevalo šolo tudi v naslednjih letih. Vpis utegne zmanjšati le to, če bo za kmetijstvo kazalo slabše kot zdaj, ko itak ni tako zelo hvalevreden položaj. Predstojnik šole BRANKO RESMAN je med drugim povedal, da je okoli 60 učenec skrajno število, ki ga lahko sentjurska šola sprejme.

Na vprašanje, če je v narodu razširitev zmogljivosti kmetijske šole ob dejstvu, da je cilj na vsaki čisti kmetijski postopoma usposobiti gospodarje za kmečki poklic, je predstojnik odgovoril, da slovenske kmetijske šole srednje in višje stopnje, zmorejo le del potreb in da bi v sedanjem obsegu trajalo desetletja za dosego takšnega cilja, ko bi večino čistih in perspektivnih kmetij upravljali šolani, strokovno sposobni in za kmetijstvo ogreti mladi gospodarji.

Verjetno bo treba tudi v tej smeri kaj ukreniti. Nedavno smo poročali, da je samo v celjski občini bilo razglašanih okoli 300 zaščitnih kmetij — celjska občina pa ni najbolj kmetijska. Ojačati bo treba šole za kmetovalce, do takrat pa posvetiti večjo pozornost dopolnilnemu izobraževanju kmetov na predavanjih in seminarjih. —ec.

ŠENTJURSKA KMETIJSKA ŠOLA: PRIDNE ROKE UČENK

Učenke dveletne Kmetijske gospodinske šole v Sentjurju so minulo soboto in nedeljo na samostojni razstavi prikazale pravo bogastvo ročnih del. Stevilni obiskovalci so lahko občudovali domiselno zvezene namizne prte, pogrinjke pa tudi različne pletenine in oblačila — delo pridnih rok 53 učenk obeh letnikov omenjene šole.

Vse te predmete so učenke zvezle, spletile ali sešile med letom pod vodstvom strokovnih učiteljic. Lahko bi rekli, da ima vodstvo šole srečno roko pri razvijanju estetske vzgoje in čuta za izvirnost in lepoto.

Vse tudi kaže, da je 26 učenk, ki končujejo II. letnik šole, poneslo domov na kmetije solidno znanje, ki ga bodo lahko uporabile tudi pri razvijanju kmečkega turizma. Kar precej se jih je namreč odločilo, da bodo ostale doma kot bodoče kmečke gospodinjice.

Detajl z razstave ročnih del učenk Kmetijske gospodinske šole v Sentjurju pri Celju.

-LT

STROKOVNJAK SVETUJE

DIPL. ING. A. GORIČAN

KAKO CENEJE

Ko govorimo o primerjavi ali celo zamenjavi koncentratov z voluminoznim krmom, moramo vedeti sledeče: Če imamo v krmnem obroku približno 40 % energije obroka v obliki močnih krmil, se zamenjava teh z voluminoznim krmom vrši skoraj enakovredno, računajoč pri tem čisto energetsko vrednost. V kolikor pa voluminozno krmno zmanjšujemo, delež močnih krmil pa povečujemo, se učinek koncentratov v odnosu na voluminozno krmno — zmanjšuje.

V prvem članku je bilo že omenjeno, da so razlike v ceni za škrobne enote voluminozne krme in koncentratov v Sloveniji večje kot v ostalih področjih v Jugoslaviji. Istočasno pa velja omeniti, da so cene za vrednost škrobne enote v voluminozni krmi in koruzi, ki jo pridelamo doma, občutno nižje kot pa so cene koncentratov za krave.

Da mora biti v obrokih za krave sorazmerno precej visok odstotek dražjih močnih krmil, je krivda prav v tem, da osnovna voluminozna krma ni dovolj kvalitetna, kar onemogoča večji delež take krme v obroku, četudi je od koncentratov cenejša. Na podlagi nekaterih raziskav glede zamenjalnih odnosov je bilo konkretno ugotovljeno, da je v obroku z do 30 % travne silaže ter s 70 odstotki koncentratov, 1 kg silaže zamenjal približno 1/4 kg koncentratov.

ali obrnjen — 1 kg koncentratov je zamenjal 4 kg travne silaže. V obročih, kjer je bilo 50 % travne silaže in le 40 % močnih krmil, pa je 1 kg silaže zamenjal le 20 dkg koncentratov oziroma 1 kg močnih krmil približno 5 kg travne silaže.

Pri uporabi vsake krme za krmiljenje živali je poleg njene cene potrebno upoštevati tudi fiziološke zahteve živali po kakovostni krmi.

Za to, ali žival poje več ali manj voluminozne krme, je zelo odločilna prebavljivost in odstotek vlaknine, pri silazah pa tudi odnos kislin ter odstotek suhih snovi v silaži. Suhe snovi iz krmnega obroka rabi 500-gramska žival okoli 10—11 kg, t.j. količine, ki daje živali tudi poln vamp in s tem občutek sitosti, kar je tudi zelo važno.

Glavni viri pridelovanja domače osnovne krme, ki naj bi bila čim kvalitetnejša in pa seveda v zadostnih količinah, so vse-kakor tudi pri nas tisti, ki so se v svetu že uveljavili.

● Paša in pašno-kosni sistem, seveda, kjer so za to dani pogoji, je vse-kakor najbolj priporočljiv tako glede pocenitve spravila krme in krmiljenja, kakor tudi zaradi kvalitete krme ter boljšega izkoriščanja površin, na katerih se živina pase. Tu je vsekakor treba upoštevati še stranski učinek na zdravje živali, ki se gibljejo na svežem

zraku in soncu. Mlada, na beljakovinah bogata trava, pa vsebuje tudi mnogo vitaminov, tudi tistih, ki vplivajo na boljšo plodnost živali.

V novejšem času v svetu zaradi varčevanja in ekonomične porabe močnih krmil propagirajo tudi pitanje živine na paši. Tudi pri nas v Sloveniji, ki je že po navadi bolj revna na žitih in ki jih celo uvažamo iz drugih republik, ni upravičeno misliti na to, da bi večje število goveje živine lahko rentabilno pitali s koncentratom.

Za pitanje na paši pridejo v poštev predvsem živali oziroma pasme velikega okvirja, ki so kasneje zrele in rastejo dalj časa. To pitanje, za katero so primerne tudi naše pasme, predvsem pa svetlolisasta, je usmerjeno na večjo težo, t.j. do 5.80 kg pri lisasti ter na okoli 5.30 kg pri sivorjavi pasmi.

Intenzivnost pitanja na paši je odvisna predvsem od oskrbe čredinskega pašnika. Z dušikom jih ne smemo preveč gnojiti, ker se živali na takšni ruši nerade pasejo.

Za izravnavo hranilnih snovi v paši dodajamo ustrezna močna krmila in to po 1 kg na lan, pri čemer lahko računamo na dnevni prirastek od 0,9 do 1 kg na žival. Živali v pašnem sistemu pitanja naj bodo ločene po spolu in odrezanih rogov, ker so potem bolj mirne.

(nadaljevanje sledi)

ŽALEC: PROBLEMSKA KONFERENCA MLADIH KMETOV

V nedeljo je bila v mali dvorani Kmetijskega kombinata v Zalcu problemska konferenca mladih zaposlenih v kmetijstvu, ki se jo je udeležilo okrog štirideset mladih kmečkih ljudi. Po uvodnem referatu Janka Randla, predsednika komisije mladih kmečkih proizvajalcev pri Občinski konferenci Zveze socialistične mladine v Zalcu, ki je spregovoril o današnjem stanju v kmetijstvu, so s svojimi referati sodelovali Zlatka Cencen, ki je spregovorila o pomenu delovanja in ustanavljanja aktivov mladih združenikov, Franc Gajšek je govoril o problemu odhajanja mladih

kmečkih fantov in deklet v druge poklice, Marinka Skodnik je govorila, kakšen pomen igra vloga izobraževanja v kmetijstvu, ki se jo je udeležilo okrog štirideset mladih kmečkih ljudi. Po uvodnem referatu Janka Randla, predsednika komisije mladih kmečkih proizvajalcev pri Občinski konferenci Zveze socialistične mladine v Zalcu, ki je spregovoril o današnjem stanju v kmetijstvu, so s svojimi referati sodelovali Zlatka Cencen, ki je spregovorila o pomenu delovanja in ustanavljanja aktivov mladih združenikov, Franc Gajšek je govoril o problemu odhajanja mladih

V razpravi, ki je nato sledila, sta spregovorila o davčni politiki in o današnjem stanju v kmetijstvu še Milan Zabavnik in Janez Meglič. O trenutnem stanju v našem kmetijstvu je govoril tudi Ludvik Semprimožnik, vodja TOZD Kooperacija pri Kmetijskem kombinatu v Zalcu.

JANEZ VEDENIK

KUPITE CIGANKO

DIETNA
PARIŠKA
uporabno:
za ulkusno,
črevesno,
hepatarno, žolčno,
sladkorno dieto
in otroško
prehrano

Asortiman in uporabnost odobrila Gastroenterološka sekcija SZD

LETEČE UREDNIŠTVO NT-RC V VRBJU

VRBE POSEKALI VRBJE OSTALO

Na Gorenjskem je vas Vrba, pri Zalcu pa Vrbje. Obema krajema je skupno lepo drevo — vrba, ki jih je včasih, tako vedo povedati zlasti starejši ljudje, bilo v obeh krajih veliko. Vrbe so posekali, imena krajev pa so ostala.

Tokrat se je naša ekipa letеčega uredništva NT — RC napotila v Vrbje pri Zalcu, naselje, ki trenutno šteje nekaj več kot 700 duš. Niso samostojna krajevna skupnost, ampak skupaj z nasprotno Ložnico spadajo pod krajevno skupnost Zalec. Pravijo, da jih to niti toliko ne moti, kot jih moti smetišče na robu vasi ob Savinji pa to, da nimajo trgovinice in morajo po vse v Zalec, da nimajo družabnega prostora razen sobice v gasilskem domu itd. Ljudje sami si kljub temu na vse načine prizadevajo, da bi si kraj uredili tako, da bi bilo v njem prijetno živeti. Sicer pa, kaj bi govorili, naj govorijo sami Vrbjani. Danes in v naslednjih številkah Novegatednika ter seveda tudi v Radiu Celje.

Kdo je sestavljal tokratno ekipo letеčega uredništva? Z naše strani Damjana in Brane Stamejčič, Drago Medved, Janez Vedenik, Vojko Rizmal in Tone Vrabl. V izredno pomoč so nam bili Jože Meh, Bojan Pšenič, Milan Vogrinc in Janez Uplaznik, vrbenški mladinci, ki so tudi izpeljali po njihovi strani vso zadevo. In takoj moramo povedati, da več kot samo uspešno. Kolegica Damjana ni mogla prehlaviti vrbenških mladincev »kako luštni fantje so in pripravljeni vse narediti«. Pa še res je bilo tako in zato si zaslužijo vso pohvalo. Lahko pa služijo tudi kot »mušter« drugim!

Kje vse smo bili? V gasilskem domu, kjer je bil naš štab, smo se pogovarjali s Karlom Košcem, ki je 1916.

leta prišel iz laške pivovarne v žalsko in se kasneje za stalno naselil v Vrbju. Na domu smo obiskali Antona Kovača in njegovo hčerko Slavico pa ljudskega pesnika Alojza Štravs, ki ima drugače žago. Bili smo tudi pri Tinetu Sobočanu, ki dela čudovite vaze iz lesa in Mariji Sertelj, kjer je še edino »živeča« perišče na roke ob potoku Lavi. Obiskali smo partizanske družine Sepec, Malgaj in Miklavžin, pobrskali kako je z Drobeževimi, ki so lani pogoreli in so za njih krajan zbrali več kot dva stara milijona din pomoči in se pomudili pri kmetu Stormanu, kaj misli o sodobnem kmetijstvu. Alfonz Pšenič in Oto Krajnc sta spregovorila o gasilstvu, Zdravko Tekavec pa o krajevnih problemih.

Popoldanskega ustnega časopisa so se udeležili tudi predsednik krajevnne skupnosti Zalec Franc Cink, tajnik KS Ivan Otavnik in vrbenški rojak, pisatelj Dane Debič. Da je bilo razpoloženje še bolj vedro, kot zunanje lepo vreme, so poskrbeli harmonikarja Anton Sepec in Jože Pongarčič ter »oštr« Ignac Gobec, ki je za nas poskrbel, da nismo bili lačni in seveda tudi žejni. Seveda pa ne smemo po zabiti tudi vstetaranske Pavle Glušič, ki je mladincem pomagala, in vseh tistih, ki so na kakršenkoli način poskušali po najboljših močeh pomagati, da bi naše letеče uredništvo v Vrbju uspelo. In naša enotna ocena je, da je uspelo!

In vse kaže, da bo Vrbje še naprej obdržalo to ime, saj so ob vseh rokavih potoka Lave nasadili mnogo mladih vrb... Nekaj simboličnega je v tem: mladi si prizadevajo kraju dati nov utrip, pa tudi mlade vrvice naj bi vrnilo Vrbju tisto, po čemer je nekoč slovelo — to lepo drevo nežnih oblik in elegancije.

Njega dni je bilo v Vrbju, simpatičnem naselju v neposredni bližini Zalca, veliko vrb, zato se tudi kraj imenuje po vrbah. Po vojni jih je ostalo še zelo malo, saj so jih posekali. Kot simbol kraja in spomin na davno lepo preteklost so štiri vrbe ob eni najstarejših, še s slamo kritih hiš, v centru Vrbja. Ograja je kot varovalnik, da ne bi kdo še tega zadnjega simbola pokončal. Foto: DRAGO MEDVED

„DUŠIMO SE V SMETEH...“

O komunalnih problemih v Vrbju smo se pogovarjali z Zdravkom Tekavcem, delegatom v svetu krajevnne skupnosti Zalec. Ze sami smo ob prihodu v Vrbje ugotovili, kje krajan najbolj žuli, saj veliko smetišče ob vstopu v vas ne bi bilo na čast nobenemu kraju. Tudi 700 Vrbjanom ni ne v čast in ne v veselje. Toda kaj hočejo, pozna se, da problem smetišča v žalski občini še ni rešen in tačas si vsi v občini pomagajo kot vedo in znajo. Tudi s tem, da odpadke odvažajo v Vrb-

je. Temeljna naloga, ki si jo zastavljajo Vrbjani, je zato skrb za zdravo in čisto človekovo okolje. Zavezali se bodo za ureditev centralne deponije za smeti, za čisto Savinjo in Lavo, za odpravo divjih odpadkov in za lepo »gmajno« ob Savinji, kjer bo v prihodnjih letih zrasel lep rekreacijski center s kopališčem in drugimi objekti. Tako vsaj načrtujejo.

Problem zase je tudi trgovina v Vrbju. Te namreč ni in vaščani morajo po vsako malenkost v Zalec, kar ni prijetno. Trgovska podjetja se bojijo, da trgovina tod ne bi bila rentabilna, čeprav so bile pred leti tu dve trgovini, ki jima je dobro slo.

Upanje za krajan je prazen Zadrudni dom, ki so ga gradili sami, nato ga je prevzel Hmezd, danes pa je v njem le še nekaj stanovalcev. V tem domu bi si Vrbjani radi uredili trgovino, dobili pa bi tudi prostor za krajevne družbenopolitične organizacije in dvorano za zbornice, sestanke in prireditve, ki so sedaj v pretesnem gasilskem domu. Kot kažejo zadnja obvestila, bodo krajan verje-

tno v svojih prizadevanjih da dobe Zadrudni dom zase, uspeli in prav bo, če bodo.

Seveda z rešitvijo treh osnovnih komunalnih problemov v Vrbju še ne bo vse v redu. Cela vrsta je še težav, ki kličejo po ureditvi. Želijo si, na primer, urediti vrtec, ki je sedaj stisnjen med Centralnim skladiščem kombinata, garažami Avtoprevoza in novo betonarno. To res ni primerna lokacija za vzgojnovarstveno ustanovo. Želijo tudi, da bi delovne organizacije, ki imajo v Vrbju svoje obrate, prispevale k ureditvi cest, ki so sicer vse asfaltirane, vendar jih je že načel zob časa in težkih tovornjakov.

Številni so problemi, s katerimi se v Vrbju ukvarjajo, vendar se jih zavedajo in enotno zahtevajo rešitve. Pravijo, da bo z novim financiranjem delovanja krajevnih skupnosti bolje. Več denarja bo in lažje bo rešiti nakopičene probleme. »Le še bolj enotni moramo biti in vztrajni pri naših zahtevah in lastnem delu,« je ob slovesu dejal Zdravko Tekavec. BRANKO STAMEJČIČ

KRONIKA VRBJA

Podatke za kroniko o Vrbju smo zbrali s pomočjo cerkvene kronike v Zalcu, zapisom Janka Orožna v Savinjskem zborniku leta 1957, ko je pisal o Zalcu in okolici (Zalec, Spodnja in Zgornja Ložnica, Vrbje) ter po pripovedovanju vrbenškega rojaka pisatelja Daneta Debiča.

Iz cerkvene kronike dosledno prepisano:

»1695 je bila v urbarju po do sedaj zbranih podatkih prvič omenjena vas Vrbje.

1682 — takrat je bila huda kuga. Izmed številnih znamenj v žalski župniji je bilo omeniti še sledeče: v Vrbju kapelico iz l. 1863, zidala sta jo brata Fantinutti, slikal neki J. Wrenko. Maroškov kapelico s cesarjevim kipom iz l. 1910 in Gorjupovo kapelico iz leta 1863 s slikami Alojzija Subica iz l. 1902. Ker je bil prostor ob sedanji glavni cerkvi v Zalcu premajhen, so začeli zaradi kuge pokopavati na vrbenški strani (pri sedanjih barakah Ferralita — op. p.).

Med 1. svetovno vojno sta izročila po prizadevanju usmiljenega brata Jožefa Majcna, veleposestnika Nidorfer Franc in Terezija, roj. Pajk, ki nista imela svojih trok, veliko posestvo v Vrbju št. 34 z vsemi poslopji ter žago in mlinom usmiljenim bratom pod pogojem, da na njihovem posestvu sezidajo bolnišnico ali hiralnico. Jožef Majcen je že med vojno začel z italijanskimi vojnimi ujetniki na darovanem posestvu graditi novo električno centralo ter dozidavati nov trakt k stari Nidorferjevi hiši za bolnišnico ali hiralnico z dobavo potrebnih strojev, ki jih je nugal za električno in jih je moral dobiti iz inozemstva — je imel izredno velike težave.

Kaj je napisal Janko Orožen v Savinjskem zborniku leta 1957?

»Gmajna ob Savinji je segala na zapadni strani prav do Vrbja, na vzhodni strani pa prav do Lave. To gmajno so delili v Zgornjo, srednjo in spodnjo. Njen severni del je bil razdeljen že za Marije Terezije. Na njej so nastale ozke njivske, travniške in gozdne parcele, ki nosijo značilna imena: Stare novine (vzhodno od Vrbja ob cesti v Griže), Spodnje Novine (jugovzhodno od Vrbja), zahodne Novine (jugozapadno od Vrbja ob rojski meji) in Župjek (zapadno od Vrbja ob rojski meji).

Del med Strugo in Savinjo je ostal nerazdeljen. To je bila poslednja vrbjanska gmajna. Na njej je stala zi-

dana, s slamo krita pritlična »paštva«, kjer je stanoval vaški pastir (črednik). Ker je stala hiša na samem, ji požar, ki je zdaj pa zdaj razsajal v vasi, ni mogel do živga, pravijo, da je bila to najstarejša hiša v Vrbju. Gmajno so razdelili sredi 19. stol., paštvo pa prodali leta 1948 in na njenem mestu zgradili lep zadrudni dom. Tisti del gmajne, ki je bil ob zavoji Savinje in je bil najčesteje poplavljen, pa je ostal nerazdeljen tudi tedaj...»

Vrbenški rojak, pisatelj Dane Debič:

»Kraj je dobil ime Vrbje po vrbah, ki jih je še pred vojno bilo tod okoli veliko, in to ob potokih, reki in rokavih. Zlasti to velja za Lavo in Savinjo. Tod okrog so bila izrazito močvirnata tla. Leta 1932 je bila huda povodenj in je bila praktično cela vas pod vodo. V Vrbju so bili včasih 2 do 3 mlina in žage. Praktično se je vse začelo porajati iz mlinarstva. Imeli smo električno Verbenka, ki je obstojala do leta 1947. Kot posebnost lahko omenimo: pozimi so debeli led na Lavi sekali v kose in jih vozili v žalsko pivovarno ter gostilne in mesnice za hladilnice. Kosl ledu so bili tako debeli, da spodaj skoraj ni bilo vode. Zaradi tega tudi elektrarna ni delala in smo si svétli s petrolejkami. Največji užitek za otroke je bila vožnja po velikih kosih ledu, ki so ga razbijali z zato pripravljenim orodjem.

Vrbje je zelo staro naselje, ki je bilo po vsej verjetnosti naseljeno z mlini že v začetku srednjega veka.

Vojna: v začetku vojne so začele posamezne družine (teh ni bilo malo), tudi in predvsem kmečke, sodelovati s partizani. Pokojnega kmeta Kača so zaprli zaradi sodelovanja s partizani že leta 1942. Justa Malgaj, po domače Kopriva, je od vsega začetka delala za OP, po vojni pa smo jo sprejeli v zvezo komunistov.

Tudi njen mož Peter Malgaj je sodeloval s partizani, drugače pa je študiral za kiparja in celo napravil kip Slavka Slandra, s katerim sta bila prijatelja. Ta kip je bil v vrbenškem zadrudnem domu, kje je zdaj? Tu je še Sepčeva družina, izredno pomembna.

Prvo partijsko celico so v Vrbju ustanovili konec maja ali v začetku junija 1945, ko so prišli iz partizanov in taborišč. V začetku smo bili Malgajev Peter, Sepčev Toneček, Ribičev Franček in jaz, potem so se pridružili še drugi. Zatem smo osnovali tudi skojevski aktiv.

Spomladi 1946 smo ustanovili v Vrbju prvo kmetijsko zadrugo v Sloveniji, ki jo je vodil Peter Malgaj.

Takšno je vrbenško smetišče. Tudi opozorilna tabla ne zaleže dosti, smeti pa se kopičijo... Doklej?

SLIVNIŠKO SREČANJE

TEREZA S KOZO

ŠROGELJNOVA TREZA, kakor vsi Slivničani pravijo najstarejši občanki Tereziji Kovačič iz Slivnice pri Celju, se je stasita in v beli naglavni ruti pojavila na zadnjih občinskih volitvah. S svojimi 93 leti krepko premaguje klance, ki vodijo v njen dom, čeprav si zadnje čase več ne oprta koša, kot je bila do nedavna njena navada. Koš na hrbet in hajd v dolino po hrano. Vmes pa je še pokramljala s sosedi in s predsednikom RK Jožetom Vodebom, ki se je za njo zavzel in pomagal urediti njeno bajtico, kolikor se je pač dalo.

Pa, jej, jej, zadnje čase je nekoliko oslabela, zato za njo poskrbe njeni najbližji sosedi. Žavski. Jej, jej, dobri so z njo. Treza na — jej, jej, ne pozabi. Taka je tudi njena govorica, ko se pogovarja s kozo ali »kazačo« kot ji pravi ona.

Visoko v hribu stoji njena bajta. Obdana je z majhnim »gartelcem«, z lepo v vrste zloženimi drvami in z dvema miniaturnima skednikoma, polnima krme.

Pričakovali smo, da bomo tu našli kozo, tisto, ki si je pred kratkim zlo mila nogo. Pa je nikjer ni bilo.

Vstopili smo v Trezino hiško in v predverju, ko smo morali čisto skloniti glavo in telo, smo našli na dveh »kazačah«. Na staro in bolno ter na najnovejšo pridobitev — na čisto mlado in brejo kozico, za katero je Treza odštela 50.000 dinarjev. Kako je zbrala toliko denarja skupaj, smo jo povprašali, ko pa mesečno dobi 41.000 dinarjev podpore. Hranim, jej, hranim, je dejala in pristavila, da mora človek vedno nekaj imeti za starost.

»Če bo kazača, ta mlada, imela naraščaj, se bo že splačalo, ker bom imela potem mleko, drugače pa sem kupila v zgubo. Jej, jej, počakajte malo, da se zmenimo, saj se vam tako ne mudi.«

S Trezo v istem prostoru živita tudi dve kuri.

Lepo rejeni putki sta in Treza pazi nanju kot na punčici svojega očesa. Le toliko ju spusti ven, da se napaseta in ju pri tem čuva, pase. Kljub temu pa je jastreb tu tako domača žival, da je tretjo putko Trezi odnesel, zato na preostali zdaj Treza še bolj pazi.

Za Trezo poskrbe sosedi: Franciška in Jožef Žavski. K njima Treza tudi prihaja na obisk in v zadnjem času se je zgodilo, da je pri njih od slabosti omedlela. Lani in predlani pa je Treza v gorci še kopala, nabirala zelišča in hodila v grapo po vodo. Skuha si Treza še sama, sosedje pa ji prinese v zadnjem času vodo in vse, kar za življenje potrebuje. Sama zadnje čase zelo malokdaj odide v dolino.

Ko je Treza pred 24 leti prišla v te kraje, je bila dobra delovna moč. S svojim bratom, ki je tako »trjancil«, da ga je poslala vsa dolina, je Treza postavila bajto.

Kupila sta staro gorco in jo iz Vodice, ki so oddaljena 4 kilometre, prenesla v hrib. Z vozom se je ni dalo prepeljati, zato

Šrogeljnova Treza s pikčasto prijateljico

sta jo znosila na rokah. Jej, jej, Treza, ni bilo pretežko? »Le kaj bi bilo, ko pa sem bila mlada in mi ni bilo nič zadeti koš na rame in v rokah znositi tramove v hrib. Jej, jej, to so bili časi, ko so fantje ukali in pritrkavali zvonovi. Kaj nimam lep razgled na Slivnico?«

Veste, za mene so ljudje dobri. Lepo poskrbe in tudi obiščejo me. Moram pa res gledati na vsak dinar in kaj spraviti za stara leta.«

Dve postelji stojita v Trezini čumnati. Stara in nova, kjer je nameščen jogl. Od Rdečega križa so

prišli in ji postavili posteljo, postlali z novimi odevami in rjuhami, za nameček pa ji dodali še rezervni paket s posteljnino. A ima spravljeno, tako kot je dobila zavito. Paket visi namesto slike in Trezi vzbuja zadovoljstvo, da je preskrbljena za stara leta. No, Treza na postelji kljub temu ne spi, ker je bolj vajena spanja na peči, a dobro, da jo ima, kaj pa če zbolí. Take misli nam trosi Šrogeljnova Treza in skrbno pozira s kuro v roki.

O kozah nerada govori. Na staro je navezana, v mlado pa še dvomi. Tudi slikati se najprej noče z njima. Na veliko začudenje soseda pa končno le dovoli, da sosed pomaga izvabiti kozo na prosto.

Kazača je do nas nezaupljiva in le košček kruha, ki ga Treza potegne iz žepa, prežene nezaupanje. Končno: slika s kozo je nared in tudi Treza je zadovoljna. Skrajša ni bila, kot da bi želela imeti kazačo čisto zase. Tudi to nismo ugotovili, katero ima raje. Na staro je navezana kot na prijateljico, na mlado pa je ponosna, ker bo mati.

Trezine dobrovoljnosti se kmalu vsi nalezemo. Zadovoljen je naš spremljevalec Jože Vodeb, pa najbližji sosed Jože Žavski, pa fotoreporter Drago in jaz, ki sem to idilično sliko žlahtne starke zapisala.

Tekst:
ZDENKA STOPAR

Foto:
DRAGO MEDVED

Trezini sosedje Žavski

ZLATOPOROČENCA GLINŠEK

ZLATOPOROČENCA V VELENJU — V soboto sta praznovala 50 let skupnega življenja zakonca Lovro Glinšek, rojen 1898 in njegova žena Ivanka, rojena 1903, oba doma v Ložnici pri Velenju! Poročila sta se 25. februarja 1925. leta. Imela sta sedem otrok Marico, Janka, Cirila, Francija, Slavka, Ivica in Lovra. Živita na kmetiji, ki meri pet hektarjev obdelovalne zemlje in pet hektarjev gozda. Včasih se je Lovro tudi precej ukvarjal z vinogradništvom, danes pa pridelava samo še toliko vina, da ga ima za domače. Lovro je kmečki upokojenec, nekaj let pa je tudi delal v rudniku. In kje sta se spoznala? »Na pevskih vajah,« sta oba v en glas odgovorila. Saj potem ni čudno, da sta vse življenje tako dobro krmarila zakonsko barko! Ko bi jo le še vrsto let!

LOJZE OJSTERSEK

ZLATOPOROČENCA ŠELIH

SREČNA
VESELA!

Pred kratkim sta praznovala zlato poroko Alojzija in Franc Selih iz Celja. Zdrava in srečna sta s svojima hčerama praznovala 50 let skupnega življenja. Oče Alojz je krojač, in čeprav je star že 81 let, še vedno pridno suče šivalni stroj. Pravi, da se dobro počuti in da z zdravjem nima težav. Vsak dan gre na sprehod, skoraj tja do starega gradu gre, pa tako ohranja telesno kondicijo. Sicer pa je strasten ljubitelj nogometa in redno hodi na vse Kladivarjeve tekme. Hčerka Sonja mi je dejala, da pride vedno zahrpan domov, ker navija za svoje ljubljence.

Pravo nasprotje pa je njegova žena Alojzija, ki je najraje doma. Vse dneve skrbno pospravlja, pere in lika, pa očetu tudi pomaga v njegovi krojaški delavnici. Pravi, da sploh ne more brez dela in da ji je dolgčas, kadar vse postori. No, tedaj vzame v roke dobro knjigo ali časopis in bere.

»V teh petdesetih letih, kar sva poročena, mi ni bilo nikoli dolgčas pri Francu,« je dejala mama Alojzija. »Le kako naj bi mi bilo! Dolga leta sem bila v službi, pa se z možem skoraj nisva videvala. Sedaj pa sem jaz doma, on pa hodi ven na sprehode in na tekme.«

Pa je res humorist, ta Selihov oče. Brez zadrege mi je priznal, da kadi, pije in včasih pogleda še za kakšno lušno kiklico, da mu ni preveč dolgčas. Pa se mama Alojzija nič kaj ne jezi, saj ga seveda prav dobro pozna.

»Zdrava pa sva tako, kot bi se sedaj ženila,« je dejal oče Franc. »Da bi bila le še tako tudi v bodoče!«

Njegova hčerka Sonja je takoj potrdila, da se oče res nima kaj pritoževati nad zdravjem, saj po stopnišču hodi tako, da preskakuje po dve stopnici hkrati. Pravi mladenič, vem rečem! In tudi vnaprej toliko zdravja in sreče, zakonca Selih!

DAMJANA STAMEJCIC

KRAJEVNA ŠKUPNOST ZIDANI MOST

10 x 1000

VČERAJ, DANES IN JUTRI

Krajevna skupnost Zidani most sodi k manj razvitim območjem v laški občini. Razvojna pot Zidanega mostu je bila v preteklosti dokaj pestrá in lahko govorimo o napredku, če upoštevamo, da so vsi zaselki in vasi elektrificirani. Tudi lokalne ceste so še kar dobro vzdrževane, kljub majhni pomoči širše družbe KS. Perspektivni plan KS, ki je bil političnemu aktivu predložen pred dvema letoma, na katerem so sodelovali tudi gospodarstveniki s predsednikom občine iz Laškega, je zapisano, da bi do konca leta 1975 opravili sledeča dela:

Regulacijo Savinje ob cesti, ki pelje v Obrežje. Tu vsako leto voda poplavlja cesto, da so Bršaní odrezani od Zidanega mostu, ali pa uporabljajo nedovoljene poti ob železnici, ki pa je smrtno nevarna, posebno za šolobvezne otroke, ki morajo v šolo ob železnici, namesto po cesti, kjer pa je včasih tudi do dva metra vode. Takrat je bil sprejet sklep, da naj se najdejo sredstva in naj se čimprej prične

z deli in regulacijo Savinje, kar je odobral tudi predsednik občine, ki je zagotovil vso pomoč in obljubil, da se bo pogovoril z Vodno skupnostjo v Celju. Žal je ostalo samo pri tem, kljub večkratnim urgencam. Kako dolgo še? Da bo nesreča? Prebivalci Straže čakajo tudi več kot eno leto na prepotrebno cesto, KS pa nima dovolj denarja, da bi to financirala kljub svoji dobri volji. Tu bo treba širše pomoči. V planu je tudi asfaltiranje ceste od apnenice do šole, vendar do akcije ni prišlo, sedaj pa se le slišijo glasovi, da bodo do šole cesto asfaltirali. Realizirali smo načrt gradnje ceste v Širje, kar je velika pridobitev za to lepo gorsko vasio. Omenim naj še, da je graščina v razpadu, prav tako hlevi, kjer je bila včasih lepa živina. Tudi kmetijsko posestvo, katerega upravlja Kmetijska zadruga, je zanemareno. Pravijo, da se ne splača obdelovati, ker ni donosno. Širjani pa pravijo, da to ni res, saj je zemlja lepa in donosna. Predlagajo, naj KZ zemljišče razdeli med kmete, ki ga bodo radi obdelo-

vali. Pereč problem je tudi obnova vodovoda na Vili, kjer so cevi dotrajale in so potrebne nove, saj bo kmalu tudi vode primanjkovalo. SZDL in Stanovanjsko podjetje Laško sta pred dvema letoma sprožila vprašanje stanovanjske stiske. Odločili smo se za gradnjo osemstanovanjskega bloka pri oljarni. Tudi tu smo zakasnili. Po zadnjih podatkih je tovariš Kopač obljubil, da bodo načrti kmalu gotovi, izvajalec del pa bo Splošno gradbeno podjetje Hrastnik. S tem bomo ublažili stanovanjsko stisko, ne je pa tudi rešili. Potrebno bo še precej truda, da se bodo zagotovili boljši stanovanjski pogoji delovnemu človeku. Precej gost promet je na cesti med Hrastnikom in Zidanim mostom. Prebivalci so tudi sprožili akcijo, da se asfaltira cesta vsaj skozi naselja, saj se v prahu dobesečno dušijo. Prav tako tudi oni niso uspeli, kot mi na Vili ne, saj je to cesta, ki je v pristojnosti republiškega cestnega sklada, ti pa, kot pravijo, nimajo denarja. Krajevna skupnost prav gotovo ne bo mogla sama

rešiti vseh problemov, zato bo potrebna širša družbena pomoč. Ni dovolj potrebe samo povedati, treba je tudi poiskati način, kako rešiti te probleme. Menim takole: prihodnje leto se bo iztekel samoprispevek, katerega tudi občani naše krajevske skupnosti plačujemo za šole v Radečah. Potem bo treba misliti na samoprispevek za rešitev že nakazanih problemov v krajevni skupnosti Zidani most. To poudarjam zato, ker se slišijo govorice, da bi samoprispevek podaljšali. Predlagam, da občinska skupščina končno poda mnenje in rešitev za regulacijo Savinje, kot je bilo obljubljeno. Za to bi se morali zavzeti tudi delegati krajevske skupnosti in skupaj z občino najti sredstva. Šola, oziroma pouk naj bi bil v Zidanem mostu ukinjen še v jeseni, zato predlagam, naj se odpre dislocirani obrat, kot smo se pred dvema letoma dogovorili na zboru občanov. To misel je podprl tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS Celje. LUDVIK SKRUBA Druga nagrada

kemična, grafična in papirna industrija — Celje

Odbor za kadre objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. OPERATER EOP

POGOJI: srednješolska izobrazba, 3 leta delovne prakse (lahko tudi začetnik), pasivno znanje angleščine, odslužen vojaški rok, uspešno opravljen test, pripravljenost za troizmensko delo, pripravljenost za uvajanje in dodatno izobraževanje.

2. REFERENT v nabavnem oddelku

POGOJI: srednješolska izobrazba ekonomsko-komercialne smeri in tri leta ustrezne prakse

3. ADMINISTRATOR — (2)

POGOJI: 2 ali 4-letna administrativna šola in dve leti prakse (lahko tudi začetnik)

4. VRATAR (za TOZD Kemija Celje, Ipavčeva ulica)

POGOJI: osemletka in vsaj pol leta delovnih izkušenj na takem delovnem mestu

Kandidati naj pošljejo ponudbe kadrovsko-socialni službi v Aero Celje, Čuprijska 10 v 15 dneh po objavi.

Celotni ciklus slovite pisateljice Marije Jurić-Zagorke »PRESTOL MATIJE KORVINA«, v izvirniku »GORDANA«, sestavljajo trije romani »Prerokovanje pri kamnitih vratih« (tri knjige — razprodano), »Pekel na prestolu« (šest knjig) in »Veliko sodišče« (sedem knjig).

Po prvih štirih knjigah VELIKO SODIŠČE (I — II — III — IV) so zdaj izšle še zadnje tri knjige romana

VELIKO SODIŠČE V-VI-VII

iz ciklusa „PRESTOL MATIJE KORVINA“

Vsi trije romani, ki sestavljajo ciklus o Gordani, so pripovedno tako tesno prepleteni, da ustvarjajo zaokrožen organizem; zgodba se v dramatičnih vrtincih preliva iz knjige v knjigo, osrednje osebe se zapletajo v zmeraj nove konflikte. Začetek »Velikega sodišča« je logično nadaljevanje »Pekla na prestolu«.

Celoten ciklus je postavljen v petnajsto stoletje, v čas, ko je na Ogrskem in Hrvatskem vladal kralj Matija Korvin. Zgodovinskim osebnostim, kot je legendarni kralj, se pridružujejo junaki, ki jih je ustvarila pisateljčina bujna domišljija; seveda pa se vse vrti okoli glavne junakinje Gordane...

Vse tri zajetne knjige romana »VELIKO SODIŠČE« V — VI — VII stanejo vezane v platno (1332 strani) 380 din. Založba nudi možnost obročnega odplačevanja v obrokih po 100 din.

Tako je serija 16 knjig »Prestol Matije Korvina« zaključena. Založba ima na voljo še šest knjig romana PEKEL NA PRESTOLU I—VI in prve štiri knjige romana VELIKO SODIŠČE I—IV.

Knjige dobite v vseh knjigarnah, izpolnjeno naročilnico pa pošljite na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE Mestni trg 26, Ljubljana

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam: *
— VELIKO SODIŠČE V — VI — VII (380 din)
— VELIKO SODIŠČE I — II — III — IV (600 din)
— PEKEL NA PRESTOLU I — II — III — IV — V — VI (540 din)

Znesek din bom poravnal: *
— takoj
— v mesečnih obrokih po 100 din

Knjige mi pošljite na: *
— moj domači naslov
— kraj zaposlitve
(* Ustrezno, prosimo, označite!)

Kraj in datum:

Podpis naročnika:

Naslov naročnika:
Ime in priimek:
Kraj:
Ulica:
Zaposlen pri:

7. APRIL

DAN ZDRAVJA

Praznujemo ga vsako leto na dan obletnice, ko je generalna skupščina združenih narodov 7. aprila 1948 potrdila statut svetovne zdravstvene organizacije. S tem je ta organizacija postala agencija združenih narodov. Za svoj cilj si je postavila načelo: »dvigniti vse narode na najvišjo možno zdravstveno stopnjo«.

Že pred stoletimi leti so narodi spoznali, da velika mednarodna zdravstvena vprašanja lahko rešujejo le v sodelovanju in sporazumevanju med prizadetimi državami. Med pomembna takšna sodelovanja sodijo:

— Mednarodni zdravstveni svet, ki je bil ustanovljen 1839. leta v Carigradu zaradi varstva državnih meja pred kugo in koleri.

— Mednarodna zdravstvena konferenca v Parizu (leta 1851), ki je uredila mednarodno sodelovanje pri preprečevanju nalezljivih bolezni in pripravi mednarodni dogovor o karanteni (o ravnanju s potniki in blagom, ki so okuženi z nevarnimi bolezenskimi klicami ali prihajajo z okuženih področij).

— Mednarodna organizacija Rdečega križa je bila ustanovljena 1863. leta in po njenih prizadevanjih je bila naslednje leto sklenjena ženevska »konvencija za izboljšanje usode ranjenih vojakov v armadah na bojišču«.

— Zdravstvena organizacija Društva narodov je bila ustanovljena leta 1921 in je uspešno delovala med obema vojnoma.

— Med drugo svetovno vojno je bil v okviru agencije za pomoč civilnemu prebivalstvu (UNRRA) decembra 1943 ustanovljen zdravstveni oddelek. Za ustanovitev svetovne zdravstvene organizacije so se dogovorili na svetovni zdravstveni konferenci leta 1946 v New Yorku. Ob ustanovitvi je imela 26 članic, v letu 1962 že 118 članic, sedaj so v njej vključene skoraj vse samostojne države.

Sedež svetovne zdravstvene organizacije je v Zenevi v Švici, za neposredno opravljanje nalog je bilo ustanovljenih šest območnih organizacij za Afriko, Ameriko, Evropo, Vzhodno sredozemlje, Jugovzhodno Azijo in Zahodni Pacifik.

Med osnovne naloge te organizacije sodijo:

— pomoč zdravstveni službi posameznih dežel, posebno dežel v razvoju,

— izobraževanje zdravstvenih delavcev,

— ukrepanje proti glavnim boleznim (malarija, tuberkuloza, kolera, koze, tifus, rak, obolenja srca in žil, otroška paraliza, duševne bolezni).

— izboljšanje preskrbe z vodo in urejevanje naselij,

— ugotavljanje in obveščanje vseh dežel o pojavljanju epidemij nalezljivih bolezni.

— zdravstvena statistika in raziskave na področju zdravstva.

Svetovne dneve zdravja praznujemo od leta 1950 naprej. Za vsakega je bilo določeno geslo, ki je obravnavalo eno od pomembnih socialno-zdravstvenih vprašanj. Letošnje praznovanje ima geslo »koze pred dokončnim izkoreninjenjem«.

Koze so bile veliko stoletij najbolj nevarna nalezljiva bolezen, ki se je stalno pojavljala na nekaterih področjih Azije in Afrike. Zaradi tega je bilo geslo svetovnega dneva zdravja za leto 1965 »koze stalno ogrožajo«. V zadnjih desetih letih je uspelo to bolezen omejiti, tako da se sedaj pojavlja samo še v Etiopiji, Indiji in Bangladešu. Zadnja obolenja za kozami v Evropi so bila v naši državi ob epidemiji leta 1972.

Ta velik mednarodni zdravstveni uspeh so omogočili predvsem naslednji ukrepi:

— spremljanje pojavov te bolezni in izvajanje strogih ukrepov za preprečitev širjenja,

— izboljšano cepivo, boljši načini cepljenja in redno opravljanje cepljenj prebivalcev,

— sodelovanje vseh dežel sveta pri izvajanju dogovorjenih nalog ob istočasnem dviganju zdravstvene prosvetljenosti ljudi.

Naš prispevek k proslavam svetovnega dneva zdravja naj bo nenehna skrb za svoje zdravje in zdravje svojih družin, zdrav način življenja in skrb za zdravo in urejeno okolje, v katerem živimo.

Dr. FRANC PLANINŠEK

Razpisna komisija GIP

TOZD INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA (IGM MEDLOG)

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. DIREKTORJA TOZD IGM Medlog

Poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo ustrezne smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na ustreznih vodilnih delovnih mestih
- da je moralnopolitično neoporečen in družbeno aktiven.

2. TEHNIČNEGA VODJA TOZD IGM Medlog

Poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima visko ali višjo šolsko izobrazbo tehniške smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na ustreznih strokovnih delovnih mestih,
- da je moralnopolitično neoporečen in družbeno aktiven.

Kandidati naj se pisмено prigrasijo v 15 dneh od dneva razpisa na naslov: GIP »Inggrad« Celje, Ljubljanska cesta 16 — razpisna komisija TOZD IGM.

Umolknila je, se zravnila in videti je bilo, kakor da je postala mlajša.

— Pa saj ne odhajate za vedno? Saj se boste vendar vrnili? Če se ne boste vrnili, vas bodo preklele matere, zemlja vas ne bo hotela sprejeti vase, ko boste umrli.

Stala je pred mano v temni veži zravnila in srčita, a s svojim telesom je varovala vnuka pred nevidnim sovražnikom. In zazdela se je, kakor da se je Rusija dvignila pokonci nad pogorišči in ožgano zemljo, vsa srčita, vsa oblastna. Vzel sem v svoje roke razpokano in žuljavo dlan Marine Vasiljevne in se je dotaknil s svojimi ustnicami. Starka se je omehčala. S svojimi dlanmi je stisnila moje sence in me je poljubila na čelo s trikratnim poljubom.

— Nemirni človek si ti. Nemirni ljudje težko živijo na svetu. Zakaj si sprejel v svoje srce mojo starinsko bolečino? Ali nimaš svoje dovolj?

V dušechi poletni noči tistega nesrečnega julija se mi je pripetilo, da sem prenočil v majhnem stepskem mestecu, ki je bilo svoje dni kozaška vas. Dali so mi ležišče v stanovanju žene mestnega zdravnika Jevdokije Nikolajevne N. Komaj sem prestopil prag, komaj sem pogledal v oči osamljeni, priletni ženi, vrženi v puščobnost siromašnega stanovanja, sem že razumel, da ne bo spanja v tej noči. Tako je tudi bilo. Samo od sebe se je privlačilo to, kar vznemirja ljudi povsod: v Tambovu, Kazanu, Jaroslavlju, pri Voronežu in v Sibiriji, oddaljeni od fronte. Gospodinja je ugasnila luč in na široko odprla okna. Iz sadovnjaka je prinesel veter nočni hlad. Sveži veter je odnesel zaspanost. Razgovor se je zavlekel do svitanja. Iz temne, dušechi zadonske noči je vstala predme še ena boleča materinska usoda.

S preprostimi besedami je povedala Jevdokija Nikolajevna svojo zamo-

svojo usodo moram urediti pred smrtjo. Od tod ne smem oditi. Imam slabo srce. Po desetem kilometru se bom zvrnila v obcestni jarek. Sicer pa, zakaj naj odidem? Z »njima« ne morem živeti. »Ona« je mojega sina ubil. »Ona« je moja družino razmetal po svetu. Pa vi sami morete razumeti, kako naj se »mua« prilagodim jaz, Rusinja? Kaj mi še preostane? Naj se vržem v Hoper?

V nočeh brez sna sem si izmislila to stvar: Če bodo prišli Nemci v mesto, bom pokusila oficirje, naj pridejo stanovat k meni. Hišica je čista in udobna, mislim, da jim bo všeč. Do njih bom pozorna. Pod noge jim bom pogrnila preprogo. Postelje bom poslala s svežim perliom. Mizo bom pogrnila praznično. Ko se je vojna začela, sem kupila iz ženske previdnosti pet litrov vodke in jih zakopala na vrhu pod jablano. Mislila sem si, da bom pripravila pirovanje, ko se bodo moji vojaki po končani vojni vrnili pod domači krov. Izkopala bom to vodko kljub svoji pelinastogrenki bolečini. Postavila jo bom na mizo — pijte, nepovabljeni gosti, to je ruska pogostitev! Z gnjatjo jih bom nastila, s svežimi kumaricami, z ruskimi piroški. Pravi jo, da so pohlepni na ruske jedi in vodko. Najedli se bodo do sitega, napili do pijanosti, potem jih bom spravila spat. S svojimi rokami jim bom sezula škornje, slekla nemške plašče. Ko bodo začeli smrčati, bom odšla v shrambo, tam stoji velika kanta s petrolejem. Predvčerajšnjim sem v vse kote postavila konopno predivo. S petrolejem bom polila predivo, potem pa — grejte se nepovabljeni gostje pri ruskem ognju... Potem pa se naj zgo- di...

Iz teme pred svitanjem, ki se je vedno bolj redčila, je gledalo vame droje velikih sivih oči. Prepričal sem se, da bo, če bo prišlo tako daleč, Jevdokija Nikolajevna vse tako naredila.

ALEKSEJ SURKOV

MATERINSKA SRCA

Prevod: Jurij Rojs

tano življenjsko usodo. Zivela sta na svetu mirna človeka — rajonski zdravnik in žena. Na noge sta postavila sina in hčer. Mož je bil komunist iz vrste resnicoljubov in iskalec resnice. Z rajonskim načelstvom je težko shajal. Tako se je postaral v večnih premetitvah.

Prišla je vojna in preobrnila ves način življenja. Sina poročnika so ubili tik ob meji v prvih bojih. Mož je prve dni odšel kot prostovoljec in neke na jugu dela v evakuacijski bolnišnici. Hčerka, ki je komaj končala desetletko, je odšla za medicinsko sestro. Ostrota mati lahko samo še ure in ure tisočkrat prebira pisma ter gleda na fotografije svojih družinskih članov.

S svojim ruskim srcem je začutila Jevdokija Nikolajevna, da je vojna beda prišla čisto blizu. Ta je povzročila, da ni bilo več življenje podobno življenju. Pred mano sedi na stolu Jevdokinja Nikolajevna, v temi je nevidna, z zahtevnim in nemirnim glasom sprahuje:

— Prav... To vem... Moj mož je ravnal takšen, kot ste vi... Povejte pa mi vendarle, »ga« bodo zadržali?... Ne mislite st, da se bojim smrti. Hujša od smrti je bila izguba sina, a sem le vzdržala, ni me zlomilo. S

kot si je zamislila. V smrt bo odšla odločno in neustrašno. Oditi v smrt po cesti, steptani s tujimi nogami, je za srce lažje...

Na visokem gozdnem bregu zgorje Volge pred ruskim mestom Ržovom, plapolajočim kot sveča v zlati severni jeseni, sem se spomnil vaših obrazov, ruske vojaške matere — Marine Vasiljevne in Jevdokije Nikolaevne. Spomnil sem se tudi tebe, borka Marusja, ter tvoje drobčkane hčerkice. Povedal sem o vas tovarišem borcem, ki stoje v okopih nad Volgo. Poslušali so me in obraz jim je vztrepetal. Videl sem, kako so njihove roke stisnile hladno jeklo avtomatov.

Zapomnili so si tvoje navodilo, Marina Vasiljevna. Vrnili se bomo in vse poplačali, za vse bomo obračunali.

Iz močvirne vlage severnega gozda terinsko bridkostjo, pred vašo viteško se klanjamo do zemlje pred vašo možatostjo, pred vašim materinskim srcem. S svojimi ustnicami se dotikamo zemlje, po kateri je stopala vaša noga. Vaše materinske solze žgejo srce in ne dovolijo zaspiti...

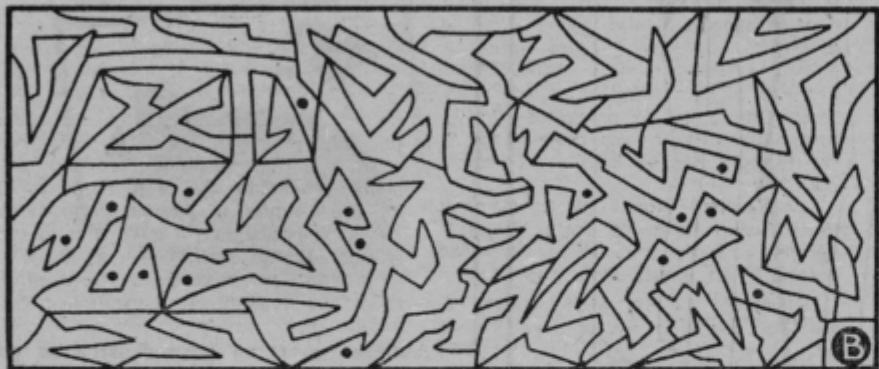
Operativna armada
Rajon Ržova
September 1942. leta

NAGRADNA SLIKOVNA KRIŽANKA

Med reševalce, ki bodo pravilno rešili nagradno slikovno uganko, bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 350 dinarjev:

2. do 6. nagrada: po 50 din
1. nagrada: 100 din

Izrezek z rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo NOVEGA TEDNIKA, 63000 Celje, Gregorčičeva 5. Na pisemski ovitek napišite KAJ SE BO PRIKAZALO. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do četrta, 17. aprila.

Počrtnite samo tiste dele sličice, ki so označeni s črno piko!

HUMOR

Ko je bil nemški kancler Konrad Adenauer po drugi svetovni vojni na višku svoje moči, ga je obiskalo zastopstvo Bwdestaga.

»Gospod Adenauer,« ga je nagovoril vodja zastopstva, »nismo prišli sem zato, da bi rekli 'amen' in 'da', kar boste predlagali.«

»Gospodje,« je odgovoril Adenauer, »amen' ni potreben, 'da' bo zadostoval.«

Ko je bilo Adenauerju enainosemdeset let, mu je neki svetovalec predlagal, naj si izbere naslednika. S hinjenim začudenjem je Adenauer odgovoril: »Saj imate kar prav, lahko bi se ponesrečil s avtom...«

Francoski državnik in govornik Henri Francois

d'Aguessau zlepa ni bil zadovoljen s svojimi govori in spisi. Popravljal jih je pogosto tako dolgo, da so izgubili prvotno učinkovitost. Ko je nekoč dal prijatelju prebrati govor, ki ga je že bil govoril, a ga je kasneje še večkrat popravil, mu je prijatelj rekel:

»Ta stvaritev ima samo eno napako — prekrasna je. Zdaj, ko jo popravljaš, postaja napaka vse manjša. Če jo boste še naprej brusili, utegne dočela izginiti.«

Vročega popoldneva ja ha skozi manjše mesto neki mož na oslu; poleg njega hiti mladoletni sin. Ko srečata skupino ljudi, se začno razburjati: »Poglej starega, kako udobno sedi, njegov pobit pa se muči po razbeljenem tlaku.« Ko so bili ljudje mimo, ukaže oče, naj sede na osla sin. Naslednja skupina ljudi se vznemirja: »Daleč smo že z vzgojo, ko oče dovoli, da ga

izkorišča lastni sin.« Nekoliko dalje zahteva oče, naj sin razjaha in oba gresta ob oslu peš. Nova skupina ljudi se jima posmehuje: »Glejte, bedaka, to se jima mora celó osel smejati, ko ga pustita, da se takole spreha.« Očetu in sinu preostane še ena možnost: oba zajahata potrpežljivo žival. Ljudje, ki ju sedaj srečujejo, pa še vedno niso zadovoljni: zdaj se jim smili žival. Baje sta oče in sin po tem vsem spet razjahala, si naložila osla na rame in tako nadaljevala pot.

Ko so vprašali Spartanca, zakaj imajo v njegovi državi tako malo zakonov, je odgovoril:

»Tistim, ki malo govori, jih ni treba mnogo.«

Mlad Spartanec se je pritoževal materi, da je njegov meč prekratek.

»Nič ne de,« ga je zavrnila, »boš pa stopil korak bližje.«

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno slikovno uganko, objavljeno 27. marca, smo prejeli 11 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (100 din): IRENA FURLAN, 63000 Celje, Na Otoku 3

2. do 6. nagrada (po 50 din) prejmejo:

MARJAN GAJSEK, 63000 Celje, Pečovnik 26

ANCKA GOLEZ, 63232 Polikva, Brezje 9

VESNA JAKOPIC, 63270 Laško, Rečica 87

JOZE KROSL, 63210 Slov. Konjice, Skalce 52

VILI PEMIC, 63232 Polikva, Brezje Slom 5

REŠITVE

TRIJE ENAKI

3-f, 4-b, 4-h.

MAGIČNI LIK

Vodoravno in navpično:

1. molk, 2. op art, 3. lap-sus, 4. krstnik, 5. tunika, 6. Sikst, 7. Kato.

Trgovsko podjetje
»SAVINJSKI MAGAZIN« — Zalec

razpisuje
delovno mesto

ADMINISTRATORJA

Potrebna znanja:

srednješolska izobrazba — ekonomska ali administrativna srednja šola ali 2-letna administrativna šola z obvladanjem strojepisja z 1-letno prakso na takšnem ali podobnem delovnem mestu. Osebnih dohodkov po sporazumu o delitvi osebnih dohodkov.

Informacije daje splošni oddelek podjetja. Prijave sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

Veletrgovsko
podjetje

KOKRA
Kranj

vas vabi, da obiščete

VELEBLAGOVNICO

GLOBUS

V KRANJU

Ogledate in izberete si lahko:

- konfekcije za vse spole in starosti
- perilo, pletenine, nogavice, metrsko blago
- torbice, galanterijo, zlatnino, igrače
- športne potrebščine, vse za lov in ribolov, muzikalije po ugodnih cenah in pestri izbiri!

Toplo se priporočamo za obisk; prijazno vas bomo postregli.

EXPORT — IMPORT
TEHNO-MERCATOR
CELJE

EXPORT — IMPORT
TEHNO-MERCATOR
CELJE

EXPORT — IMPORT
TEHNO-MERCATOR
CELJE

HČI GROFA BLAGAJA

RADO
MURNIK

3

»Ujče, kam pa jahaš,« ga je odgovorila z zvonkim otroškim glasom. »Rajši ostani doma, da te ne ujamejo hudi Turki. Pojdi z mano na vrt k mamici.«

»Marajo Turki zame!« ji je odvrnil vitez Ahac veselo. »Nisem tako lep. In kje so še Turki! Zdaj še doma štrklje kuhajo! Le pridkana bodi! Pa zbogom!«

In počkečal je svojega konja z ostrogama. Toda Zoltko je bil pameten in preudaren kopitar. Ljubil je zmernost in zlošno življenje, sovražil pa je nepotrebno poskočnost in objestno vihravost. Lepo počasi, skoraj svečano je nesel svojega gospoda od tod.

Pri velikih grajskih vratih se je pokazal vratar Mate Hudak, majhen pa širok možak z debelimi čeljustmi in kratkim, krivim nosom. Ob levem boku so mu viseli težki ključi, spredaj pa mu je nihaj zavil rog na dolgem jermenu. Svoj vratarski buzdovan, ovit z usnjem in obit z žebli, je naslonil na zid in hitel odprati. Ječe so se razmaknile močna železna vrata. Ropotaje in škripaje se je spustil vzdolž most na zarjavelih verigah čez grajski jarek in odropotal za jezdecem zopet kvišku.

Vitez Ahac se je pogovarjal s sokolom. Slaba pot je vodila ob Kolpi proti vodi jugozahodno malone vedno skozi bukovje. Tišina je bila v drevju in grmovju, molčal je gozd kakor začaran.

Nenadoma pa je jel Juretov konj nemirno striči z ušesi in širiti nozdrvi. Izza velike skale, ponekod obrasle z zelenim mahom, se je zasvetilo dvoje strastnih oči v razoranem rjavem obrazu. Hkrati sta se jela ustavljati oba konja in plaho vohala po zraku. Sarec se je poskušal povzpeti na zadnjih nogah. Sokol je razburjen mahal s krili.

»Kaj pa je,« je vprašal vitez Ahac nekoliko nemiren.

»Ciganka!«

»Kaj?«

»Ciganka! Ciganka!«, je ponavljal Jure.

»Beži no, beži!« je ugovarjal vitez Ahac. »Jaz nisem videl žive duše. Morda je bila lisica ali druga zver.«

»Bila je stara ciganka!« je trdil Jure z vso odločnostjo. »Videl sem jo prav dobro, četudi le za trenutek. Rdeče in rumeno pisano ruto je imela na umazani sajasti glavi in

razkuštrani lasje so ji viseli po prsih. Kako so se ji bliskale hinavske oči! In ko bi trenil, je izginila v goščavi.«

2.

Fraunsteinerjev grad je stal na strmem bredu blizu Kolpe. Mrtvo in pusto je bilo vse tukaj naokoli kakor bivališče ukletih duhov. Mračni grad sta varovala dva debela stolpa na zahodu, drugod pa trdne zidine in zelo strmi obronki. Tu ni bilo treba ne mostu ne jarka.

Počasneje sta stopala konja navkreber. Za zidom je zalajal pes. V lini nad vrati se je pokazala zaspana debela glava. Zaškripal je ključ in zaropotal zapah. Hlapec je odprl težka železna vrata in zapodil umazanega lajavega psa. Skozi vlažen dolg obok sta jahala jezdeca na zanemrjeno dvorišče.

»Pa je res kaj čedno in prijetno tukaj,« si je mislil vitez Ahac Doljanski, ko je zlezal s konja in ga prepustil Juretu. »Pometajo menda le o veliki noči.«

Po hodniku je s kratkimi koraki prihitel suh možak srednje postave v zeleno in rumeno progasti opravi na dvorišče, pozdravljaj gosta in starega znanca.

Vitez Hans Fraunsteiner je bil nekoliko starejši od Ahaca. Trde nepremične poteze njegovega upadlega lističnega obraza so bile kakor oledenele in okamenile. Sivkaste sovje oči med mežavima vekama so mu begale nezaprano, prežeče naokoli in čudno nasprotovale potuhnjeni ponižnosti in krotkosti njegovega vedenja. Levo lice je kazala velika deča brazgotina grdo zaceljene rane. Kakor razkuštrani lasje, tako so bili tudi dolgi brki in redka kozja brada rdeči.

»Dobrodošel, dragi prijatelj Doljanski!« je pozdravljaj medeno. »Zelo me veseli, da si me zopet enkrat počastil. Prosim, izvoli se potruditi gor v sobo. Postrežem ti z izbornim ciprcem.«

»Vljudno sprejemam tvojo prijazno ponudbo in te lepo zahvaljujem za spodobni sprejem,« je moško odvrnil vitez Ahac in stopal po stopnicah.

V prvi, malone prazni sobici, je privezal sokola pri oknu za mrežo, urgel baret in rokavico na klop, snel ostro-

gi in ju sunil v kot. Sla sta v obednico. Slike na stenah so bile že hudo obledele. Od stropa so viseli trije železni lestenci s trnki za sveče. Pri gornji mizi je stal velik, izrezljan naslonjač, pokrit z odejo in blazinico. Ta častni sedež je ponudil Fraunsteiner gostu in sedel poleg njega na klop.

Prišla je stara služkinja Bare, se tiho priklonila, pogrnila mizo z belim prtom in postavila nanjo kolačev in veliko prest, omočenih z oljem.

»Zdaj imaš steklena okna,« je opazil vitez Ahac. »Ko sem bil poslednjikrat tukaj, so bila samo platnena. Dobro se ti godi, stari lisjak, kajne?«

»Tako, tako,« je odgovoril Fraunsteiner in umikal pogled. »Za moje mladosti je bilo vse bolje.«

Bare je prinesla vode in umetno vezeno otiračo, da si je gost umil in osušil roke. Potem je postavila velik bakren vrč vina v hladilno vedrico. Mlajša dekla Kate pa je dala pred oba gospoda kositrne krožnike in dve majoliki.

»Prav si povedal!« je dejal vitez Ahac, »včasih je bilo vse bolje. Naš stari grof Blagaj nam pripoveduje večkrat, kako poceni je bilo vse v starih časih. Ko se je leta 1432 nekaj časa mudil v Ljubljani, je bil celo v tem dragem mestu mernik pšenice po šest, sedem soldov. Jajc je bilo po dvanajst za en sold ali krajcar! Tovor najboljšega vipavskega vina, kar ga je mogel nositi konj, je veljal trijeva.«

Ta trenutek je vstopila aslida, plemenita Fraunsteinerdeset grošev ali en tolar.« Jeva. Oglenočrni, lahno kodrasti lasje s temnomodrim leskom so ji obrobljali ponosno čelo; zadaj so bili spleteni v dolgo kito. Na glavi se je svetil rdečesvilen šapelj z zlatimi motvozi. Izza gostih trepalnic so žarele velike črne oči. Lep bi bil ta blede, duhoviti obraz, da ga niso kazile ošabne, posmehljive ustne in prekreпки podbradek. Obličje, vrat, roke so bile bele ko hermelin. Temnordeče krilo iz finega angleškega sukna z zelo širokimi rokavi je bilo nad prsmi globoko izrezano in kazalo rožnatobelo spodnjo opravo. Usnjati pas so krasili biseri in srebrne arabeske; med prsmi ga je zapenjala široka zlata zapon. Levi podlaket je oklepala zavita srebrna zapestnica s kačjima glavama.

Stasa Gorenšek

ZA MLADE POSTAVE

Pomlad prinaša s sabo sonce, lepe dni in veselo razpoloženje, obenem pa je pomlad čas prijetnih sprehodov, izletov in prvih piknikov v naravi. Moda pravi, da moramo biti na takšnih izletih oblečene športno in udobno, sicer pa to tudi same vemo, saj se najbolj sproščeno počutimo ravno v praktičnih oblačilih. To pa so prav gotovo dolge hlače, pa naj bodo na vrhu ali na dnu modne lestvice. No, letošnja pomlad jih bo spet kar rada videla. Se posebno, če bodo sešite iz priljubljenih bombažnih materialov — rebrastega žameta ali jeansa. Ukrojene so kar se da udobno, široko in ohlapno; zato pa so v pasu stisnjene s širokim pasom. Veliko je tudi žepov; spredaj ali zadaj, našitih ali vшитih. Hlače bomo dopolnile z modnimi majicami ali športnimi bluzami.

ZDRAVNIK ODGOVARJA - SVETUJE

STRES IN - KONTINENCA

Vprašanje: Zaskrbljena sem zaradi ponizane maternice, pri smehu, kašlju, kihanju ali težjem delu mi nehotе odteka voda. —

Obupana Savinčanka

Odgovarja dr. Milan Bekič: Nehoteno odtekanje seča iz mehurja — inkontinenca, je majhno področje na širokem polju medicine, ki pa ženem dela hude težave. Znanstveno raziskovanje tega problema je žene rešilo te nevarnosti, ki pa sicer ni fatalna, je pa zelo neprijetna.

Neželeno odtekanje seča je lahko kompletno; iz mehurja gre vsaka kapljica zaradi fistule na mehurju ali pa razvojnih anomalij. Pri lažni inkonti-

nenci se prazni mehur zaradi prenapolnjenosti s sečom. Ta pojav vidimo pri bulah na vratu maternice. In še ena oblika, pri kateri je žena navadno kontinentna, ko se zaradi prepočasnosti mehur deloma ali popolnoma izprazni. Na splošno je pri ženah najpogostejša stres inkontinenca — neželeno odtekanje seča pri kašljanju, smehu, težjem delu.

Nimam namena opisovati anatomije in fiziologije mehurja, vendar je zelo pomembno spoznanje, da mehur drži mišičje medeničnega dna, seč v mehurju pa ima hidrostatski pritisk, ki je vedno nekoliko manjši kot pritisk v sečni cevi. Ženi začne nehotе uhajati voda, če pride do sprememb v mišičju in elastičnosti sečne cevi.

Problem je sedaj dovolj jasn, tehnika zdravljenja je samo operativna, na ginekološkem oddelku vam bodo naredili plastično operacijo na mehurju in vas rešili te nevarnosti.

V zadnjem NT je pri tiskanju nastala napaka v zadnjem stavku predzadnjega odstavka, ki se glasi pravilno takole: Se najneugodnejši je potek poroda pri medeničnih vstavah in prečni legi.

SLUŽBA IN DOM

Sem poročena, imam sinova med desetim in štirinajstim letom ter moža. Imamo svoj dom, saj oba z mojem dobro zasluživa. Prav zato nisem pustila službe, ko sta bila otroka majhna in sem imela dobro gospodinjstvo pomočnico. Lani nas je zapustila, ker si je ustvarila družino. Vedela sem, da bo hudo in iskala sem drugo. Nisem jo našla. Hotela sem že pustiti službo, a je mož menil, da sta otroka dovolj velika, da je gospodinjstvo sodobno urejeno in mehanizirano in da bomo še vedno živeli v urejenem domu, če bomo vsi poprijeli in vsi pospravljali za seboj. Pogovorili smo se in določili vsakemu njegove dolžnosti (največ jih je ostalo meni). Praksa je čez nekaj tednov pokazala, da se dogovorjenega dela ne držimo. Podoba našega doma, za katerega smo si toliko prizadevali, je zdaj takšna: v predsobi kupi neočiščenih čevljev, preprogam se več ne pozna vzorec, v fantovski sobi nered z zmečkanim perilom pod kavčem, v garaži ropotarnica, na vrtu opustošenje, hišna gospodinja pa na robu izčrpanosti in histerije. Imate recept?

JANA

DRAGA JANA, Imam: pozabite na histerijo, pozabite na to, da imate živce. Ne posegajte na delovna območja drugih družinskih članov in se tolažite s tem, da se visok kup sesuje sam od sebe. Ko bosta fanta ugotovila, da sta že dvakrat zamudila šolo ali izlet zato, ker nista našla perila, jima bo prišlo »pod kožo«. Tudi oče bo zaropotal, če bo opazil, da mora obuti blatne čevlje. Pred preprogo zamijžite, gostov pa nekaj tednov ne vabite. Ne učim vas lepo, higienično pa še manj, a nošene srajce naj ostanejo kar pod posteljo. Brez kriz, jeze in joka seveda ne bo šlo, vendar vztrajajte in povejte, da ne boste šli na družinski izlet, če točke dogovora ne bodo izpolnjene. Naj se enkrat navadijo, da ne bedi nad njimi vedno in povsod še par utrujenih, popustljivih rok!

NATASA

MANJŠI OD MENE

Prijateljsko sem se navezala na kolega v službi. Nekaj let je starejši od mene, ni poročen, niti nima dekleta. Naju povezuje zelo dobro in iskreno prijateljstvo, ki mi je omogočilo, da sem ga globlje spoznala. Cenim ga in povem vam, da se ne bi branila, če bi mi povedal, da me ima rad. Toda on tega ne bo storil! To vem! Strašen kompleks ima, da je majhen, jaz sem približno pet centimetrov od njega višja. Slutim, da on misli o meni prav tako, kot jaz o njem, da se tudi v njem plete nekaj več kot prijateljstvo, toda zaradi svojega kompleksa molči. Prva pa tudi ne morem spregovoriti, ali ne?

FRANCKA

DRAGA FRANCKA, Moral bo spregovoriti, če čuti tako kot vi. Na svetu so stvari, ki jih par centimetrov gor ali dol ne more prečiti. Vi jih lahko pospešite, če se poskušate zmanjšati. Obujte čevlje s tankimi podplati, odločite se za mehko in padajočo pričesko. Če imate kakšen kilogramček preveč, izkoristite pomlad za to, da se ga boste znebili. Vaš prijatelj bo opazil, da ste se spremenili in vprašal se bo, za koga. Če ne bo uganil, mu lahko namignete. Saj tak namig še ni ženitna ponudba!

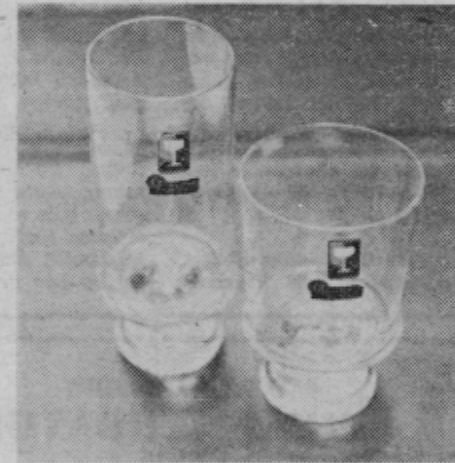
priporočamo

Praktična novost za gospodinjstva so gumijasti zamaški — pokrovčki za različne steklenice ali kozarce. Uvožni so iz Nemčije, prodajajo pa jih v veleblagovnici T. Cena: 15,70 din.

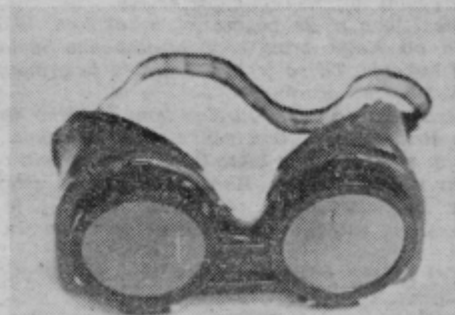
Na športnem oddelku veleblagovnice T imajo lepo izbiro dekorativnih športnih superg TIGAR v velikosti od 35 do 45, nizkih ali visokih. Cene so od 125,60 do 149,00 din.

Tele lepo oblikovane kozarce iz kristalina CORTINA izdelujejo v Steklu Zaječar, prodajajo pa v veleblagovnici Tkanina. Na voljo so vam kozarci za belo vino, črno vino, limonado in žgane pijače. Cene so od 117,60 do 129,60 din.

Za otroka okrog enega leta je primerna zelo preprosta igračka, kot je tale gumijasta kocka, ki piska. CHICCO kocko lahko kupite v prodajalni Ciciban in stane 27,70 din.

V Centromerkurjevi prodajalni Urarstvo-optika smo slikali zaščitna očala, nepogrešljiva pri najrazličnejših delih. Z različnimi stekli in raznih oblik jih izdeluje Ghealdus Zagreb. Cena: 60,00 do 70,00 din.

JELOVICA

LESNA INDUSTRIJA — ŠKOFJA LOKA — SLOVENIJA
POSLOVALNICA ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58, tel. 064 61 361

vam nudi finalizirano stavbno pohištvo vrhunske kvalitete:

okna in balkonska vrata
furnirana notranja vrata
vhodna in garažna vrata
okenska senčila (polkna, rolete, žaluzije)

montažne objekte: stanov. hiše, vikende, poslovne zgradbe

JELOVICA

20
LET

ZAGREB

ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT — ŠPORT NT

KOMENTAR

PO SONCU DEŽ

Prejšnji teden smo navdušeno pisali o prvih spomladanskih uspehih celjskih športnikov, še posebej rokometashev in nogometashev, ki so osvojili preveč dragocene točke na tujem igrišču. Kljub temu, da je april in da zaradi tega nismo ne vem kako vraževerni, pa je za soncem prišel dež.

Kar pogledajmo. Rokometasji so si v ogorčeni borbi za prvo mesto doma dovolili takšen spodrsnjajček, ki jih lahko stane, da tudi v prihodnjem letu ne bodo nastopali v prvi zvezni ligi. Doma so gostili Split, ki so ga lani na njegovem igrišču povsem gladko odpravili, tokrat pa so morali pred domačimi ljubitelji rokometashev reševati remi. Točko so sicer osvojili, vendar so zaradi tega prepustili vodilno mesto Mehaniki iz Metkovičev. To pa ni vse. Puške še ni treba vreči v koruzo, kajti tudi drugi bodo imeli svoje slabe trenutke. Vendar rešitev ni v tem, ampak v lastni skupni volji po doseganju cilja, ki bi bil največja nagrada za ves trud v letu, ko proslavljamo tridesetletnico organiziranega igranja rokometashev v Celju in Sloveniji ter (verjetno) celo v Jugoslaviji. Zato naša želja: vsaka tekma je tekma za sebe, vsaka po svoje atraktivna in odločilna. Držimo pesti, da boste celjski rokometasji poskušali v Zenici to soboto povrniti tisto, kar ste prejšnjemu izgubili doma. Težko bo, vendar poskušajte! Če se boste borili, je to že veliko. Zaupamo vam in z vami smo!

Nogometasji so nas malo razočarali. Prvič, ker so izgubili »pik« zaradi bonov za hrano, ki so jih dali igralcem (verjetno to ni tako hudo kršenje amaterskih pravil, kajti drugi delajo še huje!) drugič, ker so dovoili po dobri igri v prvem polčasu prepustiti zmago Muri. Sicer pa velja isto, kot za rokometashev: vztrajajte, kajti v tem je čar amaterskega športa.

Hud in neprijeten poraz so tudi doživele odbojkarice Gaberja v Mariboru in imajo zdaj samo še teoretične možnosti za naslov republiškega prvaka, s porazom pa so startali tudi hokejisti na travi. Pa ne samo s porazom, ampak tudi z bojaznijo, da bodo slej ko prej morali zaradi neurejenega statusa financiranja vreči palice v kot. Kakorkoli že bi bilo to škoda, če že zaradi kvalitete ne, pa vsaj zaradi igranja večje skupine, ki tako preživlja prosti čas.

Vsaj delček zime bodo še v teh dneh okusili smučarji, ki kar tekmujejo, kdo bo pripravil več tekmovalcev in tako vsaj delno zakrpal vrzel, ki je bila v pravih zimskih mesecih. Zato je še toliko bolj radostna vest, da je Andreja Jezernik, članica Izletnika Celje, osvojila naslov mladinske prvakinje Slovenije in tako vsaj en pravi »skalpa« prinesla v riznico priznanj celjskih smučarjev.

V teku so tudi številna šolska tekmovalstva, ki so izredno dobro obiskana in dajejo tudi nove talente, na prve množične akcije pa se pripravljajo tudi pri zvezi za rekreacijo. Zdaj prihajajo tisti meseci, ko bomo začeli hoditi v naravo ali teči ali kolesariti. Torej že zdaj z občasnimi treningi skrbimo za kondicijo, da bomo kasneje lažje opravili trimovske akcije.

Zelje ob koncu: prihodnji športni vikend naj bo tudi v znamenju aprilskega vremena, kajti če je po soncu dež, potem je po dežju sonce. Torej bi tokrat morale celjske ekipe zmagovati in prinesli domov dragocene točke za čimboljšo uvrstitev na lestvici.

TONE VRABL

KARATE V CELJU

OBRAMBA IN POEZIJA

Za tiste, ki poznajo stari japonski borilni šport karate, pomeni to nekaj več, je skoraj kot poezija, vsaj tako pravijo. Glede na to, da ima karate v Celju že tradicijo in da se okoli dvesto ljudi ukvarja s tem športom, o katerem sicer malo ali skoraj nič ne pišemo, smo se tokrat odločili, da na našo športno stran uvrstimo sestavek ali bolje povedano intervju, ki ga je z Rudijem Jakhom zapisal Milenko Strašek.

Navada je, da vprašanega najprej predstavimo?

»Rudi Jakhel, Celjan, študiral arhitekturo in seveda doštudiral, postdiplomski študij za doktorat v Aachnu z izdelavo disertacije še letos, nekdanji državni reprezentant (1971) ter bivši viceprvak Jugoslavije (1971). V Nemčiji bil predavatelj karateja na inštitutu za telesno vzgojo član vrhovnega sodniškega zbora za karate v ZRN in poseben svetovalec zvezne tehniške komisije za karate (tudi v ZRN), mojster karateja 3. DAN, predvsem pa navdušen ljubitelj tega plemenitega športa.«

Karate klub v Celju obstaja že od marca 1969. V tem času je bil naš sogovornik v

Nemčiji, kjer se je aktivno ukvarjal s karatejem, kot lahko razberemo že iz osnovnih podatkov. Ko se je vrnil v Celje, so odprli klub, čez nekaj mesecev pa ga je po sili razmer prevzel Rudi Jakhel. Takrat so bili še vezani na Budokai center v Zagrebu. V tej organizaciji je klub ostal do lani, ko je celjski karate klub začel z ureditvijo skupnosti za razvoj jugoslovanskega karateja AIKIDU in ju-juca (džiu-džica) v SRS-JUGOKAI. Ta organiza-

cijski preobrat je vezan predvsem na vrnitev Rudija Jakhela, nekdanjega trenerja kluba.

Kolikor je znano, tovrstne literature v Jugoslaviji skoraj ni. Odkod si zajemal znanje, ki si ga potem posredoval naprej?

»Intenzivno sem se spoznal s karatejem preko literature v Nemčiji. Povedati moram, da se nisem nikoli nameraval ukvarjati s karatejem tako intenzivno kot sedaj. Prvotno sem težil za tem, da si izpopolnim telo kot orožje. Takozvana mestna družba na zahodu to postavlja že kot nujo. Hkrati pa se v karateju skrivajo čudovite možnosti, ki jih poznamo karate šole ne izkoriščajo dovolj, po drugi strani pa zaradi tega, ker ima karate izreden psihološki efekt, o katerem bi spregovoril drugič.«

Bi morda nekoliko več spregovorila o svojem sedanjem delu na področju, o katerem govoriva?

»Trenutno sem trener kluba, predsednika namreč nimamo, kar je naš glavni problem. V klubu je okoli sedemdeset aktivnih članov, medtem ko šteje članstvo okoli dvesto ljudi.

Ko sem se vrnil iz Nemčije, je bil karate klub v krizni situaciji, ki je bila posledica nemogočih razmer v jugoslovanskem karateju.

Povedal sem že, da smo ustanovili našo skupnost, ki se je strokovno osamosvojila od obstoječih avtoritet v Jugoslaviji. To je za Celje seveda velik korak. Naše osnovno delo je razvijanje lastne borilne tehnike, ki bo zagotavljala tako množičnost kot tudi vrhunske športne rezultate. Na drugi strani pa mora omogočiti uspešno, lahko osvojljivo sintezo borilnih panog karateja, aikida in ju jutsa, kar je največje pomena predvsem za namene splošnega ljudskega odpora. Ta tehnika se je pokazala za zelo uspešno.«

Ideja o vključitvi karate kluba in njegove dejavnosti v koncept splošnega ljudskega odpora je vsekakor izredno pozitivna, sicer pa smo se z Rudijem Jakhom že dogovorili, da nam bo o tem športu povedal nekaj več naprej v nadaljevanjih. Tako bomo utegnili spoznati karate še z drugih vidikov in ne le kot šport, ki zna biti od sile nevaren.

MILENKO STRASEK

IZ DELA ŠŠD

ODLIČNI VELENJČANI

Na področnem prvenstvu pionirjev in pionirk ŠSD celjske regije, ki je bilo vzorno organizirano v strošnem domu SD Kovinar v Strahov, so vsa odličja tako med ekipami in posamezniki porabili mladi Velenjčani. Vse kaže, da v tem mestu vzorno skrbijo vsi dejavniki za razvoj strelstva med pionirji in pionirkami. Ob takšnem uspehu velja mladim Velenjčanom izreči le priznanje in čestitke za željo, da bi tudi na republiškem prvenstvu kar najbolje uspeli.

Nastopilo je nad 80 strelcev iz vseh občin z izjemo šmarske.

gov. Posamezniki — 1. Petek 161, 2. Trankaus 160, 3. Jazbinšek 158 (vsi Ve), 4. Brunšek (La) 156, 5. Mastnak (Št) 156.

Pionirke — 1. ŠSD LIGNIT (Ve) 684, 2. Ponikva 500, 3. Štore 397, 4. Ljubno 390, 5. Zalec 336 in 6. ŠSD F. SKOK (Ce) 210 krogov. Posameznice — 1. Trankaus 148, 2. Ramšak 148, 3. Veleber (vse Ve) 136, 4. Arh (Po) 130, 5. Jurovič (Ve) 128.

Nastopilo je nad 80 strelcev iz vseh občin z izjemo šmarske.

V PONIKVI KOT ČEBELICE

ŠSD na OS Ponikva pri Celju šteje nad 130 aktivnega članstva. Čeprav je šola brez telovadnice in ima na voljo le skromno telovadišče je ŠSD razvil ob prizadevnih mentorici učiteljici Ireni Gabrškovi bogate oblike dela s pestro vzgojno vsebino. Na prvo mesto velja postaviti planince,

kar 100 po številu, ki vneto hodijo v gore. Za seboj imajo v zadnjih mesecih vzpone na Triglav, Raduho, Kamniške Alpe, Uršijo, Smrčkovce. Izredno vneto vadijo in tekmujejo med seboj tudi v rokometu, košarki, namiznem tenisu, folklori, nogometu, šahu, strelstvu in kolesarstvu. V tem kraju so tudi navdušeni za atletiko, saj imajo v Ponikvi dobre tekače v krosih.

Najboljši v občini pa so v nogometu in namiznem tenisu, pa tudi v šahu so ml. pionirke najboljše v občini. Tudi smučarji radi, žal pa že dve leti ni bilo v domačem kraju pogojev za vadbo. Le 5 strokovnih delavcev skrbi za napredek v ŠSD — 2 iz vrst prosvetnih delavcev in trije znanjci sodelavci. Vsi z nestrpnostjo pričakujejo novo šolo in z njo moderno telovadnico. S pri-

dobitvijo telovadnice pa v Ponikvi obljubljajo, da se bodo s svojim delom in rezultati v ŠSD pridružili najboljšim društvom v celjski regiji.

K. J.

PRVO MOZIRJE!

Na občinskem prvenstvu ŠSD v moziški občini je v streljanju pri pionirjih zmagalo Mozirje pred Gornjim Gradom, Ljubnim in Lučami, pri pionirkah pa Ljubno pred Mozirjem in Gornjim Gradom. Med posamezniki je bil najboljši Brinovec (Mo) pred Polčnikom (Lu) in Potočnikom (Lj), med posameznicami pa Kosmačeva (Lj) pred Remicovo (Mo). Nastopilo je nad 40 mladih strelcev. Na občinskem prvenstvu ŠSD v laški občini je nastopilo nad 30 mladih strelcev. Pri pionirjih je zmagalo Laško pred Radečami in Rimskimi toplicami, pri pionirkah pa Radeče pred Rimskimi toplicami.

AVTOMOBILIZEM

RALLY — Tekmovalci AMD Slavko Slander Celje so tudi letos na avto rallyju na Madžarskem dosegli velik uspeh. O tem nam je nekaj več povedal vodja celjske ekipe Ivan Terjavčnik, ki je dejal: »Ekipni pokal je ponovno naš. Naša osemčlanska ekipa je ponovno osvojila pokal rally Koeszek — Savarija. Enkrat smo že osvojili pokal v trajno last, sedaj pa smo istega osvojili že drugič in če to ponovimo prihodnje leto, bo od 11. rallyjev kar šest naših. Med posamezniki moramo omeniti iz vrstnega Draga Fridriha in sovoznico Marijo Fridrih, ki sta v največji kategoriji osvojila premočno prvo mesto. Dobro pa so se še uvrstili — Biderman, ki je bil drugi in Rudi Stopar s četrtim mestom v kategoriji do 850 cm, dalje Jože Smere — Groser (Laško) druga in Edj Flisar tretji v kategoriji do 1150 cm.«

Omeniti pa moramo, da je na tem tekmovalstvu sodelovalo več kot 70 tekmovalcev iz Madžarske, Čehoslovaške in Avstrije ter izredno močna ekipa AMD Slovenska Bistrica.

J. KUZMA

SMUCANJE

SMUCANJE — V organizaciji SK Izletnik Celje je bilo v soboto in nedeljo na Golteh več smučarskih tekmovalstev. Najprej so se pomerili najmlajši in to cilčanki in cilčanke v veslesalomu kjer je tekmovaljevala za kategorizacijo. Nastopilo jih je preko 70 iz več kot 20 klubov. Pri cilčankah je zmagal Tomaž Čizmar (Olimpija) 51,45, pri cilčankah pa Andreja Leskovšek (Novinar) 54,39. Drugi dan tekmovalja pa so se prav

tako za kategorizacijo pomerili ml. pionirji in pionirke. Pri ml. pionirkah je zmagala Meta Jerman (Olimpija) 50,25 ... 7. Špela Jagrič 54,57 ... 16. Natalija Vrečar (one Izletnik) 59,54 itd. Pri ml. pionirjih je zmagal Tomaž Dornik (Olimpija) 49,62 ... 4. Rado Klakočar (Izletnik) 51,20 itd.

Za obe tekmi velja omeniti, da je na Golteh deževalo, tekmovalce pa je motila tudi gosta megla.

Na II. slovenskem tekmovalstvu kmetijcev v veslesalomu je nastopilo preko 50 tekmovalcev iz 15 OZD, pod pokroviteljstvom ČP Kmečki glas. V skupini do 35 let je zmagal Dušan Seljak iz Ziri, 4. Janko Potočnik (Hmezd), ... 8. Vili Ribič, ... 17. Franc Jane (vsi Hmezd), nad 35 let: je zmagal Franc Plestenjak (KZK Kranj), ... 3. Vlado Birs (Hmezd), 4. Milan Zolnir (IH Zalec) itd. Pri ženskah je zmagala Andreja Pečjak (Agro. Lj.), 2. Eva Orač, ... 4. Anka Sribar, ... 6. Marija Ocvrk (vse Hmezd). Ekipno: 1. Hmezd itd.

Zbral: T. TAVCAR

SMUCANJE

SMUCANJE — Na Golteh so se pomerili smučarji sestavljeni organizacije združenega dela ITC na svojem prvenstvu. V veslesalomu je nastopilo preko 60 tekmovalcev. Ekipno so zmagali predstavniki Libele pred Ferralitom, Kovinoteno in Klimno. Zmagovalci med posamezniki pa so: članice — Banko (Libela) 50,0, Delak (Ferralit) 61,5 in Kessler (Kovinoteno) 66,0. Mlajši člani: Cerič (Ferralit) 43,0, Rihčar (Klima) 45,0 in Zupanc (Ferralit) 48,0. Starejši člani — Tanšek (Libela) 48,0, Mulej (Libela) 49,0 in Muzlovč (Kovinoteno) 50,2.

NOGOMET

Začelo se je tekmovalje v CNP. Rezultati I. skupine: Kovinar — Ljubno 1:3, Senovo — Olimp 1:2, Brežice — Papirničar 0:0, Straz — Šostanj 2:1, Boč — Opekari 1:1 in Pivovar — Celulozar 3:1. II. skupina: Elkrj — Zalec 1:3, Ponikva — Polzela prelozeno in Vransko — Kozje 3:3, Mladinska skupina: Dravinja — Šostanj 1:2, Olimp — Zalec 2:4, Rudar — Šmartno 1:3, Kladivar — Vojnik prelozeno in Brežice — Polzela 1:9.

T. TAVCAR

KEGLJANJE

KEGLJANJE — Mladinci Celja in Hmezada so na letošnjem republiškem prvenstvu dosegli izreden uspeh. Mladinska ekipa Hmezada je v Trbovljah osvojila prvo mesto, Celjani pa so bili tretji. Dekleta so nastopila v Ljubljani. Tu ekipnega uspeha ni bilo, pač pa so med posameznicami najboljše mesta osvojile predstavnice Zaleca in Celja. Zmagala je Privkšova iz Zaleca s 418. keglji, Celjanka Lubejeva je bila druga 396, Jesičeva (Zalec) četrta in Rakita (Zalec) peta. Obe sta podrla 387 kegljev.

HOKEJ NA TRAVI — Hokejisti na travi so startali v spomladanskem prvenstvu zvezne lige. V Zagrebu so izgubili proti Concordiji 0:3. Te dni pa se bo dokončno rešilo vprašanje ali bodo v Celju še sploh gojili ta šport kajti minimalna finančna sredstva močno hromijo dejavnost te športne vrste.

J. KUZMA

SAH

V VODSTVU SENTJUR

Celjsko šahovsko področje ekipno prvenstvo je v največjem teku. Te dni so odigrali sedmo kolo. Na vrhu tabele je prišlo ponovno do spremembe. Vodstvo so prevzeli šahisti Sentjurja ki so premagali Velenje B 2,5:1,5. Ostali rezultati 7. kola: Celje: Zalec B 3:1, Cinkarna: Prebold 2:2, Polzela: Sempeter B 2:2, Zalec ml.: Navarje 1:3 in Laško: Zreče 2,5:1,5.

Vrstni red: Sentjur 17, Celje ml. in Velenje B 16,5, Laško in Zalec B 16, Prebold in Sempeter B 15, Navarje 14,5 (4), Cinkarna 12,5, Polzela 11, Zreče 10,5 (4) in Zalec ml. 3,5.

TURNIR ŽELEZNIČARJEV

Ob dnevu železničarjev, 14. aprila, bo v Celju velik šahovski turnir, na katerem bodo sodelovali najboljše celjske šahiste. Vodja celjske železničarske ekipe Franc Pešec je povedal: »Ob dnevu železničarjev bomo tudi mi železničarji pripravili svoj turnir. Na njem bodo sodelovali najboljše celjske šahiste in deset najboljših iz naše ekipe. Pričakujemo lepo udeležbo in želimo popestriti šahovsko dejavnost v Celju.«

Turnir bo v ponedeljek, 14. aprila, v dvorani železniške postaje Celje.

FINALE NAJBOLJSIH

Prvi del letošnjega sindikalnega šahovskega prvenstva se končuje. Nastopa 157 ekip z 628 šahisti. Letos je tekmovalje razdeljeno po posameznih skupinah. Pravico nastopa imajo tudi temeljne organizacije združenega dela. S tem smo dosegli, da je izredno veliko število ekip in da lahko tudi najmanjša delovna skupina nastopa v svojem TOZD. Prvi zmagovalci in finalisti so že znani. To so Ingrad, Klima, Aero, Železnica promet, Kovinoteno, Flinomehanika, Obnova in UVJ Celje.

NOGOMET

SPOŠTOVALI BOMO ODLOČITEV

Odločitev je padla. Disciplinska komisija NZS je kaznovala v prvem procesu sedem republiških moštev. O Muri bo odločal prihodnjič, enako pa tudi za ekipe v conskih ligah. V slovenskem nogometu je nastala prava revolucija novih pogledov, ki naj bi zagotovili vsaj v Sloveniji pravi amaterski nogomet. Vrstna Kladivarja je zaradi tega izgubila tri točke. To ni tragično, je pa opozorilo za bodoče delo. Celjani so izgubili samo eno mesto na lestvici in imajo sedaj 14 točk. Nobene nevarnosti ni za morebitni izpad, priložnost za najvišji uspeh pa so tako že izgubili v jesenskem delu tekmovalja.

»Odločitev republiške disciplinske komisije NZS smo sprejeli z vso resnostjo. Ne bomo se pritoževali, kajti mišljenja smo, da je tu potreben v prvi vrsti družbeni dogovor vseh ekip republiške lige in obeh con. Naše društvo je kaznovano, ker smo dajali igralcem bone za dodatno hrano kot odškodnino za izgubljene kalorije na treningu. Komisiji smo dali vse podatke. Ne skrivamo nič in če želimo v Sloveniji imeti čist amaterski nogomet, ga bomo imeli. Tudi na Glaziji.« To so bile besede predsednika ZNK Kladivar Zlata Jerička na nedeljskem srečanju Kladivar-Mura, ko so gledalci in ljubitelji nogometa vpraševali, če se bo celjska ekipa pritožila.

Celjani so se priključili slovenski akciji — uvesti popolni amaterizem v naš nogomet. Vprašanje pa je, kako bodo najboljše slovenske ekipe, kot prvaki naše republiške lige, lahko držali korak z moštvimi ostalih republik, ki nimajo tega spornuma in pri katerih se še izplačujejo hranarine, dodatne premije in druge ugodnosti? Amaterski nogomet je vsekakor zdrav. Toda svoj namen bomo dosegli šele takrat, ko bo sporazum veljal za vse ekipe in moštva v naši Jugoslaviji, za vsa društva, ki so člani »Nogometnog saveza Jugoslavije«.

J. KUZMA

TMC SVETUJE

Kot veste, vsakih štiri najst dni obiščemo Tehnomercatorjeve trgovine s ploščami in med vsem, kar čaka kupca na njihovih policah, izberemo samo tri plošče za našo predstavitev. Verjemite ali ne, da je to najtežje delo, saj je od toliko plošč težko izbrati samo tri, vse naenkrat je pa nemogoče predstaviti.

DEEP PURPLE —
STORMBRINGER

To je najnovejša plošča znanega ansambla Deep Purple, ki ga mladim ljubiteljem rock glasbe ni treba posebej predstavljati. Povemo naj, da so ploščo posneli septembra 1974, in da je prišla k nam z majhno zamudo. Glasba je dobra, pestra, vsebuje veliko novih in prijetnih glasbenih zamis-

li. Omembe vredna je oprema ovitka, ki ima na zadnji strani natisnjena besedila vseh skladb, kar močno pogrešamo pri opremi vseh plošč.

DUSKO LOKIN —
RIJEČI POMIRENJA

To je velika plošča Duška Lokina, pri Tehnomercatorju posnel poleg novih melodij tudi nekaj svojih najuspešnejših hitov. Popularnost Duška iz dneva v dan raste, zato vam predlagamo, da se čimprej oglasite pri Tehnomercatorju, kajti prav lahko se zgodi, da bodo plošče kmalu razprodane. Seveda pa boste ljubitelji Duška Lokina, pri Tehnomercatorju lahko izbirali tudi med mnogimi drugimi njegovimi ploščami.

LIBERTAS —
PONOC NAD GRADOM

Vokalno instrumentalna skupina »Libertas« je s svojo vedro zasedbo in prijetno glasbo postala zelo znana in tudi njihove plošče, ki jih zadnje čase kar pridno snemajo, gredo dobro v prodajo. To

je najboljši dokaz, da je v njihovi glasbi nekaj, kar privlači.

V Tehnomercatorjevih trgovinah s ploščami vam bodo predvajali vsako ploščo in če vam bo všeč, bo seveda vaša domača fonoteka bogatejša za ploščo ali dve. Nasvet! Svetujemo vam obisk pri Tehnomercatorju.

LESTVICA

Na začetku vam naj sporočimo ime tokratnega izrebanca, ki dobi ploščo: Lovrič Boža, Tkalska 3/a, 63000 Celje. Čestitamo!

Po vaših predlogih smo sestavili takšno lestvico, ki jo boste lahko poslušali v Mladinski oddaji našega radia v petek, 18. aprila.

1. Dan ljubezni — Pepel in kri
2. Bungle in the Jungle — Jethro Tull
3. Ding dong — George Harrison
4. Da mi je znati kolj joj je vrag — Bijelo dugme
5. Enakonočje — Pepel in kri R. V.

IRENINI IZLETI Z JEŽKOVIM KLUBOM

Ježkov klub JUGOBANKE ni potreben posebej predstavljati. Že smo pisali o njem, o njegovi priljubljenosti in tudi o tem, koliko si prizadeva, da bi bili člani kluba zadovoljni.

IRENA HISOVIČ, učenka osnovne šole Slavka Šlandra, je stara 12 let. Članica Ježkovega kluba je že od njegove ustanovitve dalje, to pa je od 1971. leta.

Na hranilni knjižici ima vložnih že 1100 dinarjev, varčuje pa že dolgo vrsto let. Ima štiri raznobarvne značke z emblemom ježka. Ko je Irenina denarna vloga narasla do 500 dinarjev je dobila nagradno izkaznico, ki odpira pota v kino.

Pri 800 vložnih dinarjih je Irena dobila pas z ježkovim emblemom, pri vložnih 1000 dinarjih pa je prišla v poštev za žrebanje. No, sreča ji ni bila naklonjena in foto aparata, ki je bil izreban, Irena ni dobila. Pa drugič, si je dejala, in v hipu pomislila na druge možnosti, ki se ji nudi kot članici Ježkovega kluba pri Jugobanki.

Pri vložnih 500 dinarjih je Irena izkoristila pravico, da se udeleži izletov, ki jih prireja Ježkov klub. In tako si je Irena že ogledala, seveda skupaj z ostalimi člani JEŽKOVEGA KLUBA iz vse Slovenije, Postonjsko jamo, Vrhniko in Taborso jamo. Na izlet jih je odpeljalo več avtobusov in po Ireninem pripovedovanju je bilo na izletu zelo veselo.

Obdarovali so jih z obeski za ključke, dobili pa so tudi majice, kjer je bil na sredini natiskan ježek — simbol Ježkovega kluba.

Irena si je na izletih pridobila veliko prijateljev, še več pa jih ima v šoli, kjer so tudi njeni sošolci člani Ježkovega kluba. Prijatelje ima tudi v bloku,

kjer stanuje in njihove »debate« na stopnišču se vrte okoli izletov, ki jih bodo z Ježkovim klubom še napravili.

Kam jih bo letos vodila pot? Prvo soboto v prihodnjem šolskem letu ga nameravajo napraviti. Kam se bodo potepali, še ne vedo. Dovolj je še časa za premislek. Do takrat pa bodo člani Ježkovega kluba hodili v kino. KINO? Da, ker se bo zvrstilo veliko kinopredstave. Prva bo v soboto, 12. aprila v samo z nagradno izkaznico Ježkovega kluba. Povedali smo že, da morajo imeti zato pri JUGOBANKI v Celju ali pa v njenih ekspoziturah po Sloveniji, vložnih 500 dinarjev. S tem so si pridobili nagradno izkaznico, z njo pa vstop na brezplačne kino predstave. Prva bo v soboto, 12. aprila v kinu Dom v Celju. Zavrteli bodo film MOJ PRIJATELJ BEN. Sledila bo še vrsta dobrih mladinskih filmov, o katerih vas bomo še obveščali. V Novem tedniku in v RADIU CELJE.

Otroci, v soboto na svidenje na kino predstavi JEŽKOVEGA KLUBA v kinu DOM v Celju! Hitite in vložite pri JUGOBANKI 500 dinarjev, ker boste tako postali član Ježkovega kluba in si boste vse kinopredstave lahko brezplačno ogledali.

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

A. TOZD Industrija gradbenega materiala (IGM Medlog)

1. vodja nabave in prodaje
2. referenta prodaje
3. strojnega tehnika
4. tajnice
5. kuharice
6. strojnega ključavničarja
7. obratovnega električarja

Poleg predpisanih splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1.: dokončana srednja ekonomska ali komercialna šola ter 5 let delovnih izkušenj na ustreznih vodstvenih delovnih mestih,
pod 2.: dokončana srednja ekonomska ali komercialna šola in odslužen vojaški rok, ali dokončana trgovska šola in najmanj 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delovnih mestih,
pod 3.: dokončana tehniška srednja šola strojne smeri, 5 let delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok,
pod 4.: dokončana administrativna srednja šola ter 2 leti delovnih izkušenj,
pod 5.: izučena — KV — kuharica ter 1 leto delovnih izkušenj ali priučena kuharica ter 5 let delovnih izkušenj
pod 6.: izučen — KV — strojni ključavničar ali strojni mehanik, 5 let delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok,
pod 7.: izučen — KV — obratovni električar ali elektromehanik, 5 let delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok,

B. SDS Skupne službe
Vodja oddelka za zunanjetrgovinsko poslovanje

- POGOJI:
— dokončana visoka ali višja šolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
— pooblastilo za zunanjetrgovinsko poslovanje,
— znanje enega tujega jezika

Za objavljena delovna mesta je obvezno poskusno delo. Kandidate vabimo, da se prijavijo kadrovske službi GIP »Ingrad« Celje, Ljubljanska cesta 16, do zasedbe delovnih mest.

uniles

OD TAL DO STREHE

vam pomagamo graditi ali obnoviti vaš dom...

LES • MIZARSKÉ PLOŠČE
LESENE STENSKÉ OBLOGE
PARKET • STAVBNO POHIŠTVO
KERAMIČNE PLOŠČICE
GRADBENI MATERIAL

lesnina
Trgovina CELJE - Babno 3

Zelim podrobnejše informacije o:

Moj naslov:

Izrežite in pošljite na naslov: »LESNINA« — SJEP, 61000 LJUBLJANA, Parmova 53 (2 G)

Mladinski mešani pevski zbor Gimnazije Celje priredi ob 30-letnici zbora v počastitev 30-letnice osvoboditve

JUBILEJNA KONCERTA

v petek, 18. aprila za vse nekdanje člane zbora in v torek, 22. aprila za javnost.

Oba koncerta bosta v Narodnem domu ob 19.30.

Za vse nekdanje člane pevskega zbora je koncert brezplačen in lahko vstopnice rezervirate do 15. aprila telefonično na tajništvo Gimnazije, številka 22-528 od 8. do 12. ure.

Rezervacija in prodaja vstopnic koncerta za javnost bo od 15. aprila dalje v tajništvu Gimnazije.

GOSTIŠČE JEZERO BRASLOVČE VABI

- na oddih, veslanje in ribolov
- v petek od 14. do 20. ure
- sobota, nedelja od 10. do 21. ure
- otvoritev 11. aprila

Združite prijetno s koristnim, saj ribe čakajo na vas!

KMETOVALCI!

Ne zamudite ugodne prilike in si že v predsezoni kupite kmetijske stroje za vsa letošnja dela, posebno za spravilo sena po konkurenčnih cenah. Za pomlad si nabavite takoj: trosilnike hlevskega gnoja KRPAN 30, razsipalnice umetnih gnojil Vicon-Creina B-75.

Za spravilo sena takoj dobite motorne kosilnice BCS, traktorske bočne in zadnje — domače — uvožene, obračalnike za seno Favorit 220 in Panonija O-220, samonakladalne prikolice Senator 22 in Pionir-17, puhalnike Tajfun, ventilatorje za dosuševanje sena, silo-kombajn Mengele MB-J.

Dobava blaga takoj!

Informacije daje AGROTEHNIKA — TOZD trgovina Ljubljana, s poslovalnicami Ljubljana, Titova 38 (315-555), prodajalna JURČEK, Ljubljana, Titova 50 (313-398), Murska Sobota, Titova 25 (069 21-508), Celje, Aškerčeva 19 (063 25-500), Maribor, Meljska 5 (062 23-081), Ljutomer (069 81-083).

Obiščite nas na Gorenjskem sejmu v Kranju od 10. do 20. aprila 1975.

PROBLEME DANAŠNJEGA ČASA

ENERGETSKO KRIZO ONESNAŽEVANJE OKOLJA REŠUJEJO

- schiedel — YU — dimniki
- schiedel — YU — zračniki
- schiedel — YU — jaški za smeti

SCHIEDEL-YU-DIMNIK

- porabi do 40 % manj goriva
- ne onesnažuje ozračja s škodljivimi snovmi

JE OKROGEL: daje boljši vlek, je enostaven pri čiščenju

IMA KISLINOODPORNI ŠAMOTNI VLOŽEK: je odporen proti ognju, kislinam, varen pred zasajevanjem, toplotno obstojen

JE MONTAŽEN: zato varčen pri postavitvi, pri prostoru in cenen

Proizvaja, prodaja, montira, uvaža in izvaža

Proizvodno gradbeno podjetje GRADNJA ŽALEC Aškerčeva 4

Enota: Proizvodnja gradbenega materiala

Latkova vas pri Preboldu, tel. 722-027

Naše proizvode lahko kupite v vseh PRODAJALNAH GRADBENEGA MATERIALA širom po domovini.

LAŠKO PIVO

LAŠKO

MALI OGLASI

PRODAM

PRODAM sladko seno. Vprašati Stepišnik, Dobrava 19 63000 Celje

ENOOSNO prikolico 3500 KG prodam. Mastnak Ivan, Vrbje 21, Zalec

PRODAM kravo z novim mlekom. Golež Anton, Brezova, Smartno v Rožni dolini.

KUPIM komplet garnituro za avto avto avto varjenje. Ali pa

samo jeklenke. Pismene ponudbe na Janko Cerovšek stolpič 3. Sentjur.

PRODAM jeep VILUS za dinarjev 8000,00 ogled do 8 zjutraj. Mak Franc Ojstreska vas, pošta Tabor pri Vranskem.

OSEBNI avto R 8 mayor ugodno prodam. Javornik, Zidanškova 6 Celje.

PRODAM Opel Kadett letnik 70/71 Informacije Plahuta Alojz, Saleška 2 Velenje, telefon 851352.

OPREMLJENO in ogrevano sobo s centralno kurjavo oddam ženski osebi. Ponudbe pod »Redna.«

SPACKA ter trivrstno diatonično harmoniko 5 registrsko prodam. Slance 12 pošta Teharje.

VW CARMAN-GHIA, 1200 ccm starejši letnik, dobro ohranjen ugodno prodam. Informacije na telefon 730-700 int. 77, od 6 do 14 ure.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame in sestre

Marice Golec

rojene Leben

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti v prerani grob. Hvala tudi Jeranu za poslovlilni govor na domu, in g. župniku Medvedu. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoči:

hčerka Milena z možem Lojzom, Slavica, sestra Justa z možem in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V ponedeljek smo pospremili k zadnjemu počitku našega dragega ata in starega ata

Antona Kramerja

iz Medloga pri Celju

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Darovali cvetje in vence. Posebna zahvala govorniku, gasilcem PGD Lopata, Babno in Ostrožno, č. duhovščini in drugim. Hvala zdravniku dr. Jožetu Grilcu, ki mu je nesebično lajšal bolečine v zadnjih mesecih.

Zalujoči otroci z družinami

ZAHVALA

Ob prerani, nepričakovani in bridki izgubi naše ljube žene, mame, babice in sestre

Fani Markl

rojena Hlebec

iz Rečice pri Laškem, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako lepem številu spremlili na njeni zadnji poti in nam ob težkem trenutku stali ob strani. Posebej se zahvaljujemo pevskega zboru, godbi, duhovništvu, govorniku, družbenim organizacijam in kolektivu Mladinske knjige.

Zalujoči:

mož Ivan, sin Franci z družino, brat Slavko, sestra Marija in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moža, brata in strica

Franca Jakšeta

se zahvaljujem vsem, ki so ga spremlili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebna hvala tov. Viliju Špatu za ves njegov trud, obč. gasilski zvezi gas. društva Gaberje ter vsem ostalim gasilskim društvom, kolektivu in pevcem Avto Celje, komornemu moškemu pevskega zboru, ter vsem govornikom za njihove tople poslovlilne besede, darovalcem cvetja, godbi ter vsem prijateljem ki so mi v najtežjih trenutkih stali ob strani. Posebna hvala družini Ažman in Komerički Pavletu za nesebično pomoč.

Zalujoča:

žena Marica ter drugo sorodstvo

PRODAM dve stenski sušilni kapi in peč na olje, novi. Telefon 063-229-95.

UGODNO prodam sedežno garnituro, kavč, dva fotelja, tepih ter trodelno omaro za dnevno sobo. Informacije Rehar Ludvik, Gubčeva 10 Celje II. nadstropje.

UGODNO prodam kosilnico »GUDBROD« za vsak teren. Ružič Ivan, Košnica 69 Celje.

HISO visoko pritlično podkleteno z vrtno takoj vseljivo prodamo. Ogled v nedeljo 13. 4. 1975 dopoldne od 9 ure naprej. Sp. Trnovlje 232 Celje.

PRODAM kravo sivko 8 mesecev brejo. Jordan Jože, Gotovlje 93 Zalec.

PRODAM električni štedilnik, pomivalno korito dvojno in otroško posteljo z vložkom. Ogled od 16,00 do 18,00. Ladiha, Čopova 11 Celje.

PRODAM hlevski gnoj lahek voz na trda kolesa, tračno žago za hlodovino in kolesa za gumi voz, kompletne z osi 16 »col«. Glinsko 7 a pri Ljubečni pošta Skofja vas.

PRODAM televizor RI NIS — Atlas. Sorec Vili, Bukovžlak 53, pošta Teharje pri Oberžan. Ogled možen vsak dan.

PRODAM svetlo lepo kombinirano omaro jesen, velikost 170 x 170. Volferl Ma-

rica, Ulica 29. novembra 55. Telefon 063-237-34.

GARAZO leseno na otoku v bližini gostilne CULK prodam zaradi selitve. Fister Anton, Ulica bratov Vošnjakov 26/B Nova vas, Celje

PRODAM bréjo kravo šeko, trodelna okna, strešno »opeko, folcer, kopalno kad, garažna vrata, Čater Roman, Zadobrova 40, Skofja vas.

PRODAM dobro ohranjen moped TOMOS V 15 petbrzin ter KUPERSBUSCH dodatno peč. Kamenik Jože, Zavrh 2 Dobrna

PRODAM 110 kg prašiča. Babno 7, Celje

UGODNO prodam avto Zastava 1300 cm. Ulaga VIII, Gotovlje 92

KUPIM rabljen les opaže in stebre za gradnjo hiše. Sporočite v bife Park Celje, Maistrova 2

PRODAM obračunalnik za BES v dobrem stanju. Zdošek Angela, Luterje 17 63232 Ponikva.

PRODAM skobelno mlzo (Hobelponk), Vojnik 7, trg.

PRODAM 2 otroški postelji različno veliki z vložki. Ugodno. Cverlin Avgust Celje, Skvarčeva 1

TOMOS 4 KS za čoln prodam. Meznarič, Celje, Ribarjeva 2

PRODAM dobro ohranjen motor JAWA 90. Pučko, Ulica Bratov Vošnjakov 35, Celje

ZASTAVA 750 letnik 1968 dobro ohranjen ugodno prodam. Registriran do marca 1976. Ogled vsak dan popoldan. Lah Edvard, Polzela 181.

NOVEJSO orehovo spalnico prodam. Vprašati krojaštvo, Trg Svobode 7 Celje.

PRODAM 200 kom. salonitnih plošč II. vrste. Korenjak Franc, Lokarje 3 Sentjur.

AMI BRAK ugodno prodam (tudi na kredit). Registriran do aprila 1976. Marinkovič, Skvarčeva 6 Celje) za bencinsko črpalko na Ljubljanski cesti).

PRODAM dva oslička. Ponudbe pod »Poceni.«

PRODAM Fiat 750 v odličnem stanju malo vožen. Informacije pri Černivec Vrunčeva 25/B Celje.

PRODAM Fiat 750 v dobrem stanju. Ogled popoldne od 16 do 19 ure. Rizmala Dušan, Breg 87 Polzela, poleg tovarne nogavic.

FIAT 750 letnik 1965 zelo dobro ohranjen prodam. Cena 7500,00 dinarjev Šafer,

Kajuha 9/I Celje, Telefon 262-97.

PRODAM traktorski enobrazni plug. Mastnak Karl, Arcelin 50, 6211 Skofja vas.

PRODAM trajnožareči štedilnik EMO 4, električni štedilnik, bakren kotel in omaro za dnevno sobo. Ogled vsak popoldne od 15 ure naprej. Miheln, Petrovče 115.

PRODAM globok otroški voziček, Košir, Drapšinova 11, Celje.

PRODAM prenosni televizor MINIVOX, Plankarjeva 6, Celje.

PRODAM motor MZ 125 TS registriran. Zorko Marjan, Sentjur 7.

POCENI prodam trivrstno dobro ohranjeno Lubasovo harmoniko. Zavski Ivan, Ložnica 39 Zalec.

PRODAM menjalnik in motor po delih za FIAT 1300 cena 1000 dinarjev. Tržan Viktor, Marija Gradec 42 Laško.

PRODAM zastavo 750 letnik 1969 dobro ohranjen. Kolar, Celje Ulica V. prekomorske brigade 3 (telefon 063-214-18.)

PRODAM menjalnik in motor po delih za Fiat 1300 Fiat Kombi. Cena 1000 dinarjev. Tržan Viktor, Marija Gradec 42, Laško.

PRODAM KOŠNJO. Belaj Matevž in Ana, Celje, Pohule 1.

ZAPOSILITEV

ZENSKO moško frizerstvo Karolina Valter Vrečar, Rogaška Slatina 29 zaposli takoj 2 KV frizerki in pa 2 učenki iste stroke.

DOBRO idočje gostišče v Celju sprejme priučeno, kvalificirano ali polkvalificirano kuharico pod posebno dobrimi pogoji. Delovni čas po dogovoru. Ponudbe »Kuharica.«

RAZNO

KATERA osamljena žena bi želela razvedrila naj piše pod »OBISKI«

FANT lepega in dobrega značaja, vesele narave želi spoznati prijateljico enakega značaja. Ločene in vdove pridejo v obzir. Ponudbe pod »Imela se bova rada.«

OSAMLJENA iščem upokojenko za malo pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »DOM na deželi.«

STIRICLANSKA mlajša družina na deželi blizu meje sprejme mlajšo upokojenko ali samsko žensko za stalno — za delo v gospodinjstvu.

NUDIMO vso oskrbo in sobo. Kolar, Podgrad 23 Sentjur

STANOVANJA

MLADA zakonca išče opremljeno sobo v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Intelektualca«

ODDAM sobo solidnemu kletu ali fantu. Poluh Vegova 4

ENOSOBNO stanovanje Celju ali okolici za do 6 mesecev iščeta mlada zakonca brez otrok inženirji. Možnost plačila v naprej. Ponudbe pod »Dogovor.«

NUJNO potrebujem sobo bližini ali središču Celja. Ponudbe pod »Dobro plačam«

UPOJOJENKA išče sobo Celju, najraje na relaciji Nova Lava — Ostrožno. Ponudbe pod »Mirna urejena.«

MLAJŠA uslužbenka išče Celju ali okolici garsonjer ali manjše stanovanje. Ponudbe pod »Dober plačnik«

Organizacija združenega dela

»ALPOS«

Sentjur pri Celju

razpisuje na podlagi sklepa komisije za kadre naslednji delovni mesti:

1. RAČUNOVODJO

2. VODJA SALDAKONTOV

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje:

pod 1.: diplomirani ekonomist s 3-letno prakso, ekonomist s 5-letno prakso ali ekonomski tehnik z 8-letno prakso;

pod 2.: ekonomski tehnik z najmanj 2-letno prakso (zaželen moški z odsluženim vojaškim rokom).

Pismene prijave z dokazili Rok razpisa je 15 dni od dneva objave razpisa.

o izpolnjevanju pogojev sprejema organizacija združenega dela »Alpos« — Sentjur pri Celju.

AVTO CELJE CELJE

VAM PRIPOROČA OSEBNE AVTOMOBILE

Po sklepu samoupravnih organov ZCZ Kragujevac so do 30. 4. 1975 zajamčene sedanje cene za naslednje tipe osebnih avtomobilov

ZASTAVA

101	maloprodajna cena	53.126,10 din
1300 P	maloprodajna cena	49.810,90 din
1300 L	maloprodajna cena	51.833,60 din
1500 F	maloprodajna cena	60.625,95 din

ZASTAVA

Sedanje cene za ta vozila so zajamčene vsem kupcem, ki do 30. 4. 1975 vplačajo tovarniško ceno.

Obiščite prodajalno avtomobilov »AVTO CELJE« Celje, Ljubljanska 11 ali zahtevajte informacije po telefonu 22-180.

DOMAČA KRONIKA

POROKE

CELJE

Poročili so se štirje pari.

SLOVENSKE KONJICE

BOJAN VUCINA, 21, Zg. Gabernik in VERA MIRNIK, 18, St. Slemenec; IG-NAC DROZG, 32, Konjice in MARIJA KRAJNC, 26, Skomarje; KARL KRES-NIK, 43 in CVETKA RESTEK, 40, oba iz Vešenika; ALBIN KOLAR, 23, Oplot-nica in ENGELBERTA OČKO, 22, Sp. Zreče ter IVAN LESKOVAR, 60 in MATILDA ADAMIC, 51, oba iz Konjice.

SENTJUR PRI CELJU

MATIJA SEVER, 48, čevljar in IRE-na JANCIC, 23, delavca, oba iz Pod-grada; MILAN ZMAHER, 22, kuhar, Sentjur in IVANKA VOJK, 21, kuha-rica, Uniše ter ZVONKO HRASTNIK, 26, trg. pomočnik in CVETKA VO-DEB, 19, kuharica, oba iz Slivnice.

SMRTI

CELJE

ELIZABETA GMAJNER, 80, Vojnik; JOZEF ZABERL, 82, Smiklavž pri Škofji vasi; JERNEJ AVDIC, 75, Klanc.

LASKO

FRANC OMAHNA, 85, soc. podpira-nec, Smiklavž.

SLOVENSKE KONJICE

KRISTINA IRSIC, 73, Ljubnica.

SENTJUR PRI CELJU

FRANCIŠKA ZDOLSEK, 85, gospodi-nja, Svetelka; JOZE ČAKS, 72, upoko-jenec, Golobinjek in AMALIJA PA-JEK, 71, kmetovalka, Loke.

SMARJE PRI JELSAH

URSULA INKRET, 82, Čača vas; ANA AMON, 86, Slake; IGNACIJ FRAN-KO, 63, Zdole; ANTONIJA HORVA-TIC, 79, Zdole; KARL LUPSE, 82, Do-bležiče; JOZEF PLANINC, 72, Hrastje; IGNAC SKET, 87, Sotensko; ALOJZI-JA KOKOLJ, 71, Stojno selo in TERE-ZIJA ŽELEZNIK, 88, Rogatec.

ROJSTVA

ROJSTVA

CELJE

35 dečkov in 33 deklic
SLOVENSKE KONJICE
2 deklici
SENTJUR PRI CELJU
1 deček

KINO

UNION:

Do 10. aprila: LJUBIMKE, francoski barvni film, od 11. do 14. aprila GO-SPODAR OTOKA, ameriški barvni, od 15. do 18. aprila METULJ, ameriški barvni film.

METROPOL:

Od 9. do 13. aprila STRAH, sloven-ski barvni film, od 14. do 16. aprila PO SLEDI IZGINULE ŽENSKÉ, nem-ski barvni film.

DOM:

Od 9. do 11. aprila MOJ PRIJATELJ BEN, ameriški barvni film, od 12. do 14. aprila PLAVI AGENT, francoski barvni film, od 15. do 20. aprila DO-LINA BOBROV, ameriški barvni film ob 16. uri, ob 18. in 20. uri pa ame-riški barvni POTEPUHI ZAHODA.

SLG

Četrtek, 10. aprila ob 19.30: F. S. Fin-žgar: RAZVALINA ŽIVLJENJA. Abon-ma delavska mladina. Vstopnice so tu-di v prodaji.

Četrtek, 10. aprila ob 20. uri: Bori-voj Wudler; PERPETUUM MOBILE, gostovanje v Novi Gorici na festivalu malih odrov.

Petek, 11. aprila ob 18. uri: Moliere: LJUDOMRZNIK. Abonma Kozjansko.

Sobota, 12. aprila ob 10. uri: Moliere: LJUDOMRZNIK. 2. šolski abonma in izven. Ob 19.30 bo na sporedu isto delo za abonma kulturna akcija.

Nedelja, 13. aprila ob 16. uri: Tone Partljič: ŠOUKE PA NI. Izven abon-maja. Zadnjikrat v Celju.

Ponedeljek, 14. aprila ob 19.30 Ferdo Kozak: KRALJ MATJAZ. III. mladins-ki abonma in izven.

PROMETNE NESREČE

NEPRAVILNO PRECKANJE

MARIJA ARIHANIC, 80, iz Krapine je v Košnici izven prehoda za pešce stek-la čez cesto v trenutku, ko je mimo pri-peljal voznik avtobusa JOZE BRINO-VEC, 28, iz Podkuma pri Litiji. Brino-vec jo je nameraval obvoziti po levi strani, ker se je peškinja za trenutek ustavila na sredini cestišča, tedaj pa je Arhaniceva stekla na drugo stran in av-tobus jo je zadel. Ima 7 zlomljenih re-ber ter rano na glavi.

ZAPELJAL JE V SKARJE

EDVARD VOGA, 31, iz Nove vasi pri Sentjurju je v Vrbcu prehiteval voz-nico osebnega avtomobila LJUDILO DOLENC, 39, iz Vrbeja. Prehiteval je na delu ceste, ki je označena z neprekinje-no črto v trenutku, ko so iz nasprotne smeri vozila druga vozila. Zato je na hitro zavil nazaj na desno tik pred avtomobil Dolenčeve in ga zbil v ob-cestni jarek. Voznik Voga je po 300 metrih ustavljen in opazil, da je Dolenčeva v jarku, se je obrnil in vrnil na kraj nesreče. Dolenčeve so poško-dovano odpeljali v celjsko bolnico, na nje-m avtomobilu so ocenili škodo na okoli 5.000 dinarjev.

DECKA JE ZBIL

Pred voznikom osebnega avtomobila ANDREJEM VUCKOM, 23, iz Ljubljane je na Mariborski cesti v Celju prečkal cestišče 15-letni MIRAN MAJERIC, iz Ce-lja. Voznik se mu je umikal v levo, ven-dar ga je kljub temu zbil, pri čemer si je deček dvakrat zlomil levo nogo in ima močan pretres možganov.

V OVINKU V LEVO

MARJAN LAPUH, 19, iz Konjice je vo-zil z motorjem po Milenkovi cesti v Kon-jicah ter v blagem ovinku zaradi pre-hitro vožnje zapeljal v levo. Tu je trčil v nasproti vozeč osebnega avtomobil, ki ga je vozil CIRIL ZIDANSEK, 35, iz Ljub-ljane in zadel pešca IGNACA DROZGA, 74, ki je hodil po svoji levi strani. Pe-sec in motorist sta se laže poškodovala, materialne škode pa je za 20.000 dinar-jev.

MIRTEV PESEC

MIRKO ANTONIC, 39, iz Homca je vo-zil s tovornjakom iz Rogatec proti Krapini. V kraju Dobovec je z njegove leve strani prečkal cestišče 40-letni ALOJZ PRAVICA iz Strince, katerega je voznik tovornjaka kljub zaviranju zbil po vozišču. Težko poškodovanega so od-peljali v zagrebško bolnišnico, kjer pa je kmalu umrl.

V KOMBI SE JE ZALETEL

Voznik kombija VILJEM FISTRIC, 27, iz Gorenja je vozil skozi Smartno ob Paki. V levem nepreglednem ovinku je pripeljal iz nasprotne smeri z neregistri-ranim mopedom DUŠAN ROMIČ, 16 iz Gavč, ki je kljub temu, da je voznik kombija zapeljal na desno bantino, z roko zadel v kason in padel po cestišču ter si zlomil roko.

NESPRETNOST NA PARKIRIŠČU

LEOPOLD MIKEK, 52, iz Soštanja je pripeljal z osebnim avtomobilom na dvo-rišče Kajuhove ulice v Soštanju, kjer je bilo parkiranih 5 osebnih avtomobilov. Zaradi nespretnosti se je najprej zaletel v dva avtomobila, enega pa je zaneslo še v tretjega, tako da so skupno mate-rialno škodo ocenili na okoli 12.000 di-narjev.

ZAVIRAL JE V OVINKU

IGNAC BRODEJ, 48, iz Vitanja se je peljal z osebnim avtomobilom na dva-rišče Višnji vasi. V nepreglednem ovinku je zapeljal na sredino vozišča, ko pa je opazil, da prihaja iz nasprotne smeri drug avtomobil, je močno zavril in ohe-nem pritisnil na sklopko. Pričelo ga je zanašati in tako je trčil v avtomobil, ki ga je vozil JOZE BUTALA, 56, iz Ljubljane. Na avtomobilu je škoda za 13.000 dinarjev.

MOKRO CESTIŠČE

V ovinku v Strmci pri Laškem sta se srečala voznik osebnega avtomobila SPA-SOJE RADULOVIC, 32 iz Hrastnika in voznik tovornjaka ALOJZ LIPUS, 48, iz Trzica. Ker je vozil Radulović prehitro, je zaviral, pa ga je zaradi mokre ceste zaneslo v tovornjak. Laže sta se poško-dovala voznik Radulović in njegova že-na, škoda pa je za 8.000 dinarjev.

Torek, 15. aprila ob 19.30: Moliere: LJUDOMRZNIK. VI. mladinski abon-ma.

Sreda, 16. aprila ob 17.45: Ferdo Kozak: KRALJ MATJAZ. 3. šolski abon-ma.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

ZALEC

Četrtek, 10. aprila dr. Andrej Loč-niškar, petek 11. aprila dr. Lojze Riz-mal, od 12. do 14. aprila dr. T. Tanas-kovič, ponedeljek, 14. aprila dr. Janez Cukjati, torek 15. aprila dr. Ivan Svi-ben, sreda, 16. aprila dr. Peter Vuke-lič.

SLOVENSKE KONJICE

Četrtek 10. aprila dr. Olga Varga, petek 11. aprila dr. Anka Kolar, sobo-ta 12. in nedelja 13. aprila dr. Branka Stefič, ponedeljek 14. aprila dr. Milica Pejič, torek 15. aprila dr. Božidar To-pišek, sreda 16. aprila dr. Olga Var-ga.

SMARJE PRI JELSAH

Četrtek 10. aprila, dr. Nada Miku-lič, 11., 12. in 13. aprila dr. Dragica Plasaj, 14. aprila dr. Erna Graber, 15. aprila dr. Nada Mikulič in sreda 16. aprila dr. Dragica Plasaj.

DEŽURNI VETERINARJI

Dežurstvo na veterinarski postaji, telefon 710-952; ali postaja milice, te-lefon 710-922.

CELJE

Dežurstvo na veterinarski postaji, telefon 230-164.

SENTJUR

Od 11. do 13. aprila vet. Jože Stig-lic, od 14. do 16. aprila vet. Franc Ko-vač.

SLOVENSKE KONJICE

Od 11. do 18. aprila vet. Irena Šmi-govc, telefon 750-961.

TRŽNICA

Ko smo se v zadnjih dneh spreho-dili po celjski tržnici, smo lahko ugo-tovili, da se cene zelenjavi spremin-jajo kot aprilsko vreme. Bolj zgodaj zjutraj so nekoliko višje in takoj tudi poskočijo, ko napoči sobota. Nanje resnično vpliva tudi vreme, kati ob snegu ali dežju se le-te dvignejo s pad-cem temperature, tako da je težko zapisati natančno ceno nekaterim ar-tiklom. Solata je po 12 do 14 dinarjev, zelje v glavah po 4 do 5 dinarjev za kilogram, korenje po 8, peteršilj po 12, kisl zelje po 8, kisl repa po 6 di-narjev. Krompir lahko kupite po 3 di-narje, cvetačo po 20, fižol v zrnju po 13 dinarjev. Skuta je po 16 do 18 di-narjev, kisl smetana po 20 dinarjev, surovo maslo po 35 dinarjev. Jajca lahko dobite po 1,20 do 1,30 par. Te dni je na tržnici spet dovolj spomla-danskega cvetja in dinar ali dva za šopek cvetlic res ni prevelika cena za prijazen in tople dom.

PRIREDITVE

V Likovnem salonu v Celju je do 23. aprila odprta razstava slikarskih del Hermana Gvardjančiča.

V Muzeju revolucije v Celju je od-prta razstava slik, ki jo prireja likov-na sekcija »France Prešeren«. Odprta je od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

V Rogški Slatini gostuje v zdravil-ski dvorani folklorna skupina »Emona« iz Ljubljane. Na sporedu bodo sloven-ski narodni plesni in pesmi. Pričetek ob 19.30. Predprodaja vstopnic pri tu-rističnem uradu v Rogški Slatini.

ZDRAVILNA ZELIŠČA

Grenka detelja: najdemo jo ob rekah, jezerih, ribnikih, prekopih in močvir-jih. Rastlina ima 20 do 30 cm visoko steblo in gladke liste na dolgih pec-ljih. Cvet je ljilkast in belorodeče bar-ve. Cveti meseca aprila do julija. Za zdravilstvo se uporablja predvsem li-stje, ker vsebuje kalij in mravljično kislino. Čaj, skuhan iz te rastline po-življa tek, grenilo pa deluje tudi na želodec in na boljšo prebavo. Učinkuje tudi pri mrzlici in je znano sredstvo za čiščenje krvi. Pomešan z jagovimi listi, brinom, pelinom, žajbljem in tav-žentrozami, je čaj še boljši. Čaj teh

rastlin je zlasti dober pri vseh vnet-jih. Iz grenke detelje dobimo izvrstno želodčno žganje, ki pospeši prebavo.

RECEPT

Pečenih in polnjenih jabolč se ne bodo razveselili samo otroci, ampak bodo radi segli po njih tudi odrasli. Za štiri osebe potrebujemo srednje velika rdeča jabolka, limonin sok, malo surovega masla in 2 čajni žlički sladkorja. Jabolka izdolbimo in zno-traj pokapamo z limoninim sokom, nato pa jih napolnimo z nadevom iz brusnic. Za nadev potrebujemo: 2 je-dilni žlici brusnic, 2 jedilni žlici drob-no zrezanih lešnikov, 1 jedilno žlico sadnega likerja in 1 čajno žličko slad-korja. Vse sestavine dobro premeša-mo in s tem nadevom napolnimo ja-bolka. Pečemo jih v pečici pri 200 do 220 stopinj približno pol ure. Nato jih položimo na krožnik, potresemo s sladkorjem in ponudimo.

TV SPORED

NEDELJA, 13. APRILA

9.00 J. Semjonov: 17 trenutkov pomladi — TV nadaljevanka (Lj)
10.32 Barvna propagandna oddaja (Lj)
10.15 Otroška matineja: Čelst Goshu, Viking Viki, Avtomobil skozi kamero (Lj)
11.10 Moznik (Lj)
11.15 Kmetijska oddaja (Zagreb)
12.00 Poročila (do 12.05) (Lj)
14.00 Veseli tobogan: Poljčane (Lj)
14.35 Morda vas zanima: Janez Mejač (Lj)
15.30 Hokej na travi — reportaža (Bgd)
15.55 Dortmund: Rokomet Vorwärts : Borac — prenos (EVR, Lj)
v odmoru Propagandna oddaja (Lj)
17.30 Mladi za mlade — oddaja TV Skopje
18.20 Vesolje 1999, serijski barvni film (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
20.05 P. Zidar: Ne jokaj, Mihi, barvna na-daljevanka Utonilo je sonce (Lj)
20.45 Z zakonom zaščiten: barvni film (Lj)
20.55 Uveljavljanje samobitnosti: BaskiePug
20.55 Uveljavljanje narodne samobitnosti: Ba-ski — I. del barvne oddaje (Lj)

PONEDELJEK

16.15 Düsseldorf: Hokej CSSR : Švedska — barvni prenos (EVR — Lj)
18.25 Čevljar in njegovi pomočniki — barv-na serija Japonske lutke (Lj)
18.40 Osnova dietne prehrane (Lj)
19.00 Odločamo (Lj)
20.05 L. Panduro: Zbogom, Thomas — dan-ska TV drama (Lj)
21.40 Kulturne diagonale (Lj)

TOREK

17.30 Veverica in Indijanček — barvna od-daja (Lj)
17.40 Odkrivajmo obliko v glasbi, barvna od-daja (Lj)
18.00 Obzorik (Lj)
18.15 Tutankhamon — barvna TV serija (Lj)
18.40 Ne prezrite: Pesniški listi (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
20.05 Diagonale, izbor iz sporeda drugih ju-goslovanskih studijev (Lj)
20.35 Barvna propagandna oddaja (Lj)
20.40 Monitor: Tihi, dolgi boj (Lj)
21.15 L. Feuchtwanger: Brata Lautensack — TV nadaljevanka (Lj)

SREDA

16.20 Viking Viki — barvni film (Lj)
16.45 Poročila (Lj)
16.50 Belfast: Nogomet Irska — Jugoslavija, barvni prenos (EVR-Lj)
18.45 Socialna tematika in film (FEST 75) (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
20.05 Film tedna: Pesem na prelazu (Lj)
21.35 Minuturne — D. De Toni: Muzika ali trak-tat (Lj)
21.50 TV dnevnik (Lj)

ČETRTEK

16.15 Düsseldorf: Hokej SZ : CSSR, barvni prenos (EVR-Lj)
18.40 J. Bevc, Zaspanka Andreja, serija Ko bo pomlad (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
20.05 J. Semjonov: 17 trenutkov pomladi — TV nadaljevanka (Lj)
21.15 Kam in kako na odhodi (Lj)
21.25 Četrtekovi razgledi (Lj)

PETEK

17.30 Pisani svet — mladinska oddaja (Lj)
17.55 Obzorik (Lj)
18.10 Ansambel Francija Mihelica (Lj)
18.40 Spoznavajmo otrokov svet: Razumeva-nje (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
20.05 Boomerang — celovečerni film (Lj)
21.35 625 (Lj)
22.10 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA

9.15 TV v šoli: Seminar — ponovitev (Bgd)
10.35 TV v šoli: Osvoboditev vsakdanosti, Boris Papandopulo Seminar (Zg)
12.00 TV v šoli: Književnost v BiH (do 12.30) (Sa)
15.20 625 — ponovitev (Lj)
15.55 Nogomet: Slobođa : Veleš, prenos iz Tuzle (Sa-Lj)
17.45 Obzorik (Lj)
18.00 Učitelj dnevnika, barvna TV serija (Lj)
19.10 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski zunanepolitični komentar (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Gledališče v hiši (Bgd)
20.30 Moda za vas, barvna oddaja
20.45 Boris Cavanza in Rifle — barvna oddaja (Lj)
21.15 Barvna propagandna oddaja (Lj)
21.20 Kaktusov cvet — barvni film (Lj)
23.00 TV dnevnik (Lj)
23.15 Nogomet: Italija : Poljska, barvni pome-tek iz Rima (Lj)

POGLEJMO NAOKROG

LJUBEZEN PO SVETU

NAJPREJ POROKA

le sicer nedolžno v zakon z moškim, ki ga starši določijo, po poroki pa nevesta »podivja« in vabi k sebi mladostne prijatelje. Ti prijatelji so po poroki deležni vsega, kar jim je dekle odrekalo ob njihovih ljubezenskih igrar. Smeli so namreč storiti vse, le zadnjega dejanja ne, kajti sicer bi šla nedolžnost po gobe, razdeveno nevesto pa lahko ženin vrne in se takšna ženska zelo težko poroči, kvečjemu s kakšnim vdovcem ali zadnjim vaškim revežem.

Vendar močni živci možem niso potrebni. Tega, kar doživljajo, so navajeni. Več kot ima njihova žena po poroki obiskov, več velja v očeh vaščanov, kajti dekle je bila zaželena in tako ima za moža večjo vrednost. In kaj počne mož, ki je takole postavljen na hladno pred kočo, če že noče gledati početje svoje »rbežljive« ženske? Ih, kaj bi! Poišče si katero od svojih poročenih prijateljev iz mladosti... Tako hodijo vsi navskriž in si delajo medsebojne usluge. Vse je vsem dovoljeno, le neporočenim dekletom — skoraj vse.

In posledice? Kdo pa se zmeni zanje, ko pa verjamejo, da otroke ženskam med spanjem vstavi v telo božanstvo rodovitnosti in da možki pri tem nič nimajo. Očetje so šele, ko se otrok rodi.

Zelo enostavni običaji, mar ne? Na sliki mlado tsajsko dekle.

Kaj pa je to takšnega. To je bilo pri nas tudi še nedavno v rabi, da je moralo dekle biti vzdržno do poroke in priti nedotaknjena v zakon.

Ze res, toda pri Tsajih v severnem delu Nigerije imajo možje dobre živce, kajti pri tem plemenu mora dek-

V DVAJSETIH DNEH OKOLI SVETA (17)

OGENJ IN CVETJE

Za hip se zasanjajte, Palme, nežna melodija iz strun havajske kitare, ukelele imenovane, topel peščenec in mirno valovanje pacifiškega morja... Z nekaj blagega sonca. Morda boste v domišljiski sliki uzrli ljubitelje surfinga, vodnega smučanja in morda bodo njihove vodne vragolije celo resnične. Toda v trenutku, ko boste z očmi zaobjeli modrino in oblačnost havajskega otoka Oahu, se vam bodo sanje sesule kot peščeni grad. Zazijali boste nad mogočnimi, modernimi hotelskimi nebotačniki ob obali Waikikija (del Honoluluja), nad arhitekturnimi načrti, ki se pnejo skoraj pod nebo. Rahlo vas bo zazehlo v srcu, ker boste hodili po asfaltu, po pretirano urejenem mondenem turističnem centru Waikiki. In ko boste zavili v Mavrični bazar, v Hiltonovo havajsko vas, v orientalskem slogu, ki se ujema z moderno arhitekturo okolja prav toliko, kot sta si blizu Zola in Puškin, boste uvideli, da so Havaji čisto okusen turistični močnik...

Kot da bi vas udaril po glavi bat krute resničnosti. K sreči prav dobro vemo, kako se življenje brutalno poigrava s sanjami in s pričakovanji in kako je lahko tudi najiskrenejša ljubezen podobna le belemu oblaku, ki se izgublja na modri nebni planjavi.

S Havaji je skorajda tako. V naših tradicionalnih predstavah si slikamo Havaje kot monolitni otok. Pa ni tako. Posejani so po Pacifiku, v primerni razdalji in havajsko otočje sestavlja kar osem otokov — Havaji, Mani, Oahu, Kanai, Molakai, Lanai, Nihau in Kahoolawe. Ne boste verjeli — Havaji sploh niso najpomembnejši otok, čeprav so resda največji. Prvo turistično in denarno violino igra otok Oahu, kjer pridno gradijo hotelski pa-

radiž za najimovitejše Američane. Za otok Havaji pa zadnja Nacionalna geografija (ameriška revija, ki objavlja znano in neznano z vsega sveta — življenje, navade in posebnosti ljudstev) pravi: »Veliki otok« (tako pravijo Havajem) še naprej ponuja osamljene obale, ogromne ranče goved — s kavboji vred in podobe spektakularnih vulkanskih erupcij...

Zato sem za naslov današnjega zapisa izbral dvojce tako različnih besed — ogenj in cvetje. Vendar v tem poetičnem podatku ni preveč nenavadnosti. Kajti smiselno nam odčara eno izmed manj znanih ran ali prednosti havajskega otočja — njegov vulkanski izvir. Na

PIŠE JOŽE
VOLFAND

otoku Havaji je najvišja gora Mauna Kea celo visoka 13796 čevljev (en čevlj, to je angleška mera, znaša 0,30479 m). Havaji nevisljivo ponujajo vse. Dražijo človeška čustva, najbolj pa njegov žep. Da bom točnejši — ne otok Havaji, pač pa država Havaji, ki so jo Američani aneksirali k svojem ozemlju leta 1898, za petdeseto zvezno državo pa proglasili 21. avgusta 1959.

Otok Oahu, kjer leži glavno mesto Honolulu pa zaliv oziroma pristanišče Pearl Harbour, zasluži ime otok presenečenja — kajti v njegovem srcu, v Waikikiju, se nenadoma počutiš prevarena, pohabljenega, osiromašenega kot berač brez malhe, popotnik brez palice. Marmornat lesk havajskega zvona — aloha — zbledi v pokvečenem ogledalu razočaranja. Toda — Oahu pomeni v svobodnem prevodu, shodni kraj, mesto, kjer imajo sestanke. Oahu je vho-

dni otok, to so vrata za vstop na havajske otoke. Pred petimi leti je živelo na njem nekaj čez 600 tisoč ljudi (primer — na otoku Havaji jih je takrat živelo samo 62.000!), na vseh osmih havajskih otokih pa skupno okrog milijon. Prebivalci otoka Oahu vozijo čez 300.000 motornih vozil! Glavni viri dohodkov pa so: turizem, vojaške posadke (Japonci, kot kaže, Američanov tudi z napadom na Pearl Harbour niso mnogo naučili, saj so naši prijatelji po pomoti zavili v njihovo vojaško bazo, pa jih nihče še vprašal ni, kaj iščejo na »prepovedanem ozemlju«), sedeži raznih federalnih agencij, sladkorne plantaže, ananasove družbe in druge vrste uslužnostne industrije. Trgovina je dokaj razvita.

Ta geografski popis, čeprav najbrž nezanimiv, najbolj prepričljivo, brez havajske miline, govori o neekstotičnosti, pustosti otoka Oahu. Več pristnega havajskega vzdušja bi nam dal otok Havaji — tam, kjer se šopirijo sladkorne plantaže, ranče in govedo, številne farme najraznovrstne zelenjave in sadja (od banan, kitajskega zelja, manga, ananasa, guave, kokosa do sladkornega trsa in sadje, o katerih se mi še sanjalo ni), vzgajališča orhidej, tropsko cvetje... in, kot posebna znamenitost, havajski vulkanski nacionalni park.

O, kot rast konoplje, tako hitro bi se v nas vseлил nezlorabljen elementarni občutek do havajske eksotike, če bi lahko po dolgem in počez prekrižarili, kot klateži robinzonskega navdih, havajske otoke... Američani še niso povsem pokvarili, oropali, oplenili havajske romantičnosti. Cetudi hočejo iz nje napraviti cocktail mondene čustvene hladnosti in potrošniške mrzličnosti. Z večino priseljencev. Kajti razmerje med domačini,

domorodci in belci je 50 proti 50.

V Waikikiju smo stanovali v hotelu Travelodge, na aveniji Ala Moana. V srcu, skoraj, Waikikija. Prijazna lastnica hotela mi je nasula koš informacij. Nikakor ni mogla prenehati, ko sem ji odkril, da nameravam o Havajih precej pisati. Povprašal sem jo za največjo nenavadnost, redkost, za senzacionalno novico, ki bi jo lahko ponesel domov. Ni špekulirala. Nadrobno mi je opisala otok Nihau, na katerem živijo neposredni potomci havajskega kralja Kamehameka V. Samo 235 jih je, pravih domorodcev, iskrivih, naravnih naslednikov idilčnega življenja preteklosti.

»Nikar ne hodite tja!« me je posvarila šarmantna gostiteljica. »Lahko bi se vam zgodilo, da se ne bi vrnil živ. Je nevarno.« Ko pa nevarnosti tako mičejo! A otoček Nihau je ostal zaradi več vzrokov neosvojljiva trdnjava. Cetudi je strašno snubil k ogledu in obisku.

Predstavljajte si zavozlana nasprotja Havajev — Nihau s konservativnim življenjem preteklosti; Oahu z najmodernejšimi lovskimi turističnimi blaginje; pa Havaji s tipično agrikulturo, kot nekaj podbradek že objestnemu razvoju havajske turistične industrije. Čudna so ta havajska pota, ali ne popotnik? Komaj si potegnili srkljaj precivilizirane havajske vsakdanjosti, že je s krožne poti v polinezijski kulturni center iz korenine razočaranja srečanja s Havaji »rasel« poganjek nenadnega pričakovanja.

Le kaj nam bo prinesla ta Polinezijska v malem? Le kaj? Le kakšni so ti »čistokrvni« domorodci otokov Samoa, Maori, Fij, Tahiti, Havaji in Tonga.

Spektakularno razvedrilo? Bomo videli.

CIGANKA!

SIP

STROJNA INDUSTRIJA

63311 Šempeter v Savinjski dolini

INŽENIRJI IN TEHNIKI —
STROJNIKI!

Si želite mirno ustvarjalno delo? Bi vas veselilo projektiranje in konstruiranje kmetijskih in strojnih drugih naprav?

Zglasite se, ali pišite v
STROJNO INDUSTRIJO SIP
SEMPETER v Savinjski dolini,

ki bo vaši želji ugodila in vam nudila tudi odlične delovne pogoje.

NOVI
tednik

14

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje Laško Slovenske Konjice Sentjur, Šmarje pri Jelšah in Zalec — Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161; Naročnina in oglaš: Trč V kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik: Jože Volfand tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milan Seničar, Damjana Stamejčič, Brane Stamejčič, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Tone Vrabi — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga CGP »Delo« Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke 2 din — Celoletna naročnina 75 din, polletna 37 din Tekoči račun 50102-601-20012 CGP »DELO« Ljubljana — Te let. uredništvo 22-369 in 23-105, mali oglasi in naročnine 22-800